

NEON

ΣΕΡΑΠΕΙΟΝ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΑΠΕΥΘΥΝΤΕΟΝ: JOURNAL GREC «Serapeum» — Alexandrie

ΤΙΜΗΜΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ΕΤΗΣΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑΣ.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Φρ. 20.

Ἐν τῷ ἐσωτερικῷ καὶ ἐξωτερικῷ προστίθενται φρ. 2 διὰ ταχυδρομικὰ τέλη.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
Γ. Κ. ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ.

ΜΑΡΤΙΟΣ.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ:
ΤΥΠΟΣ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ Ν. ΣΑΛΤΗ.
1880.

ΤΙΜΗΜΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΣ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΟΝ.

Μέχρις 8 γραμμῶν δι' ἓν ἔτος Φρ. 40.
Δι' εἰδοποιήσεις ἄνω τῶν ὀκτῶ γραμμῶν
κατ' ἀποκοπὴν.

ΕΤΟΣ Β΄.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ 1880.

ΦΥΛΑ 15.

JULES VERNE

ΟΙ ΕΚΒΙΑΣΤΑΙ ΤΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

ὑπὸ τῆς δεσποινίδος
ΒΛΕΝΗΣ Δ. ΖΕΓΓΕΛΗ.

[Συνέχεια ἴδε τόμ. 1. φυλ. 14.]

IV.

ΑΙ ΠΑΝΟΥΡΓΙΑΙ ΤΟΥ ΚΡΟΚΕΤΩΝ.

Ἄπαν τὸ πλήρωμα τοῦ «Δελφίνος», ἔμαθε πάραυτα τὴν ἱστορίαν τῆς δεσποινίδος Χαλλιπούρτ. Ὁ Κρόκτων μετ' εὐχαριστήσεως τὴν ἐδιηγεῖτο. Κατὰ διαταγὴν τοῦ πλοίαρχου ἀπεσπάρθη ἐκ τοῦ ἐργάτου ἔνθα ἦτο δεδεμένος, ἡ δὲ μάλιστα μετὰ τὰ ἑπτὰ λωρία εἰσῆλθεν εἰς τὴν θέσιν τῆς.

« Ὁραῖον ζῶον, εἶπεν ὁ Κρόκτων, προπάντων ὅταν ἐγγίξει εἰς δέρμα. »

Ἄμα ἀφέθη ἐλεύθερος ὁ Κρόκτων κατέβη εἰς τὴν θέσιν τῶν ναυτῶν, ἔλαβε μικρὸν τι κιβώτιον ὅπερ ἔφερε τῆς δεσποινίδος Χαλλιπούρτ. Ἡ νεαρά κόρη ἠδυνήθη τότε νὰ λάβῃ καὶ ἐνδυθῇ τὰ γυναικεῖα φορέματά τῆς, ἀλλ' ἔμεινε περιωρισμένη ἐν τῷ θαλαμίσκῳ τῆς καὶ δὲν ἀνεφάνη ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν Κρόκτων ἐβεβαιώθη προσηκόντως, ὅτι δὲν ἦτο καλλίτερος ναυτικός ἐνὸς ἱπποκόμου καὶ ἀπηλλάγη πάσης ὑπηρεσίας.

Ἐν τούτοις ὁ Δελφίν ἐπλεε ταχέως τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν οὐτινος διέσχιζε τὰ κύματα, ὑπὸ τὸν διπλοῦν ἑλικά του καὶ ἅπανα ἡ ἐργασία συνίστατο εἰς τὸ νὰ ἐπαγρυπνῶσιν μετὰ προσοχῆς. Τὴν ἐπαύριον τῆς σκηνῆς ἦτις προέδωκε τὸν μετεμφισμὸν τῆς δεσποινίδος

Ἰωάννας, ὁ Ἰάκωβος Πλαῦφερ περιπάτει μετὰ ταχὺ βῆμα ἐπὶ τῆς γεφύρας τῆς πύργου. Δὲν ἐπεχείρησε νὰ ἐπανιῶθῃ τὴν νεάνίδα ὅπως ἐπαναλάβῃ μετ' αὐτῆς τὴν συνομιλίαν τῆς προτεραίας.

Διαρκῶντος τοῦ περιπάτου, ὁ Κρόκτων συνηντᾶτο συχνάκις μετ' αὐτοῦ, καὶ τὸν ἐθεώρει μετὰ προφανοῦς εὐχαριστήσεως. Ἐπεθύμει πολὺ νὰ συνομιλήσῃ μετὰ τοῦ πλοίαρχου καὶ παρετήρει αὐτὸν τόσῳ ἐπιμόνως, ὥστε ὁ πλοίαρχος ἔχασε τὴν ὑπομονήν.

« ὦ! λοιπὸν! τί με θέλεις ἀκόμη, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος Πλαῦφερ, ἐπερωτῶν τὸν Ἀμερικανόν. Στρέφεται περίξ ἐμοῦ ὡς κολυμβιστῆς περίξ σημαντήρος. Πότε λοιπὸν θὰ τελειώσῃς; »

— Συγχωρήσατέ μοι πλοίαρχε, ἐπανάλαβεν ὁ Κρόκτων καμμῶν τὸν ὀφθαλμὸν, ἔχω νὰ σᾶς εἶπω τι.

— Θὰ ὁμιλήτῃς;

— ὦ! εἶναι ἀπλούστον. Θέλω ἀπλῶς νὰ σᾶς εἶπω, ὅτι εἶσθε ἄξιος ἄνθρωπος κατὰ βάθος.

— Διατί κατὰ βάθος;

— Κατὰ βάθος καὶ κατ' ἐπιφάνειαν ἐπίσης.

— Δὲν ἔχω ἀνάγκην τῶν ἐπαίνων σου.

— Δὲν εἶναι οὔτοι ἐπαῖνοι. Θὰ περιμείνω νὰ σᾶς κάμω τοιούτους, ὅταν φθάσητε μέχρι τέλους.

— Μέχρι ποίου τέλους.

Εἰς τὸ τέλος τοῦ πόθου σας.

— Ἄ ἔχω πόθον νὰ ἐκπληρώσω;

— Προφανῶς. Μᾶς προσελάβετε τόσον ἐμὲ ὅσον καὶ τὴν νεάν κόρην, εἰς τὸ πλοῖον σας. Καλῶς. Παρεχωρήσατε εἰς τὴν δεσποινίδα Χαλλιπούρτ τὸν θαλαμίσκον σας, καλὰ! Μοὶ ἐκάμετε χά-

ριν διατάξαντες νὰ μὴ με μαστιγώσωσιν. Δὲν γίνεται καλλίτερον, Μέλλετε νὰ μᾶς ὀδηγήσητε εἰς Κάρλεστων. Εἶναι θαυμάσιον· ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι μόνον.

— Πῶς δὲν εἶναι τοῦτο μόνον! ἀνέκραξεν ὁ Ἰάκωβος Πλαῦφερ, ἐκπληκτος διὰ τὰς τοῦ Κρόκτων ἀπαιτήσεις.

— Ὅχι ἀναμφιβόλως, ἀπεκρίθη ὁ τελευταῖος οὔτος λαμβάνων ὕφος πανούργου. Ὁ πατήρ εἶναι αἰχμάλωτος ἐκεῖ κάτω!

— Ἐ λοιπὸν;

— Ἐ λοιπὸν, πρέπει νὰ ἐλευθερώσωμεν τὸν πατέρα.

— Νὰ ἐλευθερώσωμεν τὸν πατέρα τῆς δεσποινίδος Χαλλιπούρτ;

— Ἀναμφιβόλως. Ἐνα τίμιον ἕνα γενναῖον συμπολίτην! Ἀξίζει τὸν κόπον νὰ διακινδυνεύσῃ τις κατὰ δι' αὐτόν.

— Κύρ Κρόκτων, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος Πλαῦφερ συνωφρυσμένος, ἔχεις ἦθος ἀστειολόγου, πρώτης τάξεως. Ἀλλὰ πρόσεξον εἰς τοῦτο καλῶς· δὲν ἔχω διαθέσιν ν' ἀστείζωμαι.

— Κακῶς ἐκλαμβάνετε τὸ πρᾶγμα πλοίαρχε, ἐπανάλαβεν ὁ Ἀμερικανός οὐδόλως ἀστείζομαι. Σᾶς ὁμιλῶ σπουδαίωτατα. Ὅ,τι σᾶς προτείνω σᾶς φαίνεται βεβαίως ἀνάητον ἐκ πρώτης ἄψεως, ἀλλ' εἰν σκεφθῆτε καλῶς, θὰ ἰδῆτε ὅτι δὲν δύνασθε νὰ κάμητε ἄλλως πως.

— Πῶς, πρέπει νὰ ἐλευθερώσω τὸν Κύριον Χαλλιπούρτ.

— Βεβαίως. Θὰ ζητήσητε τὴν ἀποφυλάκισίν του ἀπὸ τὸν στρατηγὸν Βοργάρδον, ὅστις δὲν θέλει τὴν ἀποποιηθῆ.

— Καὶ εἰν τὴν ἀποποιηθῆ;

— Τότε, ἀπεκρίθη ὁ Κρόκτων χωρὶς ποσῶς νὰ συγκινηθῆ, θὰ κάμωμεν

χρήσιν τῶν μεγάλων μέσων, καὶ θὰ ἀπαλλάξωμεν τὸν αἰχμάλωτον εἰς τὸ πείσμα τῶν ὁμοσπόνδων.

— Οὕτως, ἀνέκραξεν ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ, ὃν ἤρχιζε νὰ κατακυριεύῃ ὁ θυμὸς, οὕτως, μὴ ἀρκοῦμενος νὰ διαβῶ διὰ μέσου τοῦ συμμαχικοῦ στόλου, καὶ νὰ παρβιάσω τὸν ἀποκλεισμόν, πρέπει νὰ ἐπανακάμψω εἰς τὴν θάλασσαν ὑπὸ τὰ τηλεβόλα τῶν φρουρίων, καὶ τοῦτο ὅπως ἀπελευθερώσω ἓνα κύριον ὃν δὲν γνωρίζω, ἓνα ἐκ τῶν κατὰ τῆς δουλείας, οὗς ἀποστρέφομαι, ἓνα τῶν καταναλισκόντων ἀνωφελῶς τὸν χάρτην, ὅτινες χύνουσι τὴν μελάνην τῶν, ἀντὶ νὰ χύσωσι τὸ αἷμα τῶν!

— Ὡς ἐν τηλεβόλον περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον! προσέθεσεν ὁ Κρόκωτων.

— Κύρ Κρόκωτων, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ, πρόσδεξον καλὰ: ἐὰν ἔχῃς τὴν δυστυχίαν νὰ μοὶ ὀμιλήσῃς ἐκ νέου ἐπὶ ταύτης τῆς ὑπόθεσεως, σὲ ἀποστέλλω εἰς τὸν πυθμένα τοῦ πλοίου διαρκοῦντος τοῦ διάπλου, ἵνα σὲ μάθω νὰ προσέχῃς καλλίτερον εἰς τὴν γλῶσσαν σου.

Ταῦτα εἰπὼν ὁ πλοίαρχος, ἀπέπεμψε τὸν Κρόκωτων, ὅστις ἀνεχώρησεν ἐκείθεν ὑποτονυρίζων:

« Λοιπὸν δὲν εἶμαι δυσηρεστημένος ἐκ τῆς συνομιλίας ταύτης! Ἡ ὑπόθεσις ἐμβήκεν εἰς δρόμον. Καλὰ! Καλὰ!

Ὅταν ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ, εἶχεν εἶπει «ἐν ἐκ τῶν κατὰ τῆς δουλείας, οὗς ἀποστρέφομαι» προφανῶς προέβη πέραν τῆς ιδέας του. Δὲν ἦτο ζηλωτῆς τῆς δουλείας, ἀλλὰ δὲν ἤθελε νὰ παραδεχθῆ, ἵνα τὸ τῆς δουλείας ζήτημα ἐπικρατήσῃ ἐν τῷ ἐμφυλίῳ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν πολέμῳ, καὶ τοῦτο μεθ' ὅλας τὰς ρητὰς ἀποφάνσεις τοῦ προέδρου Λιγκόλν. Διτείνεται λοιπὸν ὅτι τὰ τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς κράτη, — ὀκτῶ ἐπὶ τριάκοντα ἕξ — κατ' ἀρχὴν εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ἀποχωρισθῶσιν ἐπειδὴ συνήνωθησαν ἐκουσίως; — Ὅλωσ διόλου. — ἀπεστρέφετο τοὺς ἀνθρώπους τῆς Βορείου Ἀμερικῆς, καὶ ἰδοὺ τὸ πᾶν. Τοὺς ἀπεστρέφετο ὡς ἀρχαίους ἀδελφούς κεχωρισμένους τῆς κοινῆς οἰκογενείας, ἀληθεὶς Ἀγγλοὺς, οἵτινες ἔκριναν καλὸν νὰ ποιήσωσιν, ὅτι αὐτὸς ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ ἐπεδοκίμαζε τὴν διὰ τὰ ὁμόσπονδα κράτη. Ἰδοὺ οἱ αἱ ἦσαν αἱ πολιτικαὶ τοῦ πλοίαρχου τοῦ «Δελφίνου» γνῶμαι: ἀλλὰ πρὸ πάντων ὁ τῆς Ἀμερικῆς πόλεμος ἐστενοχωρεῖ αὐτὸν προσωπικῶς, καὶ ἀπεχθάνετο ἐκείνους οἵτινες ἔκαμον τὸν πόλεμον τοῦτον. Ἐννοεῖται λοιπὸν πῶς ὤφειλε νὰ δεχθῆ τὴν πρότασιν ταύτην δηλαδὴ ν' ἀπελευθερώσῃ τὸν Χαλλιβούρτ, καὶ νὰ

δυσαρεστήσῃ τοὺς ὁμοσπόνδους, μεθ' ὧν προϋτίθετο νὰ ἐμπορευθῆ.

Ἐν τούτοις τα προοίμια τοῦ Κρόκωτων τὸν καθίσταν ἐμφροντιν. Τὰ ἀπεμάκρυνεν, ἀλλ' ἀδιακόπως ἤρχοντο εἰς τὸ πνεῦμα του καὶ ὅταν τὴν ἐπαύριον ἢ δεσποινίδος Χαλλιβούρτ τριβῶν τὰς χεῖρας με ὕφος προφανοῦς εὐχαριστήσεως.

« Καλὰ νέα ἀνέκραξε, καλὰ νέα, οὐδέποτε θὰ μαντεύσῃτε ὅτι μοὶ ἐπρότεινεν ὁ πλοίαρχος. Ἀξιόλογος νέος τῆ ἀληθεία. — Ἄ εἶπεν ἡ Ἰωάννα, σοὶ προέτεινε; — Ν' ἀπελευθερώσωμεν τὸν κύριον Χαλλιβούρτ, νὰ τὸν ἀπαγάγωμεν καὶ νὰ ἐπαναφέρωμεν αὐτὸν εἰς Ἀγγλίαν. — Εἶναι ἀληθές; ἀνέκραξεν ἡ Ἰωάννα. — Εἶναι ὅπως σὰς τὸ λέγω δεσποινίς. Τί γενναίῳφρον αὐτὸς ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ! Ἰδοὺ πῶς εἶναι οἱ Ἀγγλοὶ: ἢ καθ' ὀλοκληρίαν κακοὶ, ἢ ὅλωσ καλοὶ! Ἄ δύναται νὰ στηρίζεται εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην μου, αὐτὸς, καὶ εἶμαι ἔτοιμος νὰ φονευθῶ δι' αὐτὸν, ἐὰν τοῦτο δύνηται νὰ τοῦ παράσῃ εὐχαριστήσιν. — Ἡ τῆς Ἰωάννας χαρὰ ὑπέβηκε μεγάλῃ ἀκούουσα τοὺς λόγους τοῦ Κρόκωτων. Ν' ἀπελευθερώσῃ τὸν πατέρα τῆς! ἀλλ' οὐδέποτε ἐτόλμησε νὰ συλλάβῃ τοιαύτην ιδέα. Καὶ ὁ πλοίαρχος τοῦ «Δελφίνου», ἔμελλε χάριν αὐτῆς νὰ διακινδυνεύσῃ τὸ πλοῖον καὶ τὸ πλήρωμά του.

« Ἰδοὺ πῶς εἶναι τὸ πρᾶγμα, προσέθηκεν ὁ Κρόκωτων τελειῶνων, καὶ αὐτὸ δεσποινίς Ἰωάννα ἀξίζει βέβαια μίαν εὐχαριστήσιν ἐκ μέρους σου. — Περισσότερον ἢ εὐχαριστήσιν, ἀνέκραξεν ἡ νέα κόρη, αἰωνίαν φίλιαν! Καὶ πάραυτα ἐγκατέλιπε τὸν θαλαμίσκον τῆς ἵνα ὑπάγῃ καὶ ἐκφράσῃ τῷ Ἰακώβῳ Πλαυφέρ, τὴν εὐγνωμοσύνην, ἣτις κατεπλημμύριζε τὴν καρδίαν τῆς. « Ἡ ὑπόθεσις βαδίζει καλὰ, θὰ φθάσωμεν εἰς αἴσιον πέρας ὑπετονυρίζων ὁ Ἀμερικανός». — Ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ περιεπάτει ἐπὶ τῆς πύρας καὶ ὡς εὐκόλως ἐννοεῖται, ἐξεπλάγῃ ἀρκοῦντως βλέπων τὴν νεάνιδα νὰ τὸν πλησιάζῃ με ὀφθαλμοὺς ὕγρους ἀπὸ δάκρυα εὐγνωμοσύνης καὶ νὰ τείνῃ αὐτῷ τὴν χεῖραν λέγουσα: — Σὰς εὐχαριστῶ κύριε, σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἀφοσίωσίν σου, ἣν οὐδέποτε ἐτόλμων νὰ περιμείνω ἀπὸ ἓνα ξένον. — Δεσποινίς, ἀπεκρίθη ὁ πλοίαρχος, ὡς ἄνθρωπος μὴ ἐννοῶν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ, ἄγνοῶ. . . .

Ἄλλ' ὅταν ὁ Κρόκωτων εἶδεν ὅτι οὐ-

δόλωσ οἱ νέοι ἤρχοντο εἰς ὀμιλίαν, ἤρχισε νὰ στενοχωρῆται «Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπισπεύσωμεν, εἶπε καθ' ἑαυτόν».

Καὶ τὴν πρωίαν τῆς τετάρτης ἡμέρας εἰσῆλθεν εἰς τὸν θαλαμίσκον τῆς δεσποινίδος Χαλλιβούρτ τριβῶν τὰς χεῖρας με ὕφος προφανοῦς εὐχαριστήσεως.

« Καλὰ νέα ἀνέκραξε, καλὰ νέα, οὐδέποτε θὰ μαντεύσῃτε ὅτι μοὶ ἐπρότεινεν ὁ πλοίαρχος. Ἀξιόλογος νέος τῆ ἀληθεία. — Ἄ εἶπεν ἡ Ἰωάννα, σοὶ προέτεινε; — Ν' ἀπελευθερώσωμεν τὸν κύριον Χαλλιβούρτ, νὰ τὸν ἀπαγάγωμεν καὶ νὰ ἐπαναφέρωμεν αὐτὸν εἰς Ἀγγλίαν. — Εἶναι ἀληθές; ἀνέκραξεν ἡ Ἰωάννα. — Εἶναι ὅπως σὰς τὸ λέγω δεσποινίς. Τί γενναίῳφρον αὐτὸς ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ! Ἰδοὺ πῶς εἶναι οἱ Ἀγγλοὶ: ἢ καθ' ὀλοκληρίαν κακοὶ, ἢ ὅλωσ καλοὶ! Ἄ δύναται νὰ στηρίζεται εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην μου, αὐτὸς, καὶ εἶμαι ἔτοιμος νὰ φονευθῶ δι' αὐτὸν, ἐὰν τοῦτο δύνηται νὰ τοῦ παράσῃ εὐχαριστήσιν. — Ἡ τῆς Ἰωάννας χαρὰ ὑπέβηκε μεγάλῃ ἀκούουσα τοὺς λόγους τοῦ Κρόκωτων. Ν' ἀπελευθερώσῃ τὸν πατέρα τῆς! ἀλλ' οὐδέποτε ἐτόλμησε νὰ συλλάβῃ τοιαύτην ιδέα. Καὶ ὁ πλοίαρχος τοῦ «Δελφίνου», ἔμελλε χάριν αὐτῆς νὰ διακινδυνεύσῃ τὸ πλοῖον καὶ τὸ πλήρωμά του.

« Ἰδοὺ πῶς εἶναι τὸ πρᾶγμα, προσέθηκεν ὁ Κρόκωτων τελειῶνων, καὶ αὐτὸ δεσποινίς Ἰωάννα ἀξίζει βέβαια μίαν εὐχαριστήσιν ἐκ μέρους σου. — Περισσότερον ἢ εὐχαριστήσιν, ἀνέκραξεν ἡ νέα κόρη, αἰωνίαν φίλιαν! Καὶ πάραυτα ἐγκατέλιπε τὸν θαλαμίσκον τῆς ἵνα ὑπάγῃ καὶ ἐκφράσῃ τῷ Ἰακώβῳ Πλαυφέρ, τὴν εὐγνωμοσύνην, ἣτις κατεπλημμύριζε τὴν καρδίαν τῆς. « Ἡ ὑπόθεσις βαδίζει καλὰ, θὰ φθάσωμεν εἰς αἴσιον πέρας ὑπετονυρίζων ὁ Ἀμερικανός». — Ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ περιεπάτει ἐπὶ τῆς πύρας καὶ ὡς εὐκόλως ἐννοεῖται, ἐξεπλάγῃ ἀρκοῦντως βλέπων τὴν νεάνιδα νὰ τὸν πλησιάζῃ με ὀφθαλμοὺς ὕγρους ἀπὸ δάκρυα εὐγνωμοσύνης καὶ νὰ τείνῃ αὐτῷ τὴν χεῖραν λέγουσα: — Σὰς εὐχαριστῶ κύριε, σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἀφοσίωσίν σου, ἣν οὐδέποτε ἐτόλμων νὰ περιμείνω ἀπὸ ἓνα ξένον. — Δεσποινίς, ἀπεκρίθη ὁ πλοίαρχος, ὡς ἄνθρωπος μὴ ἐννοῶν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ, ἄγνοῶ. . . .

Ἄλλ' ὅταν ὁ Κρόκωτων εἶδεν ὅτι οὐ-

δόλωσ οἱ νέοι ἤρχοντο εἰς ὀμιλίαν, ἤρχισε νὰ στενοχωρῆται «Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπισπεύσωμεν, εἶπε καθ' ἑαυτόν».

Καὶ τὴν πρωίαν τῆς τετάρτης ἡμέρας εἰσῆλθεν εἰς τὸν θαλαμίσκον τῆς δεσποινίδος Χαλλιβούρτ τριβῶν τὰς χεῖρας με ὕφος προφανοῦς εὐχαριστήσεως.

« Καλὰ νέα ἀνέκραξε, καλὰ νέα, οὐδέποτε θὰ μαντεύσῃτε ὅτι μοὶ ἐπρότεινεν ὁ πλοίαρχος. Ἀξιόλογος νέος τῆ ἀληθεία. — Ἄ εἶπεν ἡ Ἰωάννα, σοὶ προέτεινε; — Ν' ἀπελευθερώσωμεν τὸν κύριον Χαλλιβούρτ, νὰ τὸν ἀπαγάγωμεν καὶ νὰ ἐπαναφέρωμεν αὐτὸν εἰς Ἀγγλίαν. — Εἶναι ἀληθές; ἀνέκραξεν ἡ Ἰωάννα. — Εἶναι ὅπως σὰς τὸ λέγω δεσποινίς. Τί γενναίῳφρον αὐτὸς ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ! Ἰδοὺ πῶς εἶναι οἱ Ἀγγλοὶ: ἢ καθ' ὀλοκληρίαν κακοὶ, ἢ ὅλωσ καλοὶ! Ἄ δύναται νὰ στηρίζεται εἰς τὴν εὐγνωμοσύνην μου, αὐτὸς, καὶ εἶμαι ἔτοιμος νὰ φονευθῶ δι' αὐτὸν, ἐὰν τοῦτο δύνηται νὰ τοῦ παράσῃ εὐχαριστήσιν. — Ἡ τῆς Ἰωάννας χαρὰ ὑπέβηκε μεγάλῃ ἀκούουσα τοὺς λόγους τοῦ Κρόκωτων. Ν' ἀπελευθερώσῃ τὸν πατέρα τῆς! ἀλλ' οὐδέποτε ἐτόλμησε νὰ συλλάβῃ τοιαύτην ιδέα. Καὶ ὁ πλοίαρχος τοῦ «Δελφίνου», ἔμελλε χάριν αὐτῆς νὰ διακινδυνεύσῃ τὸ πλοῖον καὶ τὸ πλήρωμά του.

« Ἰδοὺ πῶς εἶναι τὸ πρᾶγμα, προσέθηκεν ὁ Κρόκωτων τελειῶνων, καὶ αὐτὸ δεσποινίς Ἰωάννα ἀξίζει βέβαια μίαν εὐχαριστήσιν ἐκ μέρους σου. — Περισσότερον ἢ εὐχαριστήσιν, ἀνέκραξεν ἡ νέα κόρη, αἰωνίαν φίλιαν! Καὶ πάραυτα ἐγκατέλιπε τὸν θαλαμίσκον τῆς ἵνα ὑπάγῃ καὶ ἐκφράσῃ τῷ Ἰακώβῳ Πλαυφέρ, τὴν εὐγνωμοσύνην, ἣτις κατεπλημμύριζε τὴν καρδίαν τῆς. « Ἡ ὑπόθεσις βαδίζει καλὰ, θὰ φθάσωμεν εἰς αἴσιον πέρας ὑπετονυρίζων ὁ Ἀμερικανός». — Ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ περιεπάτει ἐπὶ τῆς πύρας καὶ ὡς εὐκόλως ἐννοεῖται, ἐξεπλάγῃ ἀρκοῦντως βλέπων τὴν νεάνιδα νὰ τὸν πλησιάζῃ με ὀφθαλμοὺς ὕγρους ἀπὸ δάκρυα εὐγνωμοσύνης καὶ νὰ τείνῃ αὐτῷ τὴν χεῖραν λέγουσα: — Σὰς εὐχαριστῶ κύριε, σὰς εὐχαριστῶ διὰ τὴν ἀφοσίωσίν σου, ἣν οὐδέποτε ἐτόλμων νὰ περιμείνω ἀπὸ ἓνα ξένον. — Δεσποινίς, ἀπεκρίθη ὁ πλοίαρχος, ὡς ἄνθρωπος μὴ ἐννοῶν, καὶ μὴ δυνάμενος νὰ ἐννοήσῃ, ἄγνοῶ. . . .

Ἄλλ' ὅταν ὁ Κρόκωτων εἶδεν ὅτι οὐ-

δόλωσ οἱ νέοι ἤρχοντο εἰς ὀμιλίαν, ἤρχισε νὰ στενοχωρῆται «Εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπισπεύσωμεν, εἶπε καθ' ἑαυτόν».

— Ἐν τούτοις κύριε, ἐπανελάβεν ἡ Ἰωάννα, θὰ διατρέξῃτε πολλοὺς κινδύνους δι' ἐμέ, ἴσως μέλλετε νὰ καταστρέψῃτε τὰ συμφέροντά σας, ἐκάμετε ἤδη τόσον, χορηγοῦντες μοὶ ἐπὶ τοῦ πλοίου σας φιλοξενίαν εἰς ἣν δὲν εἶχον οὐδὲν δικαίωμα.

— Συγχωρήσατέ μοι δεσποινίς Ἰωάννα, ἀπεκρίθη ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ, ἀλλὰ σὰς βεβαίω ὅτι δὲν ἐννοῶ τοὺς λόγους σας. Προσεφέρθη πρὸς ὑμᾶς, ὅπως ὀφείλει ἄνθρωπος καλῶς ἀνατεθραμμένος νὰ φέρηται εἰς μίαν γυναῖκα, καὶ ἡ διαγωγὴ μου δὲν ἀξίζει οὔτε τῶς εὐγνωμοσύνης, οὔτε τοσούτων εὐχαριστιῶν.

— Κύριε Πλαυφέρ, εἶπεν ἡ Ἰωάννα, εἶναι ἀνωφελὲς νὰ προσποιησθε ἐπὶ περὶ σσότερον. Ὁ Κρόκωτων μοὶ ἐπληροφόρησε περὶ ὧν!

Ἄ εἶπεν ὁ πλοίαρχος, ὁ Κρόκωτων σὰς ἐπληροφόρησε περὶ ὧν. Τότε ἐννοῶ ὀλιγώτερον ἔτι, τὴν αἰτίαν ἣτις σὰς ἤνάγκασε νὰ ἐγκαταλείψῃτε τὸν θαλαμίσκον σας, καὶ ἐλθῃτε νὰ μοὶ εἴπητε λόγους περὶ ὧν. . . . Οὕτως ὀμιλῶν ὁ πλοίαρχος εὐρίσκετο εἰς μεγάλην ἀμυγχανίαν ἐνθυμείτο τὸν ἀγροῖκον τρόπον δι' οὗ ἀνέβη τὰς προτάσεις τοῦ Ἀμερικανοῦ: ἀλλ' ἡ Ἰωάννα εὐτυχῶς δι' αὐτὸν δὲν τοῦ ἀφήκε καιρὸν νὰ ἐξηγηθῆ περισσότερον καὶ τὸν διέκοψε λέγουσα:

« Κύριε Ἰάκωβε, οὐδὲν ἄλλο σχέδιον εἶχον λαμβάνουσα θέσιν εἰς τὸ πλοῖόν σας, ἢ νὰ ὑπάγω εἰς Κάρλεστον καὶ ἐκεῖ ὅσον καὶ σκληροὶ νὰ ἦσαν οἱ ὑπὲρ τῆς δουλείας δὲν θὰ ἀπεποιούντο εἰς μίαν πτωχὴν κόρην τὴν χάριν νὰ διαμοιρασθῆ τὴν φυλακὴν τοῦ πατρός τῆς. Ἰδοὺ τὸ πᾶν, καὶ οὐδέποτε ἤθελον εἰλπίσει ἐπιστροφὴν ἣτις ἦτο ἀδύνατος. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ γενναίῳφροσύνη σας φθάνει μέχρι σημείου νὰ θελήσῃτε νὰ ἐλευθερώσῃτε τὸν αἰχμάλωτον πατέρα μου, ἐπειδὴ θέλετε καταβάλλει πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως σώσῃτε αὐτὸν, ἐστὲ βέβαιος παρακαλῶ περὶ τῆς ζωῆς εὐγνωμοσύνης μου, καὶ ἀφήσατέ μοι νὰ σὰς δώσω τὴν χεῖρα».

Ἄ εἶπεν ὁ πλοίαρχος, ὁ Κρόκωτων εἶπεν ἡ Ἰωάννα, θὰ διατρέξῃτε πολλοὺς κινδύνους δι' ἐμέ, ἴσως μέλλετε νὰ καταστρέψῃτε τὰ συμφέροντά σας, ἐκάμετε ἤδη τόσον, χορηγοῦντες μοὶ ἐπὶ τοῦ πλοίου σας φιλοξενίαν εἰς ἣν δὲν εἶχον οὐδὲν δικαίωμα.

— Κύριε Πλαυφέρ, εἶπεν ἡ Ἰωάννα, εἶναι ἀνωφελὲς νὰ προσποιησθε ἐπὶ περὶ σσότερον. Ὁ Κρόκωτων μοὶ ἐπληροφόρησε περὶ ὧν!

προδώσῃ τὰς ἐλπίδας τῆς πτωχῆς ταύτης κόρης; Πῶς ν' ἀποποιηθῆ τὴν χεῖρα ταύτην, ἣν τῷ ἔτεινε με βαθὺ φιλίας αἰσθημα; Πῶς νὰ μεταβάλλῃ εἰς δάκρυα θλίψεως τὰ δάκρυα τῆς εὐγνωμοσύνης, ἅτινα ἔρρεον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς;

Οὕτως ὁ νέος ἐξήτει ν' ἀποκριθῆ μετ' ὑπεκφυγῆς εἰς τρόπον ὥστε νὰ διατηρήσῃ ἐλευθερίαν ἐνεργείας καὶ νὰ μὴ ὑποχρεωθῆ διὰ τὸ μέλλον.

Ἄλλὰ συγκινηθεὶς ἐπὶ τέλους, «δεσποινίς Ἰωάννα, ἀπεκρίθη, πιστεύσατε καλῶς ὅτι θὰ κάμω τὸ πᾶν δι' ὑμᾶς. Ὁ Κρόκωτων ὅστις ἐξήταξεν αὐτὸν, ἔτριβε τὰς χεῖρας μορφάζων, καὶ ἐπαναλαμβάνων, καλὰ, πολὺ καλὰ, ἢ ὑπόθεσις θὰ τελειώσῃ».

Πῶς ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ θὰ ἐξήρχετο τῆς ἀμυγχανίας ταύτης θέσεώς του; οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ τὸ εἴπῃ. Ἄλλ' εὐτυχῶς δι' αὐτὸν ἂν ὄχι διὰ τὸν «Δελφίνα», ἠκούσθη ἡ φωνὴ τοῦ εἰς τὴν σκοπιᾶν εὐρίσκομένου ναύτου.

— Ὅλα, ἀξιοματικῆ! ἐφώναξε.

— Τί νέος; ἐπέειπεν ὁ κύριος Ματθαῖος.

— Ἰστίον εἰς τὸν ὀρίζοντα!

— Ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ ἐγκαταλείπων τὴν νέαν κόρην ἔδραμεν ἀμέσως εἰς τοὺς πρότονας τοῦ ἀρτέμονος Ἰστοῦ.

V
ΑΙ ΣΦΑΙΡΑΙ ΤΟΥ ΙΡΟΚΟΥΑΣ
ΚΑΙ ΤΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΑ
ΤΗΣ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΟΣ ΙΩΑΝΝΑΣ.

Ὁ πλοῦς τοῦ «Δελφίνου» εἶχε τελεσθῆ μέχρι τοῦδε εὐτυχῶς καὶ μετὰ ἀξιοσημειώτου ταχύτητος. Οὐδὲ μία ναῦς παρετηρήθη ἐκτὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ σκοπιωροῦ ὑποδείχθεντος Ἰστοῦ.

Ὁ «Δελφίν» εὐρίσκετο τότε ὑπὸ 32' μοῖραν 15' πλάτους καὶ 57° 43' μήκους, εἰς τὸ δυτικὸν τοῦ Μεσημβρινοῦ τῆς Γκρίνηγουϊτς, ἦτοι εἰς τὰ τρία πέμπτα τῆς πορείας του. Πρὸ τεσσαράκοντα ὀκτῶ ὥρων, ἀχλύς ἦτις ἤρχιζε τότε ν' ἀνυψοῦται, ἐκάλυπτε τὰ ὕδατα τοῦ Ὠκεανοῦ. Ἐὰν ἡ ὀμίχλη αὕτη ἦτο εὐνοικὴ εἰς τὸν «Δελφίνα» κρύπτουσα τὴν πορείαν του, τὸν ἐμπόδιζεν ὅμως νὰ παρατηρῆ τὴν θάλασσαν ἐν μεγάλῃ ἐκτάσει, καὶ ἠδύνατο νὰ θαλασσοπλοῖ πλησιέστατα οὕτως εἶπεν, με πλοῖα ἅτινα ἤθελε ν' ἀποσύγῃ, χωρὶς νὰ ἔχη οὐδὲ μίαν περὶ τούτου ὑπόνοιαν.

Τοῦθ' ὅπερ συνέβη, καὶ ὅτε τὸ πλοῖον ὑπεδείχθη δὲν εὐρίσκετο εἰς πλεόν τῶν τριῶν μιλίων ἀπόστασιν. Ὅταν ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ ἐφθασεν εἰς τὸ δρύφρακτον παρετήρησεν εὐδιακρίτως ἐν τῇ αἰ-

θρία μεγάλον ὁμόσπονδον πλοῖον ὅπερ ἐβάδιζε μεθ' ὅλης τῆς δυνάμεώς του. Διηρθύνετο πρὸς τὸν «Δελφίνα», ἵνα τοῦ ἐμποδίσῃ τὴν πορείαν.

Ὁ πλοίαρχος ἀφοῦ ἐξήταξεν αὐτὸ προσεκτικῶς, κατέβη ἐκ νέου ἐπὶ τῆς γεφύρας καὶ διέταξε νὰ ἐλθῇ ὁ ὑποπλοίαρχος.

« Κύριε Ματθαῖε, εἶπεν αὐτῷ, τί φρονεῖτε περὶ τοῦ πλοίου τούτου.

— Φρονῶ, πλοίαρχε, ὅτι εἶναι πλοῖον τοῦ ὁμοσπόνδου ναυτικοῦ, ὅπερ ὑποπτέυει τοὺς σκοποὺς μας.

— Πράγματι, δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ἐπὶ τῆς ἐθνικότητός του, ἀπεκρίθη ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ. Ἰδέτε».

Κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, ἡ ἀστερόεσσα σημαῖα τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν τῆς Βορείου Ἀμερικῆς ἀνυψοῦτο ἐπὶ τῆς κεραίας τοῦ πολεμικοῦ πλοίου, ὅπερ ἐπεβεβαίωσεν τὰ χρώματά του διὰ κανονοβολισμοῦ.

« Πρόσκλησις ὅπως ἐπιδείξωμεν τὴν ἰδικὴν μας. Ἐ! λοιπὸν ἄς δεῖξωμεν αὐτὴν δὲν θὰ ἐρυθριάσωμεν βέβαια.

— Πρὸς τί; ἀπεκρίθη ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ. Ἡ σημαῖα μας οὐδόλωσ θὰ μᾶς ἐπροστάτευε, καὶ δὲν θὰ ἐμπόδιζε τοὺς ἀνθρώπους τούτους, ὅπως μᾶς ἐπισκεφθῶσιν. Ὅχι! ἄς προχωρήσωμεν.

— Καὶ βαδίσωμεν ταχέως, ἐπέειπεν ὁ κύριος Ματθαῖος, διότι ἐὰν οἱ ὀφθαλμοὶ δὲν με ἀπατώσιν, εἶδον ἤδη τὸ πολεμικὸν τοῦτο πλοῖον εἰς τὰ πέριξ τῆς Λιβερπούλ ἐνθα ἤρχετο νὰ κατοπτρεύῃ τὰ ναυπηγούμενα πλοῖα. Ἄς μὴ με εἴπωσι Ματθαῖον, ἐὰν ἐπὶ τοῦ πλοίου τούτου δὲν εἶναι γεγραμμένον τὸ ὄνομα «Ἰροκουάς».

— Εἶναι ταχύπλοον;

— Ἐν τῶν καλλιτέρων τοῦ ὁμοσπόδου ναυτικοῦ.

— Πόσα τηλεβόλα φέρει;

— Ὅκτω.

— Πᾶ!

— Ὁ μὴ ὑψώνετε τοὺς ὤμους πλοίαρχε, εἶπεν ὁ κύριος Ματθαῖος δι' ὕφους σοβαροῦ. Ἐκ τῶν ὀκτῶ τούτων τηλεβόλων τὰ δύο εἰσὶν με στροφεῖς, τὸ ἐν τῶν ἐξήκοντα ὀπισθεν τοῦ καταστρώματος, τὸ δὲ τῶν ἑκατὸν ἐπὶ τῆς γεφύρας.

— Διάβολε! ὑπέλαβεν ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ τὰ πλοῖα ταῦτα ἐκσφενδονίζουσι πέραν τῶν τριῶν μιλίων τὰ τηλεβόλα ταῦτα.

— Μάλιστα, καὶ ἐτι ἀνώτερον πλοίαρχε.

— Λοιπὸν, κύριε Ματθαῖε, καὶ ἐὰν τὰ τηλεβόλα ἦναι τῶν ἑκατὸν, ἢ τῶν τεσσαρῶν, καὶ ἂν ἐκσφενδονίζωσιν εἰς τρία

μίλλια μακρὰν, ἢ εἰς πεντακοσίας ὑάρδας, εἶναι τὸ αὐτὸ ὅταν τις πλέει ἀρκετὰ ταχέως ὅπως ἀποφύγη τὰς σφαῖρας των.

« Μέλλομεν λοιπὸν νὰ δεῖξωμεν εἰς τὸν «Ἰροκουὰς» τοῦτον πῶς βαδίζει τις ὅταν κατεσκευάσθῃ διὰ νὰ βαδίζῃ. Διατάξατε νὰ αὐξήσῃσιν τὴν ταχύτητα, κύριε Ματθαῖε.

Ὁ δευτερός μετέδωκεν εἰς τὸν μηχανικὸν τὰς διαταγὰς τοῦ πλοίαρχου καὶ μετ' ὀλίγον καπνὸς μέλας συνεστρέφεται ἄνωθεν τῶν καπνοδόχων τοῦ πλοίου.

Τὰ φαινόμενα ταῦτα δὲν ἤρσαν φαίνεται εἰς τὸ πολεμικὸν πλοῖον, διότι ἔκαμε σημεῖον ἀνακωχῆς εἰς τὸν «Δελφίνα». Ἄλλ' ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ, δὲν ἔδωκε οὐδεμίαν προτοχὴν εἰς τὴν εἰδοποίησιν, οὐδὲ ἠλλάξε τὴν διεύθυνσιν τοῦ πλοίου του.

« Καὶ τώρα, εἶπε, μέλλομεν νὰ ἴδωμεν τί θὰ πράξῃ ὁ «Ἰροκουὰς». Καλὴ εὐκαιρία δίδεται αὐτῷ ὅπως δοκιμάσῃ τὸ τηλεβόλον του τῶν ἑκατόν. Ἄς βαδίζωσι μετ' ὅλης τῆς ταχύτητος.

— Καλά! ὑπέλαβεν ὁ κ. Ματθαῖος, δὲν θ' ἀργήσωμεν νὰ χαιρετηθῶμεν δι' ὠραίου τρόπου.

Ἐπανερχόμενος ἐπὶ τῆς γεφύρας ὁ πλοίαρχος, εἶδε τὴν δεσποινίδα Ἰωάνναν καθήμενην ἡσυχῶς ἐπὶ τινος θρανίου.

« Δεσποινὶς Ἰωάννα, εἶπεν αὐτῇ, μέλλομεν ἴσως νὰ καταδιωχθῶμεν ὑπὸ τοῦ πολεμικοῦ τούτου πλοίου, ὅπερ βλέπετε εἰς τὸν ὀρίζοντα, καὶ ἐπειδὴ μέλλει νὰ μᾶς ὀμιλήσῃ διὰ κανονοβολισμῶν προσφέρω ὑμῖν τὸν βραχιονά μου, ἵνα σὰς ἐπαναφέρω εἰς τὸν θαλαμίσκον σας.

— Σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, κύριε Πλαυφέρ, ἀπεκρίθη ἡ νεάνις θεωροῦσα τὸν πλοίαρχον, ἀλλὰ δὲν φοβοῦμαι τοὺς κανονοβολισμούς.

— Ἐν τούτοις δεσποινίς, δύναται καὶ με' ὄλην τὴν ἀπόστασιν νὰ ὑπάρξῃ καὶ κίνδυνος.

— Ὡ δὲν ἀνετράφη ὡς κόρη δειλῆ. Εἰς τὴν Ἀμερικὴν συνηθείζουσιν ἡμᾶς εἰς τὰ πάντα, καὶ σὰς βεβαίω ὅτι οἱ σφαῖραι τοῦ «Ἰροκουὰς» δὲν θὰ με κάμωσι νὰ κύψω τὴν κεφαλὴν.

— Εἶσθε γενναία δεσποινίς Ἰωάννα! — Παραδεχθῶμεν ὅτι εἶμαι γενναία, κύριε Πλαυφέρ καὶ ἐπιτρέψατέ μοι νὰ μείνω ἐδῶ.

— Δὲν ἔχω τίποτε νὰ σὰς ἀποποιηθῶ δεσποινίς Χαλλιβούρτ, ἀπεκρίθη ὁ πλοίαρχος, θεωρῶν τὴν ἡρεμον ἐπιβεβαίωσιν τῆς νεάνιδος.

Μόλις εἶχον λεχθῆ αἱ λέξεις αὐταί,

ὅτε εἶδον ν' ἀναβλύζῃ ἄνω τοῦ ὀμοσπόνδου πολεμικοῦ πλοίου λευκὸς ἀτμός.

Πρὶν ἢ ὁ κρότος τῆς ἐκπυροσκορησεως φθάσῃ εἰς τὸν «Δελφίνα», βόμβα κυλινδροκωνικὴ, στρεφομένη περὶ ἑαυτὴν μετὰ τρομακτικῆς ταχύτητος καὶ συστρεφομένη οὕτως εἶπειν, ἐν τῷ ἀέρι διεγυθύνθη πρὸς τὸ πλοῖον.

Φθάσασα εἰς εἰκοσι ὀργυίας τοῦ «Δελφίνου» ἡ σφαῖρα, ἤστισο ἢ φορὰ ἐταπεινοῦτο ἐπαισθητῶς, ἤφατο τῶν κυμάτων, σημειοῦσα τὴν πορείαν τῆς δι' ἐπανειλημμένων ἀναβλύσεων ὕδατος, κατόπιν ἐξώρμησεν ἐγγίζουσα τὴν ὑγρὰν ἐπιφάνειαν, ἀνεπήδησε εἰς ἱκανὸν ὕψος, διέβη ἄνω τοῦ «Δελφίνου» ἀποκόψασα τὸν δεξιὸν βραχιῶνα τοῦ ἐπιπρώρου ἱστοῦ, ἐπανεπέσεν εἰς τριάνοντα ὀργυίας μακρὰν τοῦ πλοίου καὶ ἐβυθίσθη εἰς τὰ κύματα.

— Διάβολο! ἔκραξεν ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ, ἄς φύγωμεν! ἄς φύγωμεν! διότι δὲν θὰ ἀργήσῃ καὶ ἡ δευτέρα σφαῖρα.

Ὡ! εἶπεν ὁ κ. Ματθαῖος, ἀπαιτεῖται ἱκανὸς καιρὸς ἵνα γεμισθῶσιν ἐκ νέου τοιοῦτους ὄγκους.

— Μὰ τὴν πίστην μου, ἰδοὺ ὅ,τι εἶναι ἀρκετὰ περιέργων νὰ βλέπῃ τις εἶπεν ὁ Κρόκστων ὅστις ἔχων τοὺς βραχιῶνας ἐσταυρωμένους, θεώρει τὴν σκηνὴν ὡς θεατῆς. Καὶ νὰ λέγῃ τις ὅτι οἱ ἀποστέλλοντές μας παρομοίας σφαῖρας εἶναι φίλοι μας.

Ἄ! σὺ εἶσαι! ἀνέκραξεν ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ καταμετρῶν τὸν Ἀμερικανὸν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

— Ἐγὼ εἶμαι πλοίαρχος ἀπεκρίθη ἀταράχως ὁ Ἀμερικανός. Ἐρχομαι νὰ ἴδω πῶς σκοπεύουσιν οἱ γενναῖοι οὗτοι ὀμοσπόνδοι. Ὅχι κακῶς, τῆ ἀληθεία, ὅχι κακῶς.

Ὁ πλοίαρχος ἠτοιμάζετο ν' ἀποκριθῆ ἀρκετὰ ἐγτόνως εἰς τὸν Κρόκστων ἄλλὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην δευτέρα σφαῖρα ἤρχετο.

« Καλά! ἀνέκραξεν ὁ Πλαυφέρ ἐκερδήσαμεν ἤδη τετρακόσια μέτρα. Οἱ φίλοι σοῦ βαδίζουσι ὡς σημαντῆρες, ἀκούεις, κύρ Κρόκστων;

— Δὲν λέγω ὅχι ἀντεῖπεν ὁ Ἀμερικανός καὶ διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν ζωὴν μου δὲν με δυσαρεστεῖ τοῦτο.

Τρίτη σφαῖρα ἔμεινε ἐπὶ πολὺ ὀπίσω τῶν δύο πρώτων ὁ «Δελφίν» μετὰ 10 λεπτὰ ἤτο ἐκτὸς βολῆς τηλεβόλου.

— Ἰδοὺ τί ἀξίζουσιν ὅλα τὰ ἐγγυημένα θαλασσοδρόμια τοῦ κόσμου κύριε Ματθαῖε, εἶπεν ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ, καὶ χάρις εἰς τὰς σφαῖρας ταύτας, γνωρίζω-

μεν πῶς νὰ βασιθῶμεν ἐπὶ τῆς ταχύτητός μας. Τώρα ἐλαττώσατε τὴν δύναμιν. Δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ καίωμεν ἀνωφελῶς τοὺς ἀνθρακὰς μας.

— Καλὸν πλοῖον διοικήτε, εἶπεν τότε ἡ δεσποινίς Χαλλιβούρτ, τῷ πλοίαρχῳ.

— Μάλιστα δεσποινίς Ἰωάννα, πρὸ τῆς ἐσπέρας δὲν θὰ βλέπωμεν πλέον τὸ ὀμοσπόνδον τοῦτο πολεμικόν.»

Ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ δὲν μετεχειρίζετο ὑπερβολὰς ἐπαίνων τὰς ναυτικὰς ιδιότητας τοῦ πλοίου του, διότι ὁ ἥλιος δὲν εἶχεν δύσει ἐτι, ὅτε ἡ κορυφὴ τῶν ἱστῶν τῆς ἀμερικανικῆς κρηβέτας ἐγένετο ἀφαντος, ὅπισθεν τοῦ ὀρίζοντος. Τῷ ἀπροσδόκητον τοῦτο συμβᾶν ἔδωκεν ἀφορμὴν τῷ πλοίαρχῳ νὰ ἐκτιμῆσῃ τὸν χαρακτῆρα τῆς δεσποινίδος Χαλλιβούρτ, ἐκτὸς δὲ τοῦτου ἡ ψυχρότης ἐξέλιπεν. εἰς τὸ ἐξῆς καὶ αἱ συνδιαλέξεις ἐγένοντο ἐκτεταμέαι, διαρκούντος τοῦ πλοῦ μετὰ τοῦ πλοίαρχου τοῦ Δελφίνου καὶ τῆς ἐπιβαιούσης νεάνιδος. Οὗτος εὐρισκὲν ἐν τῇ Ἰωάννᾳ νεάνιδᾳ ἡσυχον, γενναῖόψυχον, νοήμονα, ὀμιλοῦσαν μετὰ μεγάλης εὐκρινείας κατὰ τὸν ἀμερικανικὸν τρόπον, ἔχουσαν θετικὰς ἰδέας ἐπὶ παντὸς πράγματός καὶ ἐκφέρουσαν ἐπ' αὐτῶν γνώμην μετὰ τοιαύτης πεποισίσεως ἥτις διεπέρα τὴν καρδίαν τοῦ πλοίαρχου ἐν ἀγνοίᾳ αὐτῆς. Ἠγάπα τὴν πατρίδα τῆς ἐνθουσία διὰ τὴν μεγάλην ἰδέαν τῆς ἐνώσεως, καὶ ἐξεφράζετο περὶ τοῦ πολέμου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, μετὰ τοσοῦτου ἐνθουσιασμοῦ ὡς πᾶσα ἄλλη γυνὴ δὲν θὰ ἦτο ἱκανή. Ὡστε πολλὰκις συνέβαινε νὰ εὐρεθῆ ὁ πλοίαρχος εἰς ἀπορίαν τί νὰ ἀποκριθῆ αὐτῇ.

Συνεζήτησε ἐπὶ πολὺ, ἐπὶ τέλους ἀνεγνώρισε μετὰ τῶν ἄλλων ὅτι τὸ ζήτημα τῆς δουλείας ἦτο τὸ κυριώτερον ζήτημα εἰς τὸν πόλεμον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν ὅπερ ἔπρεπεν ὀριστικῶς νὰ λύσῃσιν καὶ νὰ δώσῃσιν τέρμα εἰς τὰς τελευταίας ταύτας φρικὰς τῶν βαρβάρων ἐποχῶν.

Ἄλλ' ὁ πλοίαρχος δὲν προσεβλήθη μόνον εἰς τὰς πολιτικὰς αὐτοῦ ἰδέας, αἰτινες ἀπησχόλουν αὐτὸν ὀλίγον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἐμπορικὰς, αἰτινες ἦσαν ἡ μεγαλειτέρα δι' αὐτὸν μέριμνα. Ἀφορμὴ ἐδόθη τὸ τοῦ ἐμπορίου ζήτημα εἰς ὃ ἦτο προωρισμένος ὁ Δελφίν καὶ τὰ πολεμοφόδια αἴτινα ἔφερον εἰς τοὺς ὀμοσπόνδους.

« Μάλιστα, κύριε Ἰάκωβε, λέγει ἡμέραν τινὰ αὐτῷ ἡ δεσποινίς Ἰωάννα, ἡ ἐγνωμοσύνη δὲν θὰ ἡμνηθῆ νὰ μ' ἐμποδίσῃ ὅπως ὀμιλήσω ὑμῖν μετὰ τὴν μεγαλειτέραν εὐκρινείαν. Ἄπ' ἐναντίας, εἶσθε ἱκανὸς ναυτικός, ἐπιτήδειος μεγαλέμπορος, ὁ οἶκος Πλαυφέρ εἶναι ὄνομα-

στός διὰ τὴν τιμιότητά του ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ταύτην ἀπομακρύνεται τῶν ἀρχῶν του, καὶ ἐνεργεῖ ἀναξίως ἑαυτοῦ.

— Πῶς! ἀνέκραξεν ὁ Ἰάκωβος, ὁ οἶκος Πλαυφέρ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιχειρησθῆ παρομοίαν ἐμπορικὴν ἐπιχείρησιν;

— Ὅχι! φέρει πολεμοφόδια εἰς ἀθλίους στασιάζοντας κατὰ τῆς τακτικῆς διοικήσεως τῆς χώρας των καὶ δίδει οὕτως ὅπλα εἰς κακὴν ἐπιχείρησιν.

— Ὁμῶν, δεσποινίς Ἰωάννα, ἀπεκρίθη ὁ πλοίαρχος, ὅτι δὲν θὰ διαφιλονεικήσω μετ' ἡμῶν τὸ τῶν ὀμοσπόνδων δικαίωμα. Θὰ σὰς ἀποκριθῶ διὰ μιᾶς λέξεως· εἶμαι ἔμπορος, καὶ ὡς τοιοῦτος ἀσχολοῦμαι μόνον εἰς τὰ συμφέροντα τῆς οἰκίας μου. Ζητῶ τὸ κέρδος πανταχοῦ ἐνθα παρουσιάζομαι.

— Ἰδοὺ ἀκριβῶς ὅ,τι εἶναι κατακριτέον, κύριε Ἰάκωβε, παρετήρησεν ἡ νεάνις. Τὸ κέρδος δὲν δικαιολογεῖται ποσῶς οὕτως· ὅταν πωλήτε εἰς τοὺς Σίνας τὸ ὄπιο, ὅπερ ἀποβλακόνει αὐτοὺς, εἶσθε ἐπίσης ἐνοχος, ὡσπερ τὴν στιγμὴν ταύτην, καθ' ἣν παρέχετε εἰς τοὺς Νοτίους Ἀμερικανούς τὰ μέσα νὰ ἐξακολουθήσῃσιν παράνομον πάλεμον.

— Ὡ! διὰ τὴν φορὰν ταύτην δεσποινίς Ἰωάννα, αὐτὸ ἦτο πάρα πολὺ, καὶ δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ.

— Ὅχι, ὅ,τι λέγω εἶναι δίκαιον, καὶ ὅταν θὰ ἐξετάσῃτε τὸν ἑαυτὸν σας, ὅταν θὰ ἐννοήσῃτε καλῶς τὸ πρόσωπον, ὅπερ ὑποκρίνεσθε, ὅταν σκεφθῆτε ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων, ὧν εἶσθε ἰδίως ὑπεύθυνος, θὰ μοὶ δώσῃτε δίκαιον ἐπ' αὐτοῦ τοῦ θέματος ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

Εἰς τοιοῦτους λόγους ὁ Ἰάκωβος Πλαυφέρ ἐθορυβεῖτο. Ἐγκατέλιπε τότε τὴν νεάνίδα, κατεχόμενος ὑπ' ἀληθοῦς θυμοῦ, διότι ἠσθάνετο ὅτι τῷ ἦτο ἀδύνατον ν' ἀποκριθῆ.

Ἐν βραχυλογίᾳ ὁ πλοίαρχος Ἰάκωβος Πλαυφέρ, δὲν ἀνῆκε πλέον εἰς ἑαυτὸν, οὐδὲ ἦτο πλέον «κύριος μετὰ Θεόν» ἐπὶ τοῦ πλοίου του, ἀν καὶ δὲν συνεφώνει εἰς τοῦτο.

Οὕτω, πρὸς μεγάλην χαρὰν τοῦ Κρόκστων, αἱ ὑποθέσεις τοῦ κυρίου Χαλλιβούρτ, ἐφαίνοντο βαίνουσαι καλῶς· ὁ πλοίαρχος ἐφαίνετο ἀποφασισμένος νὰ ἐπιχειρησθῆ τὸ πᾶν ὅπως σῶσῃ τὸν πατέρα τῆς δεσποινίδος Ἰωάννας καὶ ἐὰν ἀκόμη ὤφειλε νὰ διακυβέσῃ πρὸς τοῦτο τὸν «Δελφίνα», τὸ φορτίον του, τὰ πλήρωμά του, καὶ νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὰς ἀρὰς τοῦ εὐγενοῦς Θεοῦ του Βικεντίου.

(ἀκολουθεῖ.)

ἹΣΤΟΡΙΑ ΤΩΝ ΦΥΛΑΚΩΝ ΤΗΣ ΓΑΛΛΙΑΣ.

(Συνέχεια ἴδε προηγ. ἀριθ.)

VI

Ἡ Βισέτρη πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως.

Ἴνα οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν λάβωσιν ἰδέαν τινα περὶ τῶν φυλακῶν καὶ τῶν ἐξόνων τῶν Παρισίων πρὸ τοῦ ἔτους 1789, ἀκούσαν ὑπολαμβάνομεν τὴν παράθεσιν τῶν ἐφεξῆς, ἅπερ εὐρίσκομεν παρὰ τῷ Mercier συγγραφεῖ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης.

« Οὐδεὶς δύναται νὰ προφέρῃ τὸ τῆς Βισέτρης ὄνομα, ἀνευ αἰσθήματός τινος ἀποστροφῆς, φρίκης καὶ περιρρονήσεως.

» Ἐπειδὴ ἐγένετο δοχεῖον παντὸς ὅ,τι ἡ κοινωνία περιέχει ἀκάθαρτον, τὸ ὄνομα τοῦτο καὶ μόνον πορεψόμενον πληγόνει τὴν φαντασίαν ἄτε δὴ ἀκαμιμνήσκον ἀσχλη.

» Ἐπὶ τῆς τῶν πάλαι ἐν τῇ Βισέτρῃ φρικῶδης τῆς αἰτίας ἐν τῇ περὶ τὰ πεντακῆσια ἢ ἑξακόσια ἀνθρώπινα ὄντα φρίδην μίγδην διατελοῦντα ἐμολύνοντο ἀμοιβαίως διὰ τῆς δηλητηριάσεως τῶν κακῶν αὐτῶν πνοῆς· οἱ δὲ ἐκτεθριωμένοι χαρακτῆρες αὐτῶν ἀπεσκληρύνοντο ἀκαταπαύτως ὑπὸ τῆς ἀπειπισίας, δι' ἣν ἀνευ λόγους ἀστραπούσης εἰς τὸ ἄκρον τοῦ πυροβόλου, ἦν ἀδύνατον ἵνα τις κομίσῃ τροφὴν τοῖς γνωστοῖς αὐτῷ.

» Ὡς δὲ τῶν ὑπαρχόντων ἢ καὶ ὑπαρχάντων ἐπὶ τῆς σφαίρας καταγωγῆς τῆς διατροφῆς, ἦτο τὸ ἀποτραπιότερον, τὸ μοχθηρότερον καὶ τὸ μᾶλλον μεμολυσμένον.

» Ὁ δὲ βλέπων ἐπὶ τῷ αὐτῷ καὶ ἐγγὺς ἀλλήλων πλάνητας, ἐπιληπτικούς, ἠλιθίους, παράφρονες, γέροντας καὶ ἡκρωτριάστους, λυπεῖται ἀληθῶς ἀναλογιζόμενος ὅτι ἔδει νὰ διατελῶσι κερχωρισμένοι ἀπὸ τῆς πληθῆος τῶν ἀλιτηρίων, οἵτινες ἐμπνέουσιν ἀποστροφὴν μᾶλλον ἢ αἰκτον.

Ἐν ἐτέρω δὲ χωρίῳ ὁ αὐτὸς Mercier ἐπιτείνων τρέπον τινα τὴν ἀποστροφὴν τοῦ φρικαλέου τούτου ἐνδιατήματος ἐκτοξεύει τὰς ἐξῆς μεψιμοιρίας.

« Βισέτρη φρικῶδες τοῦ πολιτικοῦ σώματος ἔλκος, ἔλκος βαθύ, χαινον καὶ πυώδες, πρὸς ὃ οὐδεὶς ἀνευ ἀποστροφῆς ἀνεῖζει· καὶ αὐτὸ· ὃ περὶ καὶ ἐκ τετρακοσίων ὀργυῶν ἀναπνεόμενος ἀπὸ λέγει ἡμῖν ὅτι προσεγγίζομεν καταγωγίον βίαις, ἀσυλον ἀθλιότητος, ἠθικῆς καταπτώσεως καὶ ἀτυχίας.

» Ὁ τῶν κατοίκων τῆς Βισέτρης ἀριθμὸς, οὐκ ἔστιν ὀρισμένος· τοῦ χειμῶνος εἶνε μεγαλύτερος διότι πληθὺς πτωχῶν ἐργαζομένων τοῦ θέρους, ἀναγκάζονται νὰ ζητήσωσιν ἄσυλον κατὰ τοῦ χειμῶνος ἐν τῷ ἐξόνῳ τούτῳ, ὅστις τότε ἀριθμῆται ὑπὲρ τὰς 4,500 άτομα.

» Μόνη ἡ Βισέτρη δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ ἀποστροφὴν πρὸς τὴν πτωχίαν καὶ ἔρωτα πρὸς τὴν ἐργασίαν εἰς τοὺς κηρῶνας.

» Διότι ἐν αὐτῇ ὁ πτωχὸς ἐστὶ μηδὲν, ἢ δὲ διδομένη αὐτῷ ἐλεημοσύνη τῷ καθίσταται λίαν ἐπαισθητή.

» Ὁμιλῶν πρὸς ἀγαθὸν τινα πτωχὸν τῷ εἶπον. Τί ἐπιθυμεῖς, φίλε;

» — Ὡ Κύριε, νὰ εἶχον ἐν μόνον πρὸς τὴν καθημερινὴν διαπάνην σόλδιον.

» — Καὶ τότε;

— Τότε δὲν θὰ κτεκλινοῦμεθα τρεῖς ἐπὶ τῆς αὐτῆς κλίνης.

— Καὶ ἂν εἶχες δύο ἀντὶ ἐνός;

— Ὅχι ἐπινον δις τῆς ἐβδομάδος οἶνον.

— Ἐὰν δὲ τρία;

— Ὡ θὰ ἔτρωγον ὀλίγον κρέας ἀνὰ τρεῖς ἡμέρας.

» Πρὸς ταῦτα δὲ ὁ συνοδῶν με Ἀγγλος τῷ ἔδωκεν ἱκανὰ ἵνα καὶ οἶον πῆρ, καὶ κρέας φάγῃ καὶ μόνος κατακλιθῆ ἐπὶ δέκα καὶ δεκά ἡμέρας.

VII

Ἡ λαμπτήριος ἐν τῇ Βισέτρῃ.

Τῇ 17 Ἀπριλίου τοῦ 1792 ὀγκώδη τεμάχια ζύλων καὶ σανίδες δι' ἐρυθροῦ χρώματος ἐπιχειρησμένοι ἐκμισθίσθησαν διὰ δύο ἀμαζῶν ἐν τῇ Βισέτρῃ. Ἐργάται δὲ ὑψώσαντες ἐν τῇ αὐτῇ ἀνδρον, καὶ προσαρμόσαντες διὰ κοχλιῶν ὑψώσαν ἐπ' αὐτοῦ δύο ὑψηλοῦς στύλους ἐπὶ τῶν ἄνω ἄκρων τῶν ὁποίων ἐξήρτησαν κινητὴν βαρεῖαν κοπίδα.

Οἱ περὶλακισμένοι ἔβλεπον ἐκ τῶν παραθύρων τὴν ἐγειρομένην μηχανὴν, καίπερ δὲ ἀγνοοῦντες τὴν χρῆσιν αὐτῆς, κατελαμβάνοντο ὑπὸ τρέμου παγετώδους πρὸς τὴν ἀπατρόπαιον τοῦ μηχανήματος κατασκευῆν ἦν δὲ αὕτη ἡ εὐφυῆς τοῦ ἱατροῦ Γκιγιόταν ἐπινόησις, ἥτις ἐπιτυχῶσα κατὰ τὴν πρώτην ἐπὶ πτώματος δοκιμασίαν, ἀπεκεφάλισε μετὰ τινὰς ἡμέρας ἐνέα μετανάστας ἐν τῇ πλατείᾳ τῆς θινώδους ἀκτῆς, καὶ ἤδη ἐκομίσθη καὶ εἰς τὴν Βισέτρη, ἵνα συνεχίσῃ τὸ ὀλεθριον αὐτῆς ἔργον.

Ὁ Πρωτόδικος ἐπρότεινε, ἵνα τεθῆ τὸ ἐξῆς ἐπίγραμμα.

«Ὁ δὲ κἂν τοὺς βασιλεῖς κατορθοῖ νὰ προστατεύσῃ, ὃ τὸ Λουβρον ἀγρόπνης φιλῶντων σκοπός.»

Ἡ δὲ πράρρησις τοῦ αὐτοῦ ἐξεπληρώθη τῇ 21 Ἰανουαρίου 1793, ὡς παρακατιῶν ὁ λόγος δηλώσῃ.

VIII

Ὁ Μαρκίσκος τῆς Σάδης.

Ἐκ τῶν ἐν τῇ Βισέτρῃ ἐγκαθειρθέντων ἐπισήμων τῆς παρελθούσης ἐποχῆς ἀνδρῶν, κρίνομεν καλὸν νὰ παραθέσωμεν πρὸς ἐπισφράγισιν τοῦ περὶ Βισέτρης κεφαλαίου τὴν ἱστορίαν τοῦ Μαρκητίου τῆς Σάδης, ἀνδρὸς ὅστις κατὰ τὴν εὐστοχον τοῦ Ἰουλοῦ Ζανὲν ἐκφρασῆν ἦτο ἀξίος πάσης ἀτιμώσεως καὶ περιφρονήσεως, ἐνεποίησε δὲ φρικίας καὶ εἰς αὐτοὺς τοῦ 1798 τοὺς δημίους, οἵτινες ἀπέστρεψαν ἀπὸ τῆς κεφαλῆς ταύτης τὸν πέλκευ τὸν μὴ φεισθέντα, οὐδενὸς τῶν φίλων τοῦ Λουδοβίκου XV.

Ἐπιχειροῦμεν δὲ νὰ καταστήσωμεν γνωστὸν τὸν βίον τοῦ εἰδεχθοῦς τούτου φαυλοβίου ὡς μᾶλλον συντελοῦντα πρὸς τὸν σκο-

πόν, ὄνπερ διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ιστορίας ταύτης τῶν φυλακῶν προυθέμεθα, νὰ παραστήσωμεν δηλαδὴ διὰ ζωσῶν εἰκόνων τὰς ἰδέας, καὶ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα, καὶ τὰς ἀρετὰς καὶ κακίας τῆς παρελθούσης ἐποχῆς.

Κατὰ τὸ ἐπὶ τῆς ἐποχῆς του παρὰ τοῖς εὐγενέσι ἐπικρατοῦν ἔθος, ἡ πρώτη τοῦ Μαρκησίου τῆς Σάδης ἀνατροπὴ προημελήθη ἐξ ὀλοκλήρου.

Ἄγνοομεν τίνοι ἔνεκεν οἱ βιογράφοι αὐτοῦ ἐποίησαντο τὴν παρατήρησιν ὅτι ἐξήρχετο τοῦ ἐκπαιδευτηρίου Λουδοβίκου τοῦ Μεγάλου, καθ' ἣν στιγμήν εἰσῆρχετο ὁ Ροβεσπιέρως. Μικρὸς ἔτι προσληθὴς εἰς τὴν στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν, κατετάχθη εἰς τὸ τάγμα τοῦ βασιλέως ἐν ᾧ διατελῶν, ἔλαβε μέρος εἰς πάσας τὰς ἐκστρατείας τοῦ ἐπταετοῦς πολέμου.

Τὴν κατὰ τὴν περίοδον δὲ ταύτην τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἰδιαιτέραν τοῦ Μαρκησίου διαγωγὴν οἱ βιογράφοι αὐτοῦ παρέχονται ἐν σιγῇ διότι ὡς φαίνεται οὐδὲν σημείον αὐτῆς παρέσχε ὑπονοίας περὶ τῆς μετὰ ταῦτα ἀποτροπαίου φήμης, ἣν ὁ Μαρκήσιος τῆς Σάδης προσεκτήσατο διὰ τῶν ἀκολασίων αὐτοῦ καὶ τῆς δημοσιεύσεως τῶν ἀνηθικῶν συγγραμμάτων.

Διὰ τοῦτο δεόν νὰ σπεύσωμεν εἰς τὴν ἐποχὴν τοῦ γάμου του.

Εἰς τὸν πρώτον τοῦτον ἀσελγῆ ὅστις κατήχησε καὶ τοὺς ἀναιδεστέρους ἐξώλει, ἐδόθη ὡς νύμφη ἡ δεσποσύνη δε Μοντορέγ, νέα, προσήνης, τιμιά, ἔρασμα καὶ ἐνάρετος, ἥς ὁ πατὴρ ἦτο γενικός ὑπολοχαγὸς τῆς Βρέσσης.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς δὲ ταύτης θέλομεν εἶδει τὸν Μαρκήσιον παραδιδόμενον εἰς ἅπασαν τὴν ὄρμην τῶν ἀτάκτων αὐτοῦ παθῶν καὶ συνιστώσωντα ἀληθῆ τῆς κακίας σχολῆν.

Τὰ τῆς διαφθορᾶς καταγωγία ἐκοσμοῦντο τότε διὰ τοῦ δνόματος τῶν μικρῶν οἰκιῶν καὶ ὁ Μαρκήσιος δὲ ἐκέντητο μίαν, ἥτις ἵνα μὴ τὸ παρῆσαν ἐνοχλήται, ἔκειτο ἐκτὸς τῶν Παρισίων εἰς Ἀρκελίην.

Τὴν δευτέραν δὲ τοῦ Πάσχα 4 Ἀπριλίου 1768 φήμη διεθρῦλθη εἰς Παρίσιον, περὶ ἐγκλήματος διαπραχθέντος εἰς Ἀρκελίην, καθ' ἣν γυνὴ τις ἐλέγετο φρονεῦσασα διὰ τρομερῶν περιπετειῶν ὁ δὲ φρονεὺς ἦτο ὁ Μαρκήσιος τῆς Σάδης.

Καὶ αὕτη μὲν ἐστὶν ἡ διαδραμοῦσα τοῦς Παρισίους φήμη, φήμη ἄλλως ἀληθεστάτη, τῆς ὁποίας ἰδοὺ ἡ ἀληθὴς ὑπόστασις.

Ὁ Μαρκήσιος τῆς Σάδης προθέμενος νὰ τελέη τὸ πάσχα ὡς αὐτὸς ἐνόει, ἔδωκεν εἰς τινὰ τῶν ἐξωλεστάτων, ὅστις ἐξετέλει παρ' αὐτῷ τὸ τρίπλοῦν καθήκον τοῦ ἐξ ἀπορρήτων, τοῦ θαλαμηπόλου καὶ τοῦ ἐταίρου τῆς ἀκολασίας, τὴν ἐνοσίχθων νὰ στρατολογήσῃ ἱκανὰς νέας διεφθαρμένας.

Ἄλλ' αὐτὸς ὁ Σάδης ἐξερχόμενος τῶν Παρισίων περὶ, ἵνα μεταβῇ εἰς τὴν μικρὰν αὐτοῦ οἰκίαν συνήνησε παρὰ τῷ Ἀστεροσκοπεῖω γυναικῶν νέαν ἔχουσαν ὕψος μετρίστην καὶ καταπεποιημένην.

Ἡ γυνὴ αὕτη ἦν ὠραία ὡς οἱ ἔρωτες, τούτου δ' ἔνεκα ἀμέσως εἰσέδυσεν εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Μαρκησίου ἡ ἰδέα νὰ ὑποκλέψῃ τὴν ἐμπιστοσύνην αὐτῆς.

Προσέρχεται ὄθεν πρὸς αὐτὴν καὶ μετ' ὅσους προσήνοῦς καὶ ὑπόουλο, οἰκείου τοῖς φουλοῖσι, τῆ λέγει ὑψῶν τὴν χεῖρα πρὸς τὸν τριγωνικὸν πῖλον του.

« Κυρία φαίνεσθε ὑποφέρουσα.

Ἡ νέα γυνὴ στραφεῖσα καὶ ἀτενίσασα τὸν εὐγενῆ τοῦτον, ὅστις τοσοῦτον ἐδεικνυτο συμπαθῆς πρὸς αὐτὴν, τῷ ἀπεκρίθη.

« Φεῦ! Μάλιστα κύριε. . .

— Δὲν ἔχετε λοιπὸν τίνα τὸν συνοδεύοντα;

— Οὐδένα. . . εἰμὶ χήρα.

— Χήρα, ὑπέλαβεν ὁ Μαρκήσιος, ἐὰν δὲ χεσθε, θὰ σὰς συνοδεύσω μέχρι τῆς κατοικίας σας.

— Τῆς κατοικίας μου, εἶπεν ἡ δυστυχῆς γυνὴ, διαλυομένη εἰς δάκρυα ἀπὸ τὴν πρῶταν ταύτην στεροῦμαι ἀσύλου· διότι ἀπάνθρωπός τις ἰδιοκτητὴς κατασχὼν τὰ ὑπολειφθέντα μοι ἐνδύματα καὶ ἐπιπλα, μὲ ἔριψεν ἀσπλάγχυνος εἰς τὰς ὁδοὺς, μὴ συγκινηθεὶς μίστε πρὸς τὰ δάκρυά μου, μήτε πρὸς τὴν ἀσθενῆ ὑγιάν μου.

— Ἀληθῶς οὐδὲν τούτου ἀπανθρωπότερον, ἀλλ' ὑπάρχουσι καρδίαι ἐπιδεικτικαὶ οἷκτου, αἵτινες θὰ σὰς συνδράμωσι.

— Οὐδένα γνωρίζω, ὡς ἔβην καὶ ὁ σύζυγός μου δὲ ἦτο Γερμανός.

— Πῶς ὀνομάζεσθε;

— Ροδὴ Κέλλερ.

— Ἐπειδὴ γνωρίζω καλῶς τὴν Γερμανίαν, παρακαλῶ νὰ μὲ θεωρήσῃτε ὡς συμπατριώτην καὶ νὰ μὲ μεταχειρισθῆτε, ὅπως ἐνόητε καλλίτερον. Ἐπειδὴ δὲ εἶνε λίαν ὀφέ, ἵνα δυνηθῶ νὰ εὐρω δι' ὑμᾶς μέρος κατάλληλον ἐν ᾧ νὰ δυνηθῆτε νὰ διέλθητε τὴν νύκτα, σὰς προτείνω νὰ ἔλθητε παρ' ἐμοί. . . ὦ μὴ φοβῆσθε, εἶπεν ὁ μαρκήσιος, βλέπων τὴν νέαν γυναῖκα ποιοῦσαν σημεῖον ὡς εἰ ἔμελλε νὰ ἀνανεύσῃ, εἰμὶ ἄνθρωπος εὐγενής».

Ἡ δυστυχία ἐστὶ κακὸς σύμβουλος. Ἡ γυνὴ αὕτη ἐπίνα, μικρὸν δὲ πρὸ τῆς συναντήσεως τοῦ μαρκησίου, διανοεῖτο ἂν ὄφειλεν εἰ μὴ, νὰ ἀπαλλαγῇ ὅτι τάχιστα τοῦ φορτίου τῆς ζωῆς.

Ἐπέλαβεν ἄρα γε ὅτι μόνη ἡ εὐγενὴς γενναϊότης ὄθησεν τὸν μαρκήσιον νὰ τῇ ὁμιλήσῃ ὡς εἶδομεν; τοῦτο δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ ἐπιβεβαιώσωμεν.

Ἄλλως δὲ μήτε τὸν πρὸς σκέψιν χρόνον δὲν ἔλαβε, διότι ἀμάξης τινος διερχομένης, προσεκάλεσε τὸν ἀμαξήλατον, ὅστις ἀναχαίτησαν τοὺς ἵππους, ὁ μαρκήσιος μετὰ τῆς Ροδῆς ἐπέβησαν καὶ ἡ ἄμαξα ἔλαβεν ἀμέσως τὴν πρὸς τὴν Ἀρκελίην ἀγούσαν.

Παραδόξος τῷ ὄντι ἡ πεποιθήσις μετ' ἧς ἡ γυνὴ αὕτη ἠκολούθησεν ἀφόβως τὸν ἀγνωστον, ὅστις ὀλίγα λέξεις ἤρκεσαν, ἵνα ἡ Ροδὴ παραδοθῇ εἰς ἄνθρωπον ὄνπερ πρῶτον ἐβλεπε.

Κατὰ τὴν ὁδοπορίαν ἡ Ροδὴ διηγῆθη μετὰ μαρκηγορίας οἰκείας τὰς γυναῖξί τὰς δυστυχίας καὶ τὰς ἀπάτας· εἰς τὰς ὁποίας ὑπέπεσεν, ὁ δὲ μαρκήσιος τὴν ἤκουεν ἐν σιωπῇ, ἣν ἐκείνη ἐξέλαβεν ὡς συμπάθειαν καὶ ἥτις οὐδὲν ἄλλο ἦν ἢ περιέργεια· διότι ὁ μαρκήσιος ἐν καὶ μόνον πράγμα τὴν στιγμήν ἐκείνην ἐσκέπτετο, τὸ ὅτι ἡ γυνὴ ἐκείνη ἦν ἀπροσάτετος, καὶ ὅτι ἠδύνατο νὰ διαθήσῃ αὐτὴν κατ' ἀρέσκειαν.

Ἐφθασαν τέλος εἰς τὴν μικρὰν οἰκίαν.

« Τί μὲ προσφέρεις; ἤρώτησεν ὁ μαρκήσιος; χαμηλοφώνως, τὸν προεβλήθη τὰ πρὸς ὑποδοχὴν του θαλαμηπόλον.

— Μικρὰ πράγματα.

— Ἀκόμη!

— Δύο κόρας. . .

— Πῆρ! ἔκαμεν ὁ μαρκήσιος, προεκβάλλων περιφρονητικῶς τὸ κάτω χεῖλος του.

— Εἶσθε ἐπιτυχέστερος ἐμοῦ; ἤρώτησεν ὁ θαλαμηπόλος.

Ἡ ἀτιμία ἐπὶ τοσοῦτον εἶχε συνῆσει τὸν κύριον καὶ τὸν θαλαμηπόλον, ὥστε ἄκρα οἰκειότης ἐπεκράτει μεταξὺ των.

« Ἀληθῆ Ἐστιάδα. . . ἡ πάνω κάτω. . . ὕπαγε ζήτησον τὰ δερμάτινα λωρία καὶ σιωπή! ἰδοὺ αὐτὴν».

Καὶ ὅτω; ἡ Ροδὴ εἰσῆρχετο· ἀλλ' ἤδη ἀνησυχία τις ἤρξατο καταλαμβάνουσα αὐτήν.

«Ὅτε δὲ ἀνῆλθεν εἰς τὸ πρῶτον ἡ ἀτυχῆς γυνὴ πάραυτα κατενόησεν εἰς οἷαν ἐνέπεσε παγίδα· ἵνα δὲ μὴ ὑπελάβῃ τὴς ὅτι ἐπίτηδες χρωματίζομεν τὴν εἰκόνα, ἵνα προκαλέσωμεν τὸν οἶκτον τῶν ἀναγνωστῶν διὰ τῆς ἀφρηγῆσεως σκηνῶν ὑπὸ ἐξηγμένης μυθιστοριογράφου φαντασίας ἐπινοηθεῖσῶν, παραχωροῦμεν τὸν λόγον εἰς συγγραφεᾶ, ὁστις τὴν αὐθεντικότητα καὶ τὸ κύρος οὐδεὶ δύναται νὰ ὑποπτευθῇ ἐπὶ ὑπερβολῇ (α).

« Ἡ Ροδὴ εἶδε παρατεθειμένην τράπεζαν παρὰ τῇ ὁποία ἐκάθηντο δύο ἑταῖραι ἑσπερανομένοι δι' ἀνῆων καὶ ἡμιμυθούσων· συνελθούσα δὲ ἐκ τῆς πρώτης αὐτῆς παραγῆς ἡ τοιμαζέτο νὰ παρακαθίσῃ μετὰ τῶν συντρόφων τῆς, ὅτε αἴφνης ὁ μαρκήσιος βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ θαλαμηπόλου του ὤρμησε κατὰ τῆς δυστυχούς· καὶ φηγάτας τὴν ἀπεγύμνωσεν.

« Ἀφοῦ δὲ συνέδεσαν τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας τῆς ὀπλισμέναι δι' ἰσχυρῶν δερματίνων λωρίων ἐχόντων ἀκίδας σιδηρᾶς κατὰ τὰ ἄκρα ἐμαστίγωνσαν αἱ δύο οὗτοι δῆμιοι μέγχει αἰματώσεως τὸ θῦμα των, καὶ μέχρι γενναίου τοῦ σώματος αὐτοῦ ἐκμωλωτισμοῦ· τότε δὲ τὰ ὄργανα ἐπανήρχησαν μετὰ μειζωνος ἐντάσεως.

« Μόλις δὲ τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτ, ὅτε οἱ δῆμιοι ὀλοχερῶς ἐμεθίσθησαν, κατώρθωσεν ἡ δυστυχὴς Κέλλερ νὰ θραύσῃ τὰ δεσμά τῆς νὰ ριθῇ ὀλόγυμος καὶ αἰματόφυρτος ἀπὸ τοῦ παραθύρου εἰς τὴν αὐλὴν, καὶ ἐκείθεν ἀναρριχηθεῖσα τὸν τοίχον εἰς τὴν ὁδόν, ὄθεν ἠγέρθη ἀμέσως βοὴ μεγάλη, διότι ὁ λαὸς συνέδραμεν, οἱ σκόποὶ ἐφθασαν καὶ ἀφοῦ ἐθραύ-

(α) Ἰούλιος Ζανέν. Ὁ Μαρκήσιος τῆς Σάδης.

σθησαν αἱ θύραι τῆς τρομερᾶς οἰκίας, εὐρέθη ὁ μαρκήσιος καὶ ὁ δούλος αὐτοῦ μετὰ τῶν δύο ἑταῖρων φέρων μίγδην ἐξοπλωμένον ἐν τῷ μέσῳ τοῦ οἴνου καὶ τοῦ αἵματος. . .

Ὁ λαὸς ἐξαγριωθεὶς ἀπῆλθε μεγαλοφώνως τὴν τιμωρίαν κακούργηματος οὕτω φρικτοῦ.

Ἡ δὲ δικαιοσύνη ἐξετέλεσε τὸ καθήκον τῆς συλλαβοῦσα τοὺς ἐνέχους καὶ ἀποφανθεῖσα κατ' αὐτῶν.

Ἀλλὰ τότε ὑπῆρχε τι ἀνώτερον τῆς δικαιοσύνης, ὁ βασιλεὺς.

Φίλοι δὲ πάντω; τοῦ μαρκησίου κατώρθωσαν νὰ διακεδάσωσι τὸν Λουδοβίκον XV ἀφηγούμενοι αὐτῷ τὸ γεγονός τοῦτο, διότι ἡ αὐτοῦ Μεγαλειότης διέταξεν ἀνακοπὴν πάσης διαδικασίας. Ἐπειδὴ ὁμως ἤξεναντο πλέον νὰ λαμβάωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ τὸν ἄχλον, ἐφωβήθησαν μήπως ὁ μαρκήσιος κατακερματισθῇ ὑπὸ τῶν Παρισίων, ἐὰν ἀφελθῇ ἀμέσως ἐλευθερος, καὶ τὸν ἀπέστειλαν εἰς Λυῶνα, ἔνθα διέμεινεν ἐπὶ ἐξ ἑξομάδας εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ Πέτρου· Ἐναιζίου.

Ἀλλὰ πρῶτα τι συνέβη ἀληθῶς ἐπονεῖδιστον τὸ ἐξῆς, ὅτι οἱ δικαστοὶ τῆς Τουρνέλλης, φοβούμενοι μὴ ἀπαρέσωσι τῷ βασιλεῖ διατάσσοντες τὴν καταδίωξιν τοῦ μαρκησίου, προέβησαν προσωτέρω καὶ αὐτοῦ τοῦ βασιλέως, ἀπορνήσαντες τὸν ἐπὶ συκοφαντικῆς καταδιωγμὸν τοῦ θύματος.

Ἡ ἀνοχὴ δὲ αὕτη, ἡ τῷ μαρκησίῳ ἐπιβεβηθεῖσα, κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ μᾶλλον θρασύν· τοῦτο δὲ ἀπέδειξεν ἐν Μασσαλίᾳ ἐκτελέσας ὄργανα, ἅπερ ἐπέφερον τὸν θάνατον εἰς δύο δημοσίους ἑταίρας τὴν ἐπαύριον τῆς ἐκτελέσεως αὐτῶν.

Τὸ δὲ παραδοξότερον πάντων ἐστὶν ὅτι ὁ μαρκήσιος τῆς Σάδης ἔσχεν ὑπερκασιπιάς καὶ τινὰς τῶν συγγρόνων αὐτῷ συγγραφέων, ὧν τινες ἐξέθεντο τὰ περὶ τῶν ὁργίων τῶν ὑπὸ τοῦ μαρκησίου ἐν Μασσαλίᾳ τῷ 1772 τελεσθέντων διὰ τῶν ἐξῆς.

« Ἐπειδὴ κατὰ τινὰ ἐσπέραν ὁργίων ἐν Μασσαλίᾳ προσέφερον εἰς τινὰς τῶν δημοσίων ἑταῖρων ποτόν τι παρεσκευασμένον διὰ κανθαρίδων, τὸ ἐν Ἀκουῖσγράφῳ (Αἰχ) δικαστήριον ἐνήργησε κατ' αὐτοῦ προανάκρισιν, ἐν ἣ τὸ μέτρον τοῦτο τῆς βδελυρᾶς ἀκολασίας ἐθεωρήθη ὡς ἐγκλημα ἀληθοῦς δηλητηριάσεως, εἰ καὶ ἀπεδείχθη ψευδὲς τὸ ὅτι ἐπέφερον δόληθρια ἀποτελέσματα εἰς τινὰ τῶν γυνικῶν, αἵτινες ὑπέστησαν τὴν τοῦ ποτοῦ τούτου δόσιν τούτου δι' ἔνεκα ὁ Σάδης κατεδικάσθη εἰς θάνατον μετὰ τοῦ δούλου αὐτοῦ θεωρηθέντος ὡς συνενόχου, ἀλλὰ διεξέφυγε τῶν χειρῶν τῆς δικαιοσύνης ἀποδράς εἰς Ἰταλίαν.

« Εἶνε δὲ λίαν περίεργον τὸ ὅτι ἡ αὐστηρὰ αὕτη ἀπόφασις ἐξεβιάσθη παρὰ τῷ εἰσαγγελεῖ τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπὸ τοῦ σπραγιδοφύλακος Μωπα, ὅστις συστήτας ἐν τῷ μέσῳ τῆς γενικῆς ἀντιστάσεως, τὸ νέον δικαστήριον ἐπὶ τῶν κρείπλων τῶν παλαιῶν, ἤβλησεν οὕτω νὰ περιποιήσῃ αὐτῷ φήμην τινὰ αὐστηρᾶς τοῦ δικαίου ἀπονομῆς. Ἐπανελθὼν

εἰς Γαλλίαν ὁ Σάδης ἤλθη εἰς Βιγκένας καὶ ἀπῆλθε μετὰ τὴν καλινοφόωσιν τῆς ἀρχαίας συγκλήτου ἀναβιβάσθη τῆς δίκης αὐτοῦ.

« Ἡ πρώτη κατ' αὐτοῦ ἀπόφασις ἠκυρώθη ἀληθῶς ὑπὸ τῆς ἐν Ἀκουῖσγράφῳ συγκλήτου, δι' ἀποράσεως αὐτῆς ὑπὸ ἡμερομηνίαν 30 Ἰουνίου 1778. Οὕτω δὲ ἀντι τῆς εἰς θάνατον καταδίκης, ὑπεβλήθη εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ πρώτου προέδρου κραινατικῆν ἐπίπληξιν. Ἀλλ' ἐπειδὴ εἶχεν ἤδη καθιεργθῆ εἰς τὰς Βιγκένας διὰ μυστικοῦ βασιλικοῦ ἐντάλματος καὶ μετὰ τινὰ ἐπιτυχῆ αὐτοῦ εἰς Ὀργάνων ἀπόδρασιν, ἐπανεκλείσθη εἰς τὴν αὐτὴν εἰρκτὴν, μετηνέχθη τέλος τῷ 1784 εἰς Βασίλιν ἡ; αἱ πύλαι ἀνεώχθησαν αὐτῷ διὰ διατάγματος τοῦ Μαρτίου τοῦ 1790. (α)

« Κατὰ τὴν μακρὰν δὲ ταύτην καὶ ὀδυνηρὰν δέκα καὶ τριῶν ἐτών ἀίχμαλωσίαν ὁ μαρκήσιος πρὸς δικαιοδικασίαν τῆς ἀνίας αὐτοῦ ἐπεδόθη εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ ἐγένετο συγγραφεὺς. Ἀλλὰ τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἔλαβεν ἤδη πορείαν, ἦντινα ἡ μονοτονία καὶ ἡ θλίψις ἐπὶ μᾶλλον ἐκράτυνον· τότε δὲ συνέταξε μεταξὺ ἄλλων καὶ τὴν μυθιστορίαν τῆς Ἰουστίνης, ἥτις περιεποίησεν αὐτῷ ἐπονεῖδιστον φήμην».

Ἀλλ' εἶνε ἄρα γε εὐστοχος ἡ ἔκφρασις αὐτῆ τοῦ βιογράφου λέγοντος ὅτι παίζων συνέταξεν ὁ μαρκήσιος ἐν ταῖς μακραῖς τῆς ἀίχμαλωσίας αὐτοῦ ὥραις τὴν Ἰουστίνην;

Καὶ μὲλα ταῦτα ὁ λίαν ἀνεκτικὸς τοῦ μαρκησίου τῆς Σάδης βιογράφος μὴ τολμών νὰ συνηγορήσῃ ἀναφρανδὸν ὑπὲρ τοῦ ἥρωός του, προσπαθεῖ νὰ τὸν δικαιολογήσῃ διὰ τῶν ἐξῆς.

« Γνωστὸν ὅτι ἡ Ἰουστίνη ἐστὶ προῖον ἐν ᾧ ὁ συγγραφεὺς μὴ ἀρκεσθεῖς εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν ἀποδεδεμένων τῆς βωμολοχίας σκηνῶν, ἐπέβαλεο νὰ παρεισαγάγῃ καὶ καθιδρύσῃ ἀνέτως τοὺς ἀπεχθεστέρους τῶν κοινῶν τόπων, οὗς ὡς ἐκτρέψατο κατὰ τῆς ὀρηκείας καὶ τῆς ἠθικῆς ἐκουφόρησεν ὁ αἰὼν αὐτοῦ.

« Ἡ Καθολικὴ ἀποδοκιμασία πρὸ πολλοῦ καταδικάσασα τὰς ἀτιμίας ταύτας κατέστησεν ἀδόκιμον τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν· μὴ ἐπιχειροῦντες δὲ νὰ κολάσωμεν αὐτάς, θέλομεν προσπαθεῖσθαι μόνον νὰ δώσωμεν τὸν λόγον τοῦ δυνατοῦ τῶν τοιοῦτων παρεκτροπῶν πρὸς τοῦτο δὲ παρατηροῦμεν ὅτι ὁ ἀτυχῆς συγγραφεὺς ἐξῆσεν ἐν ἐποχῇ, ἥτις ἐστὶν ἐκ τῶν ἐσχάτως ἐξηχρωσμένων, ὧνπερ μείναν ἐποίησάτο ἡ ἱστορία· μετέσχεν ὑπερμέτρως πασῶν τῶν παρεκτροπῶν αὐτῆς, καὶ ἐσχίσθη μετ' ὀλων τῶν ἀκολαστῶν τοὺς ὁποίους τὰ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης χρονικὰ παραδιδόσασιν ἡμῖν ὡς ἐγκαυχηθέντας ἐπὶ ταῖς παραλογωτέρας ἀκολασίας.

« Κατὰ τοῦτο δὲ μόνον διεκρίθη ἐκείνων, ὅτι προήγαγεν εἰς φῶς πᾶν ὅ,τι ἐξετέλει ὡς ἐν παραβύστω. . . Ἰδοὺ δὲ πᾶν ὅ,τι ὁ συγγραφεὺς οὕτως ὑπολαμβάνει ἀρκούν περὶ τοιοῦτου ἀνθρώπου, καὶ περὶ βιβλίου ὅπερ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς τὸ

(α) Ἄλλ' ὁ βιογράφος παρ' οὗ ἐρανίζετο τὰς γραμμάς ταύτας περὶ τοῦ μαρκησίου τῆς Σάδης, ἐπέλαθετο ὅμως ὅτι ὀκτὸ μήνας πρὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης ὁ λαὸς ἐξεβιάσατο τὰς τῆς Βασίλης πύλας.

ἐδεχθίστερον μνημεῖον τῆς ἠθικῆς· ἐκπτώσεως καὶ τῆς ἀνθρωπίνης παραρροσύνης.

« Βιβλίον πρὸ τοῦ ὁποίου καὶ αὐτὴ ἡ παλαιὰ Ρώμη ἐν τῇ παρακμῇ καὶ τῇ σπατάλῃ αὐτῆς καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις καθ' ἧς οἱ Ρωμαῖοι ἔριπτον τοὺς δούλους αὐτῶν εἰς βορὰν τῶν μυριαῶν τῶν ἔχθροστροφείων των, ἤθελεν ὀπισθοχωρήσει ὑπὸ αἰσχου καὶ τρόμου.

« . . Ὁ μόνον ὄργανα διδάσκει, ἀλλὰ καὶ τὴν κλοπὴν, καὶ τὴν πατροκτονίαν, καὶ τὴν ἱεροσυλίαν, καὶ τὴν τυμβωρυχίαν, καὶ τὴν τεκνοκτονίαν καὶ πάσας τὰς φρικαλεότητας· προεῖδε καὶ ἐπενόησεν ἐγκλήματα, ἅπερ ὁ ποιητικὸς κώλιξ δὲν προεῖδεν· ἐπενόησε δὲ βασάνους ἅπερ ἡ ἰοῦ ἔβζετασις οὕτε ἐμάντευσεν. Ἀντιλαμβάνεσθε τὴν φρίκην τιμίου ἀνθρώπου, ὅστις ὠλοῦμενος ὑπὸ τῆς περιεργείας, ἥτις ἤγαγε τὸν προπάτορα Ἀδάμ, εἰς τὸ νὰ θέσῃ χεῖρα ἐπὶ τοῦ δένδρου τοῦ θανάτου, συναντᾷ κατὰ πρόσωπον τὸν μαρκήσιον τῆς Σάδης!

Ἡ κυκὴ αὐτοῦ θρασυτῆς ἐμποεῖ αἰσχος εἰς τὸν ἀναγνώστην, αἱ χεῖρες του τρέμουσι, τὰ ὄτα του θονοῦνται ὡς ὑπὸ τοῦ ἤχου τῆς σαλπιγγος τῆς μελλούσης κρίσεως προσβαλλόμενα· ἀρκούσα δὲ τιμωρία τοῦ δυστυχούς τοῦ μολύνοντος τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ διὰ τῆς φρικίας ἐμπνεούσης ἀναγνώσεως ἐστὶ τὸ νὰ καταδιώκῃται ὑπὸ τρομερῶν φασμάτων καὶ νὰ παρίσταται δαιλός, ἀκίνητος καὶ ἀφωνος πρὸ τῶν σκυθρωπῶν σκηνῶν καθ' ὧν δὲν δύναται νὰ ἐκδικηθῇ ἡ κατακερματίζων τὸ βιβλίον ἡ ρίπτων αὐτὸ εἰς τὸ πῦρ.

« Οἱοὶ δῆποτε καὶ ἂν ἦσοε ὡ ἀναγνώσται, πιστεύσατέ μοι, μὴ ἐγγίσπητε τὰ βιβλία ταῦτα δι' ὧν θέλετε ἀποσκορακίσει ἰδίαις χερσὶ τὸν γλυκὺν ὕπνον τὸν καθημερινὸν τῆς ζωῆς ταύτης κατὰ τὸν Μακρόθ θάνατον· διότι μέγας ἀληθῶς ἐκ τῶν τόμων τούτων ἐπικρέμαται κίνδυνος τῷ ἀναπτύσσοντι αὐτοὺς· εἴτε ἐκ περιεργείας· εἴτε ἐξ ἀθωότητος, εἴτε καὶ ὑπ' ἀνδρίας, διότι τρέπον τινὰ θέλει νὰ βασανίσῃ, ἑαυτὸν διὰ τοῦ πειρασμοῦ.

« Οἱ δυνάμενοι νὰ ἀναγνώσωσιν ἀπὸ σκοπιῦ δὲν θέλουσι τοὺς ἀναγνώσει, διότι ἤδη εὐρίσκονται ἐν τῷ κατέρῳ ἡ εἰς τὰς εἰρκτάς τῆς Σχηρανατῶνος».

Ὁ Σάδης ἐτόλμησε ν' ἀναμνήσῃ ἑαυτὸν εἰς τὸν Βονοπάρτην πῆμψας πρὸς αὐτὸν ἐν τῶν αἰσχροῶν αὐτοῦ

Βισέτρης τάχιστα παρετήρησαν ότι εκ της πρὸς τὸν Σάδης ἐπαρῆς οἱ μὲν ἀσθενεῖς ἐγίνοντο ἀσθενέστεροι, οἱ παράρρονες θηριωδέστεροι, οἱ ἠλιθιοὶ ἠλιθιώτεροι καὶ οἱ κακοῦργοι ὑπὲρ ποτε ἐπιρροώτεροι ὅτε ἠκροάσθησαν τὸν μαρκήσιον τῆς Σάδης.

α Ὁ μαρκήσιος ἐνέχυσε τὸ δηλητήριο ἐν ταῖς ψυχαῖς τῶν δυστυχῶν τούτων ὥπως ἡ κ. Δεβρενδλιέριου ἔρριψεν αὐτὸ εἰς τὰς πιστάνας τῶν νοσοκομείων.

β Τούτου δ' ἕνεκα οἱ μὲν ἰατροὶ ἀπλήθυναν παράπονα εἰς τὸν ὑπουργὸν τῶν ἐσωτερικῶν περὶ τοῦ περυλακισμένου τούτου ὡς μέλλοντος νὰ διαφθερῇ ὅλους τοὺς ἀσθενεῖς, οἱ δὲ ἰσχυροὶ τοῦ μαρκησίου προστατᾶται τὰς ὑψηλὰς αὐτῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἐπαπειλημμένας συστάσεις.

γ Δὲν ἀπληθευθῆναι ἔμως, ἀλλ' ἐτίμητο ἀρεθεῖς ἐντὸς τῆς Βισέτρης. Διήγαγεν ἄρα τὸν βίον αὐτοῦ ἐν μέσῳ τοῦ συμπετοῦ ἐκείνου ὃν ἔτερεπε, διατηρήσας μέχρι τέλους τὰς αἰσχρὰς αὐτοῦ ἔξεις. Μίχρι δὲ τῆς τελευταίας αὐτοῦ ἡμέρας ἔγραψε λιβελλοῦ ἐπευρισκῶν καθ' ἐκάστην νέου φρόνου συνδυασμοῦ ἐπ' οἷς ἐκόμπαζε.

δ Δύναται δὲ τις εἰπεῖν, ὅτι ὁ μαρκήσιος τῆς Σάδης ἐκείνη τὴν ἀοκνοτέραν φαντασίαν ἤτις ἐπτόχη ποτε τὸν κόσμον. Οὐδὲν κατέβαλεν αὐτὸν μήτε ἡ ἐρίκη, μήτε τὸ γῆρας, μήτε ἡ περιφρόνησις, μήτε ἡ τῶν ἀνθρώπων ἀποστροφή· μόνον δὲ ὁ θάνατος ἠδυνήθη νὰ θέσῃ τέρμα εἰς τὸ ἔργον τοῦ τρομεροῦ τούτου ἀνθρώπου, ὅστις ἀπέθανε τὴν 2 Δεκεμβρίου τοῦ 1814 θάνατον γλυκύν, ἡσμενον καὶ σχεδὸν ἀνευ ἀγωνίας.

IX.

Ἡ Βισέτρη ἐπὶ τοῦ Κράτους καὶ τῆς Παλινορθώσεως. Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ταύτης σπουδαία ἐπεγένοντο μεταρρυθμίσεις περὶ τὴν θεραπείαν τῶν παραφρονῶν φρενολύμενοι εἰς τὸν ἰατρὸν Πινέλλην τῷ 1803 διελύθη τὸ τμήμα τῶν ὑπὸ παραφροσύνης προσβεβλημένων γυναικῶν, μετενεχθεισῶν τῶν ἀσθενῶν εἰς τὸ Νιτροποιεῖον περὶ οὗ θὰ διαλάβωμεν ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ· μέχρι δὲ τοῦ 1836 ἡ Βισέτρη ἐκείνη τὸ θλιβερὸν προνόμιον τοῦ νὰ ἐγκλείη μέχρι τῆς εἰς τὰ κότεργα ἀποστολῆς αὐτῶν τοῦ εἰς κατανυκαστικὴν ἔργασίαν καταδικασμένους.

Σήμερον δὲ ἡ Βισέτρη ἢ ἄλλοτε βασιλικὴ παυλις, ἐστὶ ξενὼν τῶν ἀπόρων, δεχόμενος τοὺς τυφλοὺς, τοὺς ἐπιληπτικούς, τοὺς ὑπὸ ἀνιάτων καρκίνων προσβεβλημένους, τοὺς παλμπαιδας γέροντας καὶ ἦτον προκεχωρηκίας ἡλικίας ἀπόρους, οἵτινες ὑπὸ ἀνιάτων νοσημάτων προσβληθέντες εἰσὶν ἐντελῶς πρὸς ἔργασίαν ἀνίκανοι.

B.

ΑΓΙΟΣ ΛΑΖΑΡΟΣ.

Οἱ ἀρχαῖοι τῆς Γαλλίας βασιλεῖς παρὰ τὸν διίσχυρισμὸν τοῦ Βολταίρου διατεινομένου ὅτι ἡ δόξ· καὶ τὸ προάστειον τοῦ Ἁγίου Διονυσίου δὲν ὑπῆρχον ἐν αὐτοῖς τοῖς Παρισίοις,

ἐσύστησαν τὸ προάστειον τοῦτο εἴτε πορευόμενοι εἰς τὸ Δουβρον ἵνα καθίσωσιν ἐπὶ τοῦ θρόνου, εἴτε ἀγόμενοι εἰς Ἁγίον Διονύσιον, ἵνα ὑπνώττωσι τὸν αἰώνιον ὕπνον ἐν τοῖς ὑπογείοις αὐτοῦ. Ἐπὶ τῆς ὁδοῦ δὲ ταύτης τοῦ θανάτου καὶ τοῦ θρόνου ἀνήγειραν ἄσυλον τῶν νεκρῶν ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Λαζάρου κατὰ τὴν ἱστορίαν, τοῦ Ἁγίου δὲ Λαζάρου κατὰ τὸν ὄχλον οὗ χάριν καὶ ἰδρύθη τὸ ἄσυλον, ὅπερ ἡ πρόοδος καὶ ὁ νεώτερος πολιτισμὸς μετεποίησαν ἀπλούστατα εἰς φυλακὴν.

Ἐν τῷ Ἁγίῳ Λαζάρῳ οἱ βασιλεῖς τῆς Γαλλίας ἐδέχοντο τὸ πάλαι κατὰ τὴν εἰς Παρισίους εἴσοδον αὐτῶν τὸν ὄριον πίστεως ὄλων τῶν μοναχικῶν ταγματῶν καὶ τῶν συντεχνιῶν τῆς πόλεως, ἐν αὐτῷ δὲ ἀπετίθετο πάλιν ἐπὶ τινὰς ὥρας ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν τῶν λεπτῶν τὸ νεκρὸν σῶμα τῶν βασιλέων καὶ τῶν βασιλισσῶν αὐτῆς.

Τὸ δὲ δωμάτιον ὅπερ ὑπεδέχτο τὸν τε πρὸς ἀποδοχὴν τοῦ στέμματος αὐτοῦ πορευόμενον βασιλέα καὶ τὸν ὑπὸ τοῦ ἀρχιερέως εὐλογούμενον νεκρὸν αὐτοῦ ἀπεκαλεῖτο τὸ ὄγκμα τοῦ βασιλέως.

Ὁ διπλοῦς δ' οὗτος ὑπὸ τῆς παραδόσεως καθιερωμένος καὶ τοῖς βασιλεῦσι τῆς Γαλλίας ἐπιβαλλόμενος εἰς Ἁγίον Λαζάρου τὸν ὑπὸ τῶν λεπτῶν κατοικούμενον, σταθμὸς, παρέχε' ἡμῖν παράδοξον ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἀγέρωχον τοῦ Βολταίρου ὁμολογούντος ὅτι οὐδέποτε ἐτόλμασε νὰ διελάσῃ ἐπὶ τῆς ἀμείχτης αὐτοῦ διὰ τῶν ἀγνώστων τοῦ προαστείου τοῦ Ἁγίου Διονυσίου ἰδῶν.

Ὁ τῆς βασιλείας εἰς Ἁγίον Λαζάρου σταθμὸς εἶνε θεάμα λίαν περιέργον καὶ συγκινητικὸν σύμβολον τῆς ἰσότητος ἢν ἠδύνατο μὲν νὰ εἰρωνευθῇ φιλόσοφος ἐλαύνων ἐφ' ἀμάξης, ἐτίμων ὅμως πρὸ αὐτοῦ οἱ ἀρχαῖοι βασιλεῖς ὡς ἦν τὸν μὲν αὐτοῦ σκεπτικοί, περὶ δὲ τῆς ματαιότητος τοῦ βασιλικοῦ μεγαλείου μᾶλλον πεπεισμένοι ἢ ὁ αὐλοκόλαξ τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσσίας.

Ἀλλὰ καὶ ἂν εἴη τις ὅτι μόνη ἡ μετὰ θάνατον ἰσότης ἀνεγνωρίζετο ὑπὸ τῶν Αὐλῶν, πάλιν ὅμως ἦτο σιωπηλὴ τις πρὸς τοὺς ζῶντας βασιλεῖς διδασκαλία.

Βλέπομεν δὲ κατὰ τὸ 1147 τὸν Λοδοβίκον VII πρὸ τῆς εἰς τὴν σταυροφορίαν ἀπελεύσεως αὐτοῦ, ἐπισκεπτόμενον τὸ λεπροκομεῖον τοῦτο κατὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ Ἁγίου Διονυσίου ὅπου ἐπορεύθη ἵνα λάβῃ τὴν ἱεράν σημαίαν, καὶ λεπτομερῶς ἐρευνῶντα περὶ αὐτοῦ, συζητιμένου τότε ἐκ πληθῶς ξυλίων παραπηγμάτων.

Πρὸ τῆς ἐπισκέψεως δὲ ταύτης τοῦ Λοδοβίκου VII οὐδένα λόγον ποιεῖται ἡ ἱστορία περὶ τοῦ λεπροκομείου τούτου.

Συγγραφεῖς τινες φρονοῦσιν ὅτι μετὰ τὴν ἐγκατάλειψιν τῆς μονῆς τοῦ Ἁγίου Λαυρεντίου ὁ τῶν Παρισίων ἐπίσκοπος Ἰδρυσ τὸ λεπροκομεῖον, καὶ ὅτι, ἐπειδὴ κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἅπαντα τὰ πρὸς δημοσίαν τινὰ ὠφέλιαν προωρισμένα καταστήματα περιεβάλλοντο θρη-

σκευτικὸν χαρακτῆρα, τὸ τοῦ λεπροκομείου παρεκκλήσιον τιμώμενον ἐπ' ὄνοματι τοῦ Ἁγίου Λαζάρου, ἔδωκε τὸ ὄνομα αὐτοῦ εἰς ἅπαν τὸ οἰκοδόμημα.

Πρὸ τοῦ Λοδοβίκου VII οἱ τοῦ Ἁγίου Λαζάρου μοναχοὶ πλουσιώτεροι τοῦ Ἁγίου προστατᾶτου αὐτῶν, ἐκίχτηντο ἐμπορικὴν πανήγυριν ἐπὶ ὅτῳ ὅλας διακοῦσαν ἡμέρας καὶ ἀρχομένην τὴν ἐπαύριον τῆς ἑορτῆς τῶν Ἁγίων Πάντων, ἢν ὁ βασιλεὺς οὗτος πρὸ τῆς εἰς Παλαιστίνην ἀναχωρήσεως αὐτοῦ ἐπεξέτεινεν ἐπὶ δεκαπέντε ἡμέρας.

Ὁ Φίλιππος Αὐγουστὸς ἀγοράσας τῷ 1183 τὴν ἐμπορικὴν ταύτην πανήγυριν πρὸς ὠφέλειαν τοῦ δημοσίου ταμίου, καὶ μεταθέσας εἰς Παρισίους, ὥρισεν ὑπὲρ τοῦ λεπροκομείου ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν, κανονισθεῖσαν συμφῶως πρὸς τὰς εἰσπράξεις τῆς πανηγύρεως.

Ἐπειδὴ ὅμως οἱ μοναχοὶ καὶ μετὰ τὴν ἐτησίαν ἐπιχορήγησιν καταχρασθέντες τῆν παραχωρηθέντος αὐτοῖς προνομίου τοῦ νὰ συνιστῶσι τὴν πανήγυριν ἐπὶ μίαν μόνην ἡμέραν, ἐξηκολούθησαν αὐτὴν καὶ πέραν τοῦ ὁρίου τούτου, οἱ δὲ λεπρῶ οὐδόλους ἐκ τούτου ὠρελήθησαν, καὶ ὁ ἐπίσκοπος τῶν Παρισίων ἀντ' αὐτῶν ἀνέθετο τὴν ἐπιβλεψίν τοῦ παρεκκλησίου τοῦ Ἁγίου Λαζάρου εἰς τοὺς κανονικοὺς ἐπιτρόπους τοῦ Ἁγίου Βίκτορος, ὧνπερ ἡ διαχείρισις οὐδόλους ὑπῆρξεν ἀμειπτος, διότι διευθύνοντες τὸ ὄγκμα τοῦ βασιλέως, τὴν ἐκκλησίαν καὶ τὸ νοσοκομεῖον ἐνοσφίζοντο προσόδους ὑπὲρ τῶν ἀτυχῶν ἀσθενῶν προωρισμένας, τούτο δὲ προσκάλεσε τὴν ἐκδοσὴν ἀποράσεως τῆς συγχλήτου ἀπὸ 9 Φεβρουαρίου 1566 δι' ἧς διετάσσεται, ἵνα τὸ τρίτον τῶν εἰσοδημάτων τοῦ Ἁγίου Λαζάρου δαπανᾶται πρὸς διατροφήν καὶ περίθαλψιν τῶν ἀτυχῶν λεπτῶν.

Ἀλλὰ καὶ πάλιν οἱ λεπρῶ οὐδὲν ἀπολαύοντες ἐχρησίμευον ὡς πρόφασιν πρὸς ἐπαύξησιν τῶν προσόδων καὶ πληρώσιν τοῦ βαλαντίου τῶν ἐπιτρόπων μέχρι τοῦ 1652, ὅτε ὁ τῶν Παρισίων ἀρχιεπίσκοπος ἐγκατέστησεν ἐν Ἁγίῳ Λαζάρῳ τοὺς ἱερεῖς τοῦ τάγματος, οὕτως ἀρχιμανδριτῆς ἦτο ὁ περίφημος Βικέντιος τοῦ Παύλου.

Οἱ ἱερεῖς οὗτοι ὑπεχρεώθησαν, ἐκτός τῆς κατὰ τὸς ἀρχαίας διατάξεις ὑποδοχῆς τῶν λεπτῶν τῆς πόλεως καὶ τῶν προαστείων, νὰ ἐκπληρῶσι διαφόρους ἐπιστάλας ἐν τοῖς χωρίοις τῆς Ἐπισκοπῆς, νὰ διδάσκωσι τοὺς παῖδας καὶ νὰ προκατηύσωσι τοὺς δοκίμους τῆς τάγματος ἐκκλησιαστικούς.

Ἀπέθῃ δὲ ὁ οἶκος οὗτος κέντρον τοῦ συλλόγου, οὕτως ἐπὶ τὸν προέστατο ὁ Βικέντιος τοῦ Παύλου· οἱ δὲ ἐκκλησιαστικοὶ καὶ οἱ λαϊκοὶ ἀπεχῶρον ἐν τῷ φιλοζῆνῳ τούτῳ οἴκῳ, ἐν ᾧ ἐνεκλείοντο καὶ νέοι ἀκόλαστοι κατ' αἴτησιν τῶν γονέων αὐτῶν. Ἀλλὰ βαθμῶδον καθωρίσθη τὸ κατάστημα πρὸς τὸν τελευταῖον τοῦτον σκοπὸν, οἱ δὲ ἱερεῖς καὶ οἱ λαϊκοὶ ἐνεκλείοντο δυνάμει διαταγῆς ἀββαίτου· οἱ φύλακες δὲ αὐτῶν ἔλαβον τὸ ὄνομα τῶν Λαζαριστῶν.

II.

Τὸν ὑψηλὸν προορισμὸν τοῦ οἴκου τούτου, ὁ-

τις σήμερον ἐστὶ νοσοκομεῖον, σχολεῖον καὶ φυλακὴν διεμύρρωσεν ὁ Βικέντιος τοῦ Παύλου, Ἄββας τοῦ Ἁγίου Λαζάρου, ὁ φιλανθρωπότερος καὶ μᾶλλον πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα ἀφοσιωμένος οὗτος ἱερεὺς, ὅστις γενόμενος οὕτως ἰδρυτῆς τοῦ τάγματος τῶν Λαζαριστῶν, οὐ μόνον ἐκαθάρισε τὴν πόλιν καὶ τὰ προάστεια ἀπὸ τῆν πολυπληθῆ τῶν λεπτῶν ἀγέλην τῷ 1632, ἀλλὰ καὶ ἐσύστησεν ὡς μέγας ἀναμορφωτῆς τὸ τάγμα τῶν Ἀδελφῶν τοῦ Ἐλεύου· τὸ κατάστημα τῶν ἐκθέτων παιδῶν καὶ τὸ Νιτροποιεῖον. Μέχρι δὲ τῆς ἐπαναστάσεως ὁ Ἁγιος Λαζάρος ὑπὸ τῶν Λαζαριστῶν ἐπιτηρούμενος διετέλεσε ταυτοχρόνως νοσοκομεῖον, σχολεῖον, φυλακὴ καὶ ἀναχωρητήριον.

Καθ' ὅλην δὲ τὴν ζωὴν τοῦ Βικεντίου Παύλου ἢ τῶν ἀτυχῶν ἀσθενῶν περιουσία οὐδόλους παρεξερτάθη τοῦ ἀληθοῦς αὐτῆς προορισμοῦ.

Ὁ ἀληθὴς οὗτος φιλάνθρωπος, ὁ ὑπὲρ τῶν πληθῶν τῆς ἀνθρωπότητος καθόλου θυσιάσας τὰ πρὸς τοὺς οἰκείους καὶ συγγενεῖς αὐτοῦ αἰσθητάματα, καὶ ἀποφηνάμενος ὅτι κλίνην μόνην ἐκ τῶν τοῦ νοσοκομείου του ὤφειλε τοῖς συγγενεῖσιν αὐτοῦ ἐν τῷ ἐσχάτῳ γῆρατι καὶ τῇ ἀσθενείᾳ αὐτῶν, ἐπὶ τοσοῦτον προήγαγε τὸν οἶκον τοῦ Ἁγίου Λαζάρου, ὥστε τῷ 1681 αἱ πλείστα τῶν γαιῶν τοῦ Ἁγίου Διονυσίου, τοῦ Ἁγίου Λαυρεντίου καὶ τῶν χοιροτρόφειων ἀνήκον τοῖς ἀδελφοῖς τοῦ Ἁγίου Λαζάρου.

Ἀλλὰ μετὰ τὸν θάνατόν του οἱ Λαζαρισταὶ ἀνανέωσαν τὰς τῶν ἀρχαίων ἐπιτροπῶν καταχρήσεις οὐ μόνον τὴν ἐμπορικὴν πανήγυριν ἐπανεσύστησαν, ἀλλ' ἵνα προσελκύσωσι κάλλιον τὸ πλῆθος καὶ κήπους κατεσκευάσαν καὶ χρηματοπαίγνια καὶ καπηλεῖα κατεσκευάσαν, ἐν οἷς καὶ τὸ περίφημον Ἀθηρῶν κνίστρον, εἰς ὃ ἀγνωστοὶ προσήρχοντο καὶ αὐταὶ αἱ τῆς Αὐλῆς κυριαί, ἵνα κυλισθῶσιν εἰς τὸν βόρβορον καὶ ἀπολαύσωσι τῶν ἡδονῶν ἐν τῷ θεάτρῳ τῶν δαπάναις τῶν Λαζαριστῶν συντηρουμένων.

Ἐπὶ τῆς ἀντιθεσίνεως ὁ Ἁγιος Λαζάρος ἐνέκλεισε πολλοὺς ἐκβληθέντας τῆς πατρικῆς οἰκίας διὰ τὰς παρεκτροπὰς αὐτῶν, ἐν οἷς καὶ τῶν Μπομαρσαὶ ἐξαγνίσαντα ἐν αὐτῷ τὰ κατὰ τοῦ πρωθυπουργοῦ ἐπιγράμματα αὐτοῦ.

Τῇ 14 Ἰουλίου 1789 ὁ οἶκος οὗτος ἕνεκα τοῦ ἀπειροῦ αὐτοῦ πλοῦτου διηρπάγη καὶ ἐπυρπολήθη ὑπὸ συμμορίας κακοποιῶν, ἐσώθη δὲ ἀπὸ τῆς ἐντελοῦς καταστροφῆς ὑπὸ τῆς χωροφυλακῆς τῶν Παρισίων δραμούτης εἰς βοήθειαν ἐν ὄνοματι τῆς φιλανθρωπίας τῶν ἀρχαίων Λαζαριστῶν. Τῷ 1793 μετεβλήθη ὅλῳ τῆς τρωκρατίας εἰς φυλακὴν ἐν ὄνοματι τῆς ἐλευθερίας, καὶ ἐδέξατο μεταξὺ ἄλλων καὶ τὸν Ἀνδρέαν Σενιέρον, ὅστις ἐν αὐτῇ ἔγραψε τοὺς τελευταίους στίχους του.

Σήμερον δὲ ἐστὶ φυλακὴ τῶν ἐπὶ κακῇ διαγωγῇ ἢ ἐπὶ ἐγκλήμασι κατηγορουμένων γυναικῶν παραγορηθεῖσα δὲ εἰς τὸ τμήμα τοῦ Σηκουάνα δυνάμει ἀποφάσεως τῆς 9 Ἀπριλίου 1811, διαίρεται εἰς δύο τμήματα, ὧν τὸ μὲν ἐστὶ ὠρισμένον διὰ τὰς ἐπ' αὐτοφώρ

συλληθρθεῖσας νέας τὰς μὴ συμπληρώσασας τὸ 16 ἔτος καὶ τὰ παιδιά, ἅπερ καταδικάζονται πρὸς σφραγισμὸν ὑπὸ τῶν πατέρων των, τὸ δὲ δεύτερον διὰ τὰς δημοσίους ἐταίρας, αἵτινες χηζύουσι σφραγισμοῦ, καὶ διὰ τὰ ἀνυπότακτα εἰς τοὺς γονεῖς αὐτῶν κοράτια.

III.

Ἐπὶ τῆς Παλινορθώσεως οὐδόλους ἐβασίλευσεν ἡ τάξις καὶ ἡ πειθαρχία ἡ σήμερον διέπουσα τοὺς ἐν τῷ Ἁγίῳ Λαζάρῳ. Ὡς δὲ ἐν ταῖς λοιπαῖς φυλακαῖς οὕτω καὶ ἐνταῦθα τὸ αὐθαίρετον καὶ ἡ τυραννία περίστατο ὑπ' ὅλας αὐτῆς τὰς μορφὰς· οἱ περυλακισμένοι διακρίνοντο εἰς τοὺς δυναμένους νὰ θαμβώσωσι τοὺς φύλακας δι' ἀργυρίου καὶ διὰ τοῦτο ζῶνται· ἐν ταῖς πιστολαῖς ἐν ἀνέσει, καὶ εἰς τοὺς ἀποθηνήσκοντας τῆς πείνης ἐπὶ ἀχίρων.

Ἐάν δὲ ἡ ἀταξία, ἡ κακία καὶ ἡ εἰδεχθεῖστέρα διαφθορὰ συνεπλήρωσαν τὴν ἠθικὴν καταστροφὴν τῶν πλείστων περυλακισμένων ἐν πληρεῖ διαγούσῶν ἐλευθερίᾳ· ἐάν γράται, μεταπράται τῆς διαφθορᾶς καὶ ἀποτρόπαιοι μαστροποὶ ἐνεκλείοντο μόνον καὶ μόνον ἐπὶ σκοπῷ τοῦ νὰ συγκοινωνήσωσι μετὰ τῶν νεωτέρων καὶ ὠραιότερων συγκαταουμένων γυναικῶν, ἵνα συμπληρώσωσι τὴν ἐκφρούσιν αὐτῶν, ἀφ' ἑτέρου ὅμως περυλακισμένοι τινὲς, ὧν αἱ ἀρεταὶ ἀνέλαμψαν ἐν τῇ εἰρατῇ ταύτῃ, ἀπέβησαν σωτήριον παράδειγμα, ὅπερ προσελκύσατε τὸ σέβας καὶ τὴν συμπάθειαν, καὶ τῶν ἀναιδεστέρων καὶ τῶν ἐξωλεστέρων.

Τοιαῦτα δὲ ἀνεδείχθησαν ἡ Ἀγγελικὴ Δελαπόρτα γνωστὴ ὑπὸ τὸ ὄνομα δεσποσύνη Μορὲν καὶ ἡ Μαρία ἐπονομασθεῖσα κόρη τῶν Ρόδων. Τίς δὲ ἡ αἰτία τῆς ἐν τῷ Ἁγίῳ Λαζάρῳ ἐγκαθιδρύσεως αὐτῶν;

Ἡ μὲν Μαρία ἐνεκλείσθη εἰς Ἁγίον Λαζάρου, διότι ἐκλεψε ρόδα, ἡ δὲ νέα Μορὲν θέλουσα νὰ σώσῃ τὴν μητέρα τῆς ἀνεδέχθη ὅλον τὸ βάρος ἐγκλήματος, ὅπερ ἀμφοτέραι προσμελέτησαν κατὰ ἀτίμου τινος, ὅστις ἐγγύμως καὶ κατέστρεψε καὶ μητέρα καὶ θυγατέρα.

Ἡ Μαρία ἦν τέκνον τῆς Σουρσόνης, ἀνατραφεῖσα ἐν μέσῳ ἀγρῶν ἐν οἷς καλλιεργούνται τὰ ρόδα. Ἐν τῇ εὐδῶν δὲ αὐτῶν ἀτροσφαίρα μίαν καὶ μόνην ἔσχεν ἐντύπωσιν, καὶ μία ἀνάγκη ἐπέδρασεν ἐπὶ τῶν λεπτῶν αὐτῆς αἰσθητηρίων, ἡ τῶν ρόδων κησίς, ἧτις ἦν ἡ μόνη μανία τῆς, ἡ μόνη μόνιμος ἰδέα τῆς, τὸ μόνον πάθος τῆς.

Ἐκλεψε δὲ ρόδα ἐν καιρῷ νυκτὸς διαρρήξασα καὶ ἀναρριχθεῖσα. Ἐν τῇ φυλακῇ διηγῆθη σπουδαζούσα πολλὰ θαύματα τελεσθέντα ἐν αὐτῇ, καθ' ἃ αἱ ροδωνιαὶ τοῦ ὄρους Βαλαριανοῦ ἀνασπώμεναι κατὰ τὴν διάθεσιν αὐτῆς, τὴν προσεκάλουν ἐν ὄλῳ αὐτῶν τῇ ζωηρότητι καὶ τῇ ἀμῆνι νὰ τὰς παρακολουθήσῃ μία δὲ αὐτῶν ἡ μεγαλειτέρα πασῶν τὴν ἐδίδαζε νὰ ἀναρριχᾶται τοὺς τοίχους· τούτου δὲ γενομένου εὐρέθη ἐν μέσῳ ἐκτεταμένων ροδωνιῶν ὡς ἐν ἀληθείᾳ παραδείσῳ, ἐξ οὗ ἐδρέψατο ἀρθρῶν ρόδα· ἀλλ' ἐν τῷ μέσῳ τῆς εὐφροσύνης ταύτης συνελήθη.

Εἰς τοῦ· δικαστὰς αὐτῆς οὐδὲν τούτων ὁμολόγησε, διότι δὲν ἤθελε, τῇ πιστεύσει, ἀλλὰ διηγῆθη τὴν ἔκστασιν τῆς εἰς τὰς συντρόφους τῆς ὧν καὶ αἱ ἀναιδεστεραι καὶ αἱ ρυπαρώτεραι ὑπεβλήθησαν εἰς ἔρανον, ἵνα συνεχίσωσι τὸ εὐτυχὲς τῆς νέας κόρης δνειρον· πᾶσαι αἱ γυναῖκες αὐταὶ ἡμιλλῶντο τίς πρώτη νὰ ἐκμάθῃ τὴν τῶν ἀνθέων κατασκευὴν τούτου δ' ἕνεκα χάρτης, γάζα, βατίστα, μεταξά ἐβάφθησαν, συνεστράφησαν, ἐκόπησαν καὶ μετεβλήθησαν εἰς ρόδα, ἅτινα ἐκάλυψαν τὸ δωματίον, τὰ ἐνδύματα καὶ τὴν κλίνην τῆς νέας Μαρίας.

Τὸ παιδίον ἐφαίνετο ἀπολαῦον τότε νέας δόλως ζωῆς καὶ κατ' ὀλίγον ἡ μὲν τῶν ἀνθέων κόρη ἐπανεκτίθη τὸ λογικόν, αἱ δὲ σύντροφοὶ αὐτῆς ἀπέβησαν βαθμῶδον ἐπιτήθειαι ἐργάτιδες, αἵτινες συνέστησαν τὰ πρῶτα τῶν σήμερον ὑρισταμένον ἀνθοποιεῖον.

Ἡ δὲ δεσποσύνη Μορὲν διατρίβουσα κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχὴν ἦτοι ἐπὶ τῆς Παλινορθώσεως ἐν τῷ Ἁγίῳ Λαζάρῳ, ἦν πρωτομαίστωρ ἐν τῷ ἐργοστασίῳ, διὰ δὲ τῶν συμβουλῶν, τῶν μαθημάτων καὶ τοῦ παραδείγματος, ἅπερ ὑπέβαλεν εἰς τὰς συντρόφους αὐτῆς, ἐφαίνετο ἐκπληρούσα ἀληθῆ ἀποστολὴν, διότι μέγας τῶν πεπλανημένων ἀριθμὸς ὤφειλον τὴν ἐπιστροφὴν αὐτῶν εἰς τὴν αἰχμαλώτων πρωτομαίστωρα.

Ἡ ἱστορία δὲ αὐτῆς τε καὶ τοῦ ἐραστοῦ τῆς ἐστὶν ἡ ἐξῆς:

Τῷ 1806 ἐν τῷ δικαστηρίῳ τοῦ Σηκουάνα διενηργεῖτο ἡ πώλησις τοῦ Ξενοδοχείου τοῦ Ἁγίου Φάρου κειμένου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἰησοῦοπαλείου, δύο δὲ ἐπαρασιχθήθησαν ὑπερθεματισταὶ ὁ κ. Ραγουλῶ, ἀρχαῖος δικηγόρος καὶ ἡ χήρα Μορὲν, ἧτις καὶ ἔμεινεν ἰδιοκτῆς τοῦ Ξενοδοχείου, δυνάμει δανείου τοῦ κ. Ραγουλῶ· ἀλλὰ βραδύτερον διὰ δανείου τοκογλυφικοῦ ἐξ ἑκατῶν χιλιάδων φράγκων ὁ κύριος· οὗτος κατώρθωσε νὰ ἀπογομώσῃ τὴν χήραν, νὰ εἰσπράξῃ τὸ ὄργυριον του καὶ νὰ γένην ἰδιοκτῆς τοῦ Ξενοδοχείου Ἁγίου Φάρου χωρὶς πῶσος ν' ἀνοίξῃ τὸ βαλαντίον του.

Ἡ χήρα Μορὲν εἶχεν ἐκ τοῦ πρώτου αὐτῆς γάμου θυγατέρα ἀνομαζομένην Ἀγγελικὴν Δελαπόρτα· ὅτε δὲ ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ ἐστερηθήσαν τῆς ἰδιοκτησίας αὐτῶν δικαστικῶς καὶ πρὸς ὠφέλιαν τοῦ ἀτίμου Ραγουλῶ, ἡ δεκαεξαστής τότε Ἀγγελικὴ ἠγάπα καὶ ἠγαπάτο ὑπὸ νέου τινὸς σπουδαστοῦ καὶ ἐνοικιαστοῦ ὀνομαζομένου Θεοδότου,

Μαθὼν τὴν καταστροφὴν τῆς μητρὸς καὶ τῆς θυγατρὸς ὁ νέος σπουδαστῆς προσέφερε τὰ χρήματα αὐτοῦ· ἤθελε δὲ νὰ ὑπηρετήσῃ καὶ τὴν πατρικὴν αὐτοῦ κληρονομίαν, ἵνα σώσῃ τὰς δύο γυναῖκας ἐκ τῶν ὀνύχων τοῦ γυπὸς Ραγουλῶ.

Ἀλλὰ τὰ θύματα ἀπεποιήθησαν βυσσοδομοῦντα ἐκδικησὶν φόνου κατὰ τοῦ γενομένου προστάτου αὐτῶν, ἵνα μετὰ ταῦτα μεταμορφωθῇ εἰς δῆμιον.

Ἀλλ' ἡ ἀστυνομία ἀνακαλύψασα τὴν συνωμοσίαν τῶν δύο γυναικῶν, συνέλαβεν αὐτὰς παρὰ τὸ δρύφρακτον τῆς Βιλλέττης καθ' ἣν

στιγμήν τὰ πάντα ἦσαν ἔτοιμα πρὸς τὸν φόνον τοῦ δικηγόρου Ραγουλά.

Ἐν τῷ δικαστηρίῳ ἡ δεσποσύνη Μορέν πρόσπαθῆσε νὰ ἀθωώσῃ τὴν μητέρα αὐτῆς λέγουσα ὅτι ἡ συνομοσία ἐγένετο οὐχὶ πρὸς φόνον, ἀλλ' ἵνα πειθαναγκάσωσι τὸν ἐλετῆρα τῆς οἰκογενείας τῆς εἰς τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀρπαγέντων, καὶ διατεινομένη παρὰ τὴν ὁμολογίαν τῆς μητρὸς τῆς ὅτι μόνη αὐτὴ συνέλαβε τὴν ἀπόφασιν νὰ ἐπανακτῆσθῇ διὰ τῆς βίας ὅ,τι ὁ Ραγουλά ἀφῆρσε διὰ δόλου.

Ἡ τε μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ κατεδικάσθησαν εἰς εἰκοσι ἑτῶν καταναγκαστικὴν ἐργασίαν ἧς ἐμελλε νὰ προηγηθῇ μιᾶς ὥρας ἐκπόμευσις.

Ἐντεῦθεν δὲ ἀρχεται τὸ παθητικὸν τοῦ δράματος ἐπεισόδιον· διότι ἅμα τῇ ἐκδόσει τῆς ἀποφάσεως ταύτης, νέος παραστάς τέως ὡς ἀκρατῆς διασχίζει τὸ πλῆθος, κατέρχεται τὴν κλίμακα τῆς τοῦ ἀκροατηρίου αἰθούσης, καὶ διαπερᾶ τὸ στήθος αὐτοῦ δι' ἐγγχειριδίου· ἦν δ' οὗτος ὁ ἱεραστῆς τῆς Ἀγγελικῆς ὁ ἀτυχῆς σπουδαστῆς Θεόδωτος.

Μετ' ὀλίγον δὲ ἤχησεν ἡ ὥρα τῆς κατὰ τῆς μητρὸς καὶ τῆς θυγατρὸς ἀτιμωτικῆς ἐκπόμευσεως· βαίνοῦσα ἐπὶ τοῦ ἱκρίωματος ἡ μήτηρ Μορέν κατέπεσε σχεδὸν ἡμιθανὴς ἡ δὲ Ἀγγελικὴ ὑποστηρίζουσα ὑπερνηθαρρύνει αὐτὴν λέγουσα.

« Ἀγαθὴ μητέρα, βαίνομεν τὴν πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ θὰ φθάσωμεν ὁμοῦ.

— Προσφιλές τέκνον, τῇ ἀπεκριθῆ ἡ ἐκείνη διατὶ νὰ δώσωμεν δύο ἀντὶ ἐνὸς θύματα εἰς τὸν δῆμιον;

— Ἀλλ' ἐὰν ἐδεχόμεν τὴν αὐταπάρνησίν σου ὑπολαβούσα εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ τίς σήμερον ἤθελε σὲ παρηγορήσει; τίς ἤθελε σὲ βοηθήσει νὰ ὑποστῆς τὴν φρικώδη ταύτην βάσανον;

Μετὰ τινὰς δὲ στιγμὰς ἀμφοτέραι ἐραίνοντο προσηλωμένοι ἐπὶ τῆς ἀπαισίας δοκοῦ τὸ δὲ πλῆθος συρρέον ἀπαύστως πυκνότερον συνωθεῖτο μέχρι τῆς βάσεως τοῦ θεάτρου ἐκείνου τῆς ἀτιμίας. Ἀλλ' ἡ νέα κόρη ἀδιαλείπτως ἐνεψύχου τὴν εἰς δάκρυα διαλυομένην μητέρα τῆς.

Διαρκούσης δὲ εἰσέτι τῆς ποιῆς, πολιτοφύλαξ τις ἐπιτηρῶν τὰ περὶ τὸ ἱκρίωμα ἀνεχαίτιζεν ἄμαζαν ἐν ἡ δύο ἀπαστράπτοντας ἀξιωματικοὺς ἤθελον νὰ διέλθωσιν ἐκείθεν παραβαίνοντες τὴν ἀπαγόρευσιν λέγων πρὸς αὐτούς:

« Βλέπετε ὅτι ὑπάρχει ἐκπόμευσις καὶ αἱ ἄμαζαι διὰ τοῦτο δὲν διέρχονται σήμερον ἐντεῦθεν».

Ὁ κρατῶν τὰς ἡνίας ἀξιωματικὸς ἐπεγερεθεὶς ἐστράφη πρὸς τὸ ἱκρίωμα, καὶ, ἀνὰ πᾶρ ἡ κατὰρα ἐφώνησεν, νὰ δύο παστρικά, αἵτινες πολὺ ἄσχημα περνοῦν τὴν ὥραν των».

Ἀλλὰ μόλις ἐπρόφερε ταῦτα καὶ νέος τις ἀνελθὼν ἐπὶ τοῦ ποδίου τῆς ἀμάξης καταφέρει σφοδρὸν κατὰ τοῦ ἀξιωματικοῦ ράπισμα, καὶ δίδωσιν αὐτῷ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐπιλέγων.

α Καλοῦμαι Θεόδωτος, κατοικῶ δὲ τὸ

Ξενοδοχεῖον τοῦ Ἀγίου Φέρου. Ἦτο δὲ τῷ ὄντι ὁ ἱεραστῆς τῆς Ἀγγελικῆς ἀναλαβὼν ἐκ τῆς μόλις ἐπουλωθείσης πρώτης πληγῆς του.

Ἐνῷ δὲ ὁ Θεόδωτος ἠτοιμάζετο νὰ ἐκδικήσῃ τὴν ἐρωμένην του κατὰ ἀγνώστου ἡ μήτηρ καὶ ἡ θυγάτηρ μετὰ τὸν στιγματισμὸν αὐτῶν ὠδηγήθησαν συνεπείᾳ ἰδιαιτέρας τινὸς συγκαταβάσεως εἰς Ἀγίον Λάζαρον.

Τὴν ἐπαύριον συννητήθησαν εἰς τὸ δάσος τῶν Βιγκωνῶν ὁ Θεόδωτος καὶ τέσσαρες μάρτυρες μετὰ τοῦ προσβληθέντος ἀξιωματικοῦ. Ἀφοῦ συμφώνησαν περὶ μονομαχίας διὰ πιστολίου ἐπιυροδόλησε πρῶτος ὁ ἀξιωματικὸς, ἀλλ' ἀπέτυχε τὸν Θεόδωτον ὅστις ἀντὶ νὰ πυροβολήσῃ ρίψας κατὰ γῆς τὸ ὄπλον του, εἶπε πρὸς τὸν ἀξιωματικόν.

« Σὺς προσέβαλον καιρίως τὸ ὁμολογῶ, ἀλλ' οὐδέποτε θὰ ἐνοήσητε ὅποιαν δακτύμον λῦπην μοὶ ἐπροξενήσατε.

— Ἐχετε εὐγενῆ καρδίαν, ἀπήντησεν ὁ ἀξιωματικὸς τείνων αὐτῷ τὴν δεξιάν· σὰς προσφέρω τὴν ζωὴν μου καὶ εἰμι πάντοτε πρόθυμος νὰ τὴν θυσιάσω ὑπὲρ ὑμῶν.

Ἀλλ' ἐὰν ὁ Θεόδωτος ἀπέκτα ἕνα ἐτι φίλον οὐδὲ ὅπως διὰ τοῦτο προσήγγισε πρὸς τὴν ἐρωμένην του, ἦν ἀπώλεσε διὰ παντός. Ἡ δὲ ἰδέα τοῦ νὰ μὴ ἐπανήθῃ πλέον τὴν Ἀγγελικὴν τὸν ἐφόνευε· πρὸς ἀπελευθέρωσιν αὐτῆς ἐκυοφόρησε τὰ παραδοξότερα τῶν σχεδίων· ἡμέραν δὲ τινὰ ἐκπλαγεὶς ὑπὸ τῆς βροχῆς τῆς Ἀγγελικῆς πρὸς τινὰ τῶν δυστυχῶν ἐκείνων νεανιδῶν, αἵτινες ἀπὸ τῆς ἐσπέρας μέχρι τοῦ μεσονυκτίου διατρέχουσι τὰ πεζοδρόμια τῶν Παρισίων ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῆς Αστυνομίας τὴν προσεκάλεσε καὶ

« Τέκνον μου τὴν ἠρώτησε, τί θὰ συμῶν ἂν εὐρεθῆς ἐδῶ μετὰ τὸ μεσονύκτιον;

— Τί ἄλλο ἢ ὅτι θὰ με τρυπώσουν δι' ἕνα μῦνα εἰς Ἀγίον Λάζαρον;

— Κακὴ διαμονή, δὲν ἔχει αὐτὸ;

— Μπᾶ! Κατὰ τὴν περίστασιν... ὅταν ἔχη τις χρήματα τὰ καταφέρει μιὰ χαρὰ.

— Τότε ὑπάγωμεν νὰ δεινῶσωμεν· θὰ ὁμιλήσωμεν περὶ τούτου· τὸ δυστυχῆς πλάσμα δὲν ἀπῆτησε παρακλήσεις· ἐδείπνησεν, μετὰ δὲ τοῦτο ὁ Θεόδωτος ἐτόλμησε νὰ ποιήσῃ ἐναρξίν τῆς ἀνακοινώσεως αὐτοῦ διὰ τῶν ἐξῆς:

— Ἀκουσὸν με εἶπε μετὰ προσοχῆς, ἐντὸς τοῦ Ἀγίου Λαζάρου εὐρίσκειται νέα τις ἔχουσα τὴν αὐτὴν με σὲ ἡλικίαν καὶ τοιαύτην ὁμοιότητα, ὥστε ἐνδοθεῖσαι δι' ὁμοίων ἐνδύματων δύνασθε κάλλιστα νὰ λάβητε ἑκατέρω τὴν θέσιν τῆς ἑτέρας· οὕτω δὲ μετὰ τὴν λήξιν τοῦ μηνὸς δύναται εὐκολώτατα νὰ ἐξέλθῃ ἀντὶ σοῦ, ἂν συγκατανεύσῃ νὰ μείνῃς ἀντὶ ἐκείνης.

— Καὶ πόσον καιρὸν θὰ διαρκέσῃ ἡ ἀντικατάστασις αὐτῆ.

— Ὀλίγιστον, διότι μετὰ δύο ἡμέρας δύνασαι ν' ἀποκτήσῃς τὴν ἀπελευθέρωσίν σου. Ἐπειδὴ δὲ δὲν θέλω νὰ σε ἐξαπατήσω, προσθέτω ὅτι πιθανὸν νὰ καταδικασθῆς εἰς τινῶν μηνῶν φυλάκισιν ὡς ὑποβηθῆσασα τὴν δραπε-

τευσιν, ἀλλὰ σοὶ ἐπαναλαμβάνω, ὅτι χρημάτων δὲν θὰ στερηθῆς οὔτε ἐπὶ μίαν ἡμέραν· ἐξελοῦσα δὲ θὰ λάβῃς δύο χιλιάδας φράγκα παρὰ συμβολαιογράφου τινὸς παρὰ τῷ ἠρωίῳ θέλω αὐριον τὸ πρῶτὸν τὰ παρακαταθήσει ἐπὶ παρουσίᾳ σου καὶ ἐπ' ὀνόματι σου· πρὸς ἐπικύρωσιν δὲ τῶν λόγων μου, λάβε τὴν φραγκῶνα τὸν ὅποιον ἐμπροσὶς ἐλευθέρως νὰ διαθέσῃς ἀπὸ σήμερον.

Ἐξαγαγὼν δὲ ἐκ τοῦ θυλακίου ἐξήπλωσεν ἐπὶ τῆς τραπέζης δέκα λουδοβίκια. Ἡ πτωχὴ κόρη, ἣτις οὐδέποτε εἶδε τοσοῦτον χρυσόν:

« Δύο χιλιάδες φράγκα εἶπεν. Ὡ! ἐὰν εἶχον αὐτὰ πρὸ ἐνὸς ἔτους θὰ ἦμην σήμερον ὑπανδρευμένη καὶ λίαν εὐτυχῆς, καὶ ἂν θὰ ἐξήσκουν ποτὲ τὸ ἀτιμωτικὸν ἐπάγγελμα τὸ ὅποιον μετέρχομαι.

— Τέκνον μου, ἀναλαμβάνει τις καὶ ἀπὸ χεῖρονα τῆς ἰδικῆς σου θέσιν, οἱ λόγοι σου δὲ ἀποδεικνύουν ὅτι δὲν ἀπεσβέσθησαν ἐν σοὶ ἐντελὸς πάντα τὰ καλὰ αἰσθήματα. Δέξου τὴν πρότασίν μου καὶ οὐ μόνον θὰ λάβῃς τὰς 2,000 φράγκα, ἀλλ' ἐὰν ἐπιδείξῃς καλὴν εἰς τὸ μῆλλον διαγωγὴν θὰ ἔχῃς ἐν ἡμοί προστάτην, ὅστις οὐδέποτε θὰ σε ἐγκαταλείψῃ.

Ἡ δυστυχῆς νέα ἔκλειεν ἀπὸ χαρὰν αὐγατένευσεν δὲ εἰς πᾶν ὅ,τι ὁ Θεόδωτος ἠθέλησε καὶ ἀπεχωρίσθησαν ὁρίσαντες συνέντευξιν τὴν ἐπαύριον τὸ πρῶτὸν εἰς τὸ αὐτὸ Ξενοδοχεῖον.

Ὅλον τὸ πρῶτον τοῦ σχεδίου τούτου μέρος ἐξετελέσθη εὐκολώτατα, διότι ἡ Αὐγουστίνη Δεγέρ (οὕτως ὠνομάζετο ἡ νέα) προσήλθεν ἀκριβῶς εἰς τὴν συνέντευξιν. Ἀφοῦ δὲ προεγεματίσθη καὶ τὸ ἀργύριον ἐτίθη παρὰ τῷ συμβολαιογράφῳ, ὁ Θεόδωτος προσέθηκεν ἑτέρα δέκα λουδοβίκια εἰς ὅσα χθὲς ἔδωκε, καὶ ἀφοῦ ἔλαβεν ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα ἵνα μὴ στερηθῇ οὐδενὸς κατὰ τὴν φυλάκισιν αὐτῆς ἡ Αὐγουστίνη ἀπεχωρίσθη ἐκείνη δὲ ἐνήργησε τὸσον πιστῶς, ὥστε συνελήθη τὴν αὐτὴν ἐκείνην νύκτα.

Εὐκόλως ἠδυνήθη ἡ Αὐγουστίνη νὰ συγκοινωνήτῃ μετὰ τῆς Ἀγγελικῆς εἰς ἡν ἐνεχειρίσθησαν ἐπιστολὴν τοῦ Θεοδότου, τὴν ὅποιαν συμπρέλαβε κρύψασα ἐντὸς τῆς κόμης τῆς, δι' ἧς οὗτος παρεκάλει τὴν νέαν καὶ ἀξίεραστον φίλην του νὰ μὴ ἀποκορῆσῃ τὸ διοργανισθὲν τῆς δραπετεύσεως σχέδιον, καθ' ὃ ἄμαζά τις ἐμελλε νὰ περιμένῃ εἰς τινὰ ἀπὸ τῆς εἰρκτῆς ἀπόστασιν, ἵπποι δὲ ταχυδρομικοὶ ἤθελον περιμένει παρὰ τὸ δρόμιακτον τοῦ Παρεκκλησίου ἵνα μεταβῶσιν εἰς Ἀμβουργον, ὅθεν παρὰ τὴν αὐστηρότητα τοῦ κατὰ τὴν ἀποκλεισμοῦ, ἠδύνατο εὐκόλως νὰ ἐπιβιβασθῶσι διὰ τὴν Ἀμερικὴν καὶ ἡ μὲν Ἀγγελικὴ θέλει με εἰς εἰς τὴν γῆν ταύτην τῆς ἐλευθερίας ὁ δὲ Θεόδωτος θέλει ἐπανέλθει εἰς Γαλλίαν ἵνα, ἐκποιήσας τὰ κτήματά του καὶ ἐλευθερώσας τὴν μητέρα Μορέν ἐπανέλθῃ πάλιν εἰς Ἀμερικὴν.

Βεβαίως τὸ σχέδιον δὲν ἦτο ἀπολύτως δυσεκτέλεστον, ἀλλ' ἡ Ἀγγελικὴ παρὰ τὰς μητρικὰς παρακλήσεις τὸ ἀπέκρουσεν ἐπιμόνως.

α Ἀγαθὴ μητέρα ἔλεγεν, οὐδέποτε θὰ παραγορηθῶ διότι ἐδηλητηρίασα τὴν ζωὴν τοῦ γενναίου τούτου καὶ τόσον ἀροσιωμένου ἀνθρώπου τοῦθ' ὅπερ θέλει πάντως ἐπιβλεῖ, ἐὰν ἀποδεχθῶ τὴν ἀφροσύνην του, διότι ἡμέραν τινα θὰ διανοιχθῶσιν οἱ ὀφθαλμοὶ του, θέλει ἴδει τὴν ἀέυστον εἰς τὴν ὁρίαν παρεσύρθη, ὃ δὲ ἔρωσ του δὲν θὰ ἀντιστῆ εἰς ταῦτα καὶ θὰ με καταρασθῆ.

» Κύψωμεν ὦ μητέρα, τὸν αὐχένα καὶ ἐξαγνίσωμεν τὸ ἔγκλημα ἡμῶν. Τὴν ἀπόφασιν δ' αὐτῆς ταύτην οὐδὲν ἠδυνήθη νὰ διασαλεύσῃ· μάτην ἡ Αὐγουστίνη τὴν καθικέτευσε γοτυκλήνης, ἵνα στέρξῃ ν' ἀνακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν τῆς, καὶ μὴ προξενήσῃ εἰς αὐτὴν, δυστυχῆ νέαν, τὴν ἀπώλειαν τῆς προστασίας ἀνθρώπου, ὅστις τόσον γενναίως τῇ παρεῖχε τὸ μέσον ν' ἀνανήψῃ.

» Δὲν θὰ σε ἐγκαταλείψῃ, τῇ εἶπεν ἡ Ἀγγελικὴ, διότι θὰ σοὶ δώσω ἐπιστολὴν ἀποδεικνύουσαν ὅτι ἐξεπλήρωσας πιστῶς τὸ καθήκον ὅπερ ἀνέλαβες.

Ὁ δὲ Θεόδωτος ἐβυθίσθη καὶ πάλιν εἰς ἀπελπισίαν διὰν εἶδεν ἐπανερχόμενην τὴν Αὐγουστίνην καὶ δηλοποιοῦσαν αὐτῷ τὴν ἀρνήσιν τῆς Ἀγγελικῆς. Ἀφοῦ δὲ διέσωσεν ἐκ τοῦ βορβοῦρου τὴν νέαν ἣτις μάτην ἐπεδείξατο τοιαύτην αὐταπάρνησιν, ἀπεφάσισε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Γαλλίαν, ἐν ἡ ἀπώλεσε πᾶν τὸ δυνατόν νὰ καταστήτῃ αὐτῷ τὴν ζωὴν ποθητήν.

Ὅθεν κατετάχθη εἰς τι τῆς φρουρᾶς τάγμα καὶ ἀνεχώρησε διὰ τὴν Ρωσίαν. Ἐλαβε μέρος εἰς τὴν μεγάλην καὶ φοινικὴν μάχην τῆς Μόσχας τὴν ἐπενεγκάσαν εἰς τοὺς νικητὰς μίλιον ὄλεθρον ἡ εἰς τοὺς ἠττημένους. Κατὰ δὲ τὴν διάβασιν τοῦ Βερεζίνα ὅτε πελώριοι πάγοι παρέσυραν μίαν τῶν γεφυρῶν καθ' ἣν στιγμὴν τὸ ἐχθρικὸν πυροβόλον ἐσάρωνε τὸν στρατὸν ἡμῶν, μεταξὺ τῶν ἀτυχῶν ἐκείνων, οὐς παρέσυρε τὸ ρεῦμα εὐρέθη καὶ ὁ Θεόδωτος φέρων τὴν βραχίον ἰσχυρῶς τοῦ πείκτου· ἐμελλε δὲ πάντως νὰ ἀποθάνῃ καὶ ἤδη ἤρξατο παρασυρόμενος ὑπὸ τοῦ ρεύματος ὅτε χεῖρ ἰσχυρὰ συλλαβούσα αὐτὴν τὸν ἔσυρεν ἐπὶ τῆς ὄχθης.

Ὁ Θεόδωτος εὐρεθεὶς ὡς ἐκ θαύματος ἐκτὸς κινδύνου ἐρωτᾷ τὸν σωτῆρα του.

α Τίς εἶσθε; καὶ διατὶ ἐκ τοσοῦτων δυστυχῶν, οὐς παρασύρουσιν οἱ πάγοι μόνον ἐμε κατὰ προτίμησιν ἐσώσατε;

— Ἐξέτελεσα τὸ καθήκον μου.

— Πρὸς ἐμὲ;

— Πρὸς ὑμᾶς· παρατηρητάτῃ με καὶ ἀναμνήθητε τοῦ δάσους τῶν Βιγκωνῶν.

Ὁ Θεόδωτος ἀτενίσας αὐτὸν ἀνεγνώρισε τὸν ἀντίπαλον εἰς τὸν ἐδωρῆσατο τὴν ζωὴν κατὰ τινα προηγηθεῖσαν μονομαχίαν.

Ἐπανελθὼν δὲ εἰς Παρίσιον· πρώτιστα πάντων ἐσκέρθη περὶ τῆς Ἀγγελικῆς.

Ἐδῶ εὐρίσκονται αἱ δυστυχεῖς! εἶπε καθ' αὐτὸν διερχόμενος πρὸ τῆς φυλακῆς. Ὡ! θέ-

λω νὰ τὰς ἐπανίδω· ἴσως ὁ χρόνος ἡμέλυνε τὴν σταθερότητα, δι' ἧς ἀπεποιήθησαν τὴν ἐλευθερίαν, ἦν ἐπεχείρησα νὰ ταῖς προσφέρω, διότι ὁ τοιοῦτος στωικισμὸς δὲν δύναται νὰ διαρκῆ πάντοτε, ὁ δὲ χρόνος καὶ τὰ βάρσασα τὰ πάντα δύνανται νὰ ἀπαμβλύνωσιν».

Ἀλλ' ἠπατάτο, διότι ἡ μὲν μήτηρ Μορέν μὴ δυνήθεισα ν' ἀντιβῆ ἐπὶ πολὺ εἰς τὴν σκληρὰν αἰχμαλωσίαν ἀπέθανε καταβληθεῖσα ὑπὸ τῆς μεταμελείας καὶ τῆς θλίψεως, ἡ δὲ Ἀγγελικὴ ἀντὶ ἀπελευθερώσεως κῦχτο εἰλικρινῶς νὰ διέλθῃ τὸ ἐπίλοιπον τῆς ζωῆς αὐτῆς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ψυχρῶν ἐκείνων τοίχων μεταξὺ τῶν ὁποίων τὴν ἔτριψαν ἄνθρωποι ἀσπλαγχνοὶ ἐπὶ εἰκοσιν ὅλα ἔτη.

Φιλικαὶ σχέσεις μετὰ τοῦ δικαστικοῦ καὶ δικηγορικοῦ συλλόγου καθίστων δυνατὴν τῷ Θεοδότῳ τὴν εἰς τὰς φυλακὰς εἰσοδόν· ταύτας δὲ ἐξεμεταλλεύθη, ἵνα ποιήσῃ νέον διάβημα ὑπὲρ τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς ἀτυχῆς, ἦν ἀδιακόπως ἠγάπα, Ἀλλὰ:

α Ὅχι, φίλε τῷ εἶπεν ἡ κατὰδικος, δὲν θέλω μήτε χάριν μήτε ἐλευθερίαν ἐφ' οἷα δὴ ποτε τιμῆ· θὰ ἦτο ἴσως δυνατόν νὰ συνδέσω τὴν τύχην μου μετὰ σοῦ πρὶν ἢ με καταλάβῃ τὸ δυστύχημα· ἀλλ' ἤδη οὐδέποτε ἐξω τὴν χαμέρπειαν νὰ ἐπιτρέψῃ ν' ἀμαυρώσῃς ὀψωδήποτε τὴν ὑπόληψιν, ἧς ἐγίνου ἀξιος.

— Τότε θὰ ἐπιτύχω τὴν χάριν σας καὶ ἀκούσῃς.

— Τοῦτο ἔσται σκληρότης δωρεὰν ἐπιβραβευσμένη τῷ ἀπεκριθῆ· ἐὰν δὲ ὑπολείπεται τις ἐν ὑμῖν πρὸς με συμπάθεια, μεταχειρίσθητε μᾶλλον τὴν ὑμετέραν ἐπιτροπὴν πρὸς ἐπιτυχίαν τῆς ἀδείας τοῦ νὰ μὴ ἐξέλθω ποσῶς ἐντεῦθεν».

Ὁ νέος ἀπελπισθεὶς περὶ τῆς ἐπιτυχίας τῶν προσπαθειῶν του, ὑπεσχέθη εἰς τὴν δυστυχῆ αἰχμαλώτων, πᾶν ὅ,τι ἤθελεν, ἀλλὰ σταθερὰν ἔχων ἀπόφασιν νὰ ἐνεργήσῃ ὅλας τὰ ἐναντία· τούτου δ' ἕνεκα ἀπέβη εἰς τῶν μᾶλλον ἐπιμόνων ἀπαιτητῶν· καθ' ἑκάστην ἐνεφανίζετο εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς δικαιοσύνης· οὐδεμία δὲ παρήχθητο ἐδομάς χωρὶς νὰ παρουσιάσῃ τὴν αἴτησιν αὐτοῦ εἴτε εἰς τὸν Αὐτοκράτορα, εἴτε εἰς τι τῶν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ μελῶν, καὶ ἔπειτα εἰς τὸν βασιλέα μετὰ τὴν πρώτην ἐπιδρομὴν, πάλιν δὲ εἰς τὸν Αὐτοκράτορα κατὰ τὸ ἑκατονθήμερον καὶ πάλιν εἰς τὸν βασιλέα, εἰς τοὺς πρίγκιπας καὶ εἰς τὰς πριγκίπισσας, ὥστε ἐξελήφθη ὡς μονομανῆς καὶ οὐδεὶς ἠσχολήθη περὶ αὐτοῦ.

Ἐνῷ δὲ ἐπὶ δέκα καὶ ὀκτὼ ὅλα ἔτη ἀδιακόπως ἀνεφύετο ἀπαιτῶν, ἐναπαταμίε ταύτοχρονως ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ μίσος ἀσπονδον κατὰ τῆς κυβερνήσεως καὶ τῶν ὀργάνων αὐτῆς· συνεμάχησε μετὰ τῶν κερδοναρέων, ἀνεδείχθη ἀρχιπωλητῆς καὶ ἐπελθεύσης τῆς διαλύσεως τῆς ἐθνοφυλακῆς τῷ 1827 ἔθραυε τὰς ὁμάδας τοῦ ὑπουργείου τῆς Βιλλέλης διὰ λίθων ἐπιφυλαττόμενος νὰ φονεύσῃ τοὺς πολιτοφυλάκας διὰ πυροβολισμῶν.

Τέλος ἐπῆλθεν ἡ ἐπανάστασις τοῦ 1830. Τότε ὁ Θεόδωτος ἀπῆλθεν εἰς ἀναζήτησιν τοῦ

φίλου αὐτοῦ ἀξιωματικοῦ, τοῦ σωτῆρος του ἐπὶ τοῦ Βερεζίνα, τεθέντος εἰς ἀποστρατείαν ὑπὸ τῶν Βουρβόνων· ἀμφοτέρω ἠγωνίασθησαν ὡς λέοντες καὶ ἐγκατέστησαν εἰς τὸ Ξενοδοχεῖον τῆς πόλεως τὴν προσωρινὴν κυβερνήσιν.

Ὁ Θεόδωτος συγκαταῖται ἐπὶ μίαν στιγμὴν μετὰ τοῦ Δυπὸν-δελ-Ερ, ὅστις τῷ εἶπεν, ἄτε πληγωμένῳ ὄντι.

ε Γενναῖε μου, θὰ διηγᾶτε καλλίτερον ἐπὶ κλίνης τοῦ Ξενοῦ τοῦ Θεοῦ ἢ ἐντ' αὐθῆ θὰ διατάξω νὰ σὰς μετακομίσωσιν.

— Εὐχαριστῶ κύριε ἀπεκριθῆ, δι' ἄλλην αἰτίαν εὐρίσκομαι ἐνταῦθα καὶ προσέφερον τὸ αἷμα μου. Ἐὰν ὑπολαμβάνητε ὅτι εἶμαι ἀξιος ἀμοιβῆς τινος, ὑπογράψατε τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Ἀγγελικῆς Δελαπόρτα καὶ ἀναθέσατέ μοι τὴν ἐκτέλεσιν τῆς διαταγῆς ταύτης· μετὰ τοῦτο θὰ ἀποθάνω εὐχαρίστως.

Οὕτω δὲ ἀκολουθούμενος ὑπὸ τοῦ ἀξιωματικοῦ, ὑπὸ τοῦ φίλου του συνταγματάρχου ἐπαναλαβόντος τὴν στολὴν καὶ τὰ σήματα τοῦ βαθμοῦ του ὁ Θεόδωτος, καὶ ὠχυρομένος διὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Δυπὸν-δελ-Ερ, μικροῦ δρεῖν παρεβίβασε τὴν φυλακὴν τοῦ Ἀγίου Λαζάρου.

Ἀπῆλθον εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ἀγγελικῆς ἣτις ἤχη εἰς τὸ Γραφεῖον ἐν φ. συγέβαινον τὰ ἀνωτέρω. Ἡ ἀτυχῆς κεκαλυμμένη ὑπὸ τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀτιμώσεως, ὅπερ ἀπῆδεν ὀλοτελῶς πρὸς τὴν ὠραιότητα τῶν χαρακτήρων τῆς, πρὸς τὸ θέλητρον τῶν λόγων τῆς καὶ πρὸς τὸ ἔξοχον τῆς συμπεριφορᾶς τῆς, εἶδεν ἄνευ παραπόνου, παρερχόμενα τὰ ὠραιότερα τῆς ζωῆς αὐτῆς ἐπὶ ἐντὸς τῶν ἀπελευθέρωσιν ἐκείνων, κηδομένη μόνον περὶ ἀνακουρίσεως τῶν βασάνων, τῆς δυστυχίας τοῦ γήρατος καὶ τῆς αἰσχύνης τῶν ἄλλων. Ἐκάστη ἡμέρα ἦτο φύλλον καταπίπτων ἐκ τοῦ ὠραίου ἐκείνου ῥόδου ὅπερ ἀπεμαραίνετο ὑπὸ τὰ κλειθρα, βλέπων δὲ τις αὐτὴν ἠρώτα ἐκυτὸν ἂν ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἐξέλειπον δι' αὐτὴν ἐκ τῆς γῆς, τὸ ἔλεος, ἡ συμπάθεια καὶ ἡ ἐπιεικεία.

» Μέγιστε Θεέ! ἀνεφώνησε μαθούσα τὴν ἀποδοθεῖσαν αὐτῇ ἐλευθερίαν, δὲν ἀρκεῖ ἡ ἐξάγνισις τῶν ἀνομιημάτων μου;Θελετε νὰ χαρισθῆτε εἰς ἐμὲ; τότε ἀφήσατέ με ἐλτὴ οἰκία ταύτη, οὐδὲν ἄλλο ἀπαίτω,.... ἔλεος, μὴ με ἀναγκάσητε νὰ ἐπανέλθω, εἰς τὸν κόσμον τὸν ὅποιον δὲν γνωρίζω πλέον καὶ ὅστις θέλει με ἀπωθήσει.

— Φίλη μου τῇ εἶπεν ὁ Θεόδωτος, δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑπερικρίσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ σὰς ἐπανίδω ἐλευθέραν πρὶν ἢ ἀποθάνω, ἐμεριμνησα, ἵνα ἡ ζωὴ ἡ τοῦ λοιποῦ γλυκεία διὰ σὲ. Σύγγνωθί μοι, καὶ, σὲ καθικτεύω μὴ ἀρνηθῆς νὰ κλείσῃς τοὺς ὀφθαλμούς μου.

Ἐπειδὴ δὲ τὸ αἷμα του ἔρρεν ἀδιακόπως, διότι δὲν ἔστρεψε νὰ ἐπιδέσῃ τὰς πληγὰς του, αἱ δυνάμεις του ἐξηντλήθησαν, αἶφνης τὰ χεῖλη του κατέλαβεν ὠρότης θανάτου, τὸ βλέμμα του ἐ

καίρια, ἀλλὰ καὶ οὕτω ἐπετεύχθη ἡ τῶν αἰσθήσεων ὑπ' αὐτοῦ ἐπανάντησις, ἔσχε δὲ τὴν χαρὰν νὰ ἴδῃ ἱσταμένην παρὰ τὸ προσκεφάλαιον αὐτοῦ τὴν Ἀγγελικὴν.

« Ὑποσχέθητι μοι νὰ μὴ μὲ ἐγκαταλείψῃς εἶπε τείνων αὐτὴ τὴν χεῖρα καὶ ἴσως θεραπευθῶ.

Ἐν τούτῳ ἔφθασεν ὁ ἰατρὸς, ἀπεφάνθη περὶ ἐξαγωγῆς μιᾶς σφαίρας· εὐρισκομένης μεταξὺ τῶν πλευρῶν του, ἀλλ' ἕνεκα τῆς μεγάλης τῶν δυνάμεων τοῦ πληγωμένου ἐξαντλήσεως, ἡ ἐγχείρησις ἀνεβλήθη μέχρι τῆς ἐπιούσης. Τὴν νύκτα τὴν διήλθε κακῶς, ὁ δὲ συνταγματάρχης διηκτέρευσε παρὰ τῷ φίλῳ του.

« Ἀγαπητὲ Κ... τῷ εἶπεν ὁ τελευταῖος οὗτος μὴ ἀπατώμεθα, νομίζω ὅτι θὰ ἀποθάνω παρηγορούμαι μόνον συλλογίζομενος ὅτι κατὰ τὴν παράκλησίν μου θὰ ὑπολειφθῆς βοηθός τῆς φίλης μου· μὴ τῇ ἀρνήσει τὰς συμβουλάς εἰς περιστάσεις σπουδίας, ἐν αἷς δὲν θέλει βοηθῆσαι αὐτὴν ἡ ἀπειρία της.

— Ἀποδιώξον τὰς ἰδέας ταύτας φίλε μου, εἶσαι εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας σου καὶ θὰ θεραπευθῆς· εἶδομεν ἄλλα καὶ τούτων χείρονα καὶ ὁμοῦ ἰδοῦ ἡμεῖς ζῶμεν.

Ἡ Ἀγγελικὴ προσεπάθη νὰ κρύψῃ τὰ δάκρυά της, ἀλλὰ μάτην.

« Διὰ τί κλαίεις φίλη μου; τῇ εἶπεν ὁ ἀποθνήσκων· διὰ τί μὲ λυπῆς, ἐνῶ αἰσθάνομαι τὴν μεγαλτέραν τῆς ζωῆς μου εὐτυχίαν; ... Δὲν εἶσαι ἐδῶ πλησίον μου; εἰμπορῶ νὰ σοὶ εἶπω πόσον σὲ ἀγαπῶ· καὶ χαίρω ἀπείρως διότι γνωρίζω ὅτι ἀνταγαπῶμαι· τί δύναμαι νὰ ἐπιθυμῶ περισσότερο;

— Ναί, κλαίω φίλε, κλαίω ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ· ἄνευ ἐμοῦ, ἄνευ τῆς ὀλεθρίας τύχης, ἥτις σὲ ὠδήγησεν εἰς συνάντησίν μου ἥθελες εἶσθαι εὐτυχῆς καὶ πλήρης ζωῆς. Ἐγὼ εἶμαι αἰτία τῆς δυστυχίας σου· ἔγινενα ὁ κακός σου δαίμων.

— Εἶπε μᾶλλον ὁ φύλαξ μου ἄγγελος.

Ἐπειδὴ δὲ ἐκράτει τὴν χεῖρα του, τὴν εἴλικυσε πρὸς ἑαυτὸν καὶ τὰ χεῖλη των συννήθησαν· ἠγαπῶντο πρὸ εἰκοσι ἐτῶν, καὶ τῶρα πρῶτον ἐδίδον τὸ πρῶτον τοῦ ἔρωτος φιλίῃα.

Ἡ σφαῖρα ἐξήχθη, ἀλλὰ τοσοῦτον ἦν ἐξησθενημένος ὁ δυστυχῆς ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ ἀνθέξῃ εἰς τὴν ἐγχείρησιν, καὶ περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐξέπνευσε.

Μετὰ οὐκ ὀλίγους ἡμέρας ἡ Ἀγγελικὴ Δελαπάρτα ἐπιλεγόμενη κόρη Μορέν, μόνη καὶ ἀπόλυτος κληρονόμος τοῦ Θεοδότου ἔχουσα εἰσόδημα ἄνω τῶν εἰκοσι χιλιάδων λιρῶν ἐξήρχετο τοῦ Ἁγίου Δαζάρου ἕνα ἐνταριασθῆ ζωσα ἐντὸς Μονῆς. (ἀκολουθεῖ).

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΕΝ ΡΩΜῃ

(συνέχεια ἴδε τεύχ. ΙΓ.)

Ὅτι οἱ δύο Γερουσιασταὶ ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Πραιτορος Τουλλίου Φερεκούνδου, εὗρον ἐκεῖσε μέγαν θύρβον μεταξὺ τῶν δούλων καὶ τῶν ἀπελευθέρων. Τὴν πρωΐαν τῆς ἡμέρας ἐκεῖνης

τῆς ἀφίξεώς των, εἶχε καταδικασθῆ εἰς θάνατον εἰς ἐξ αὐτῶν διὰ τὴν ἐξῆς αἰτίαν: Ὁ Καῖσαρ Βιτέλλιος εἶχεν ὑποσχέθῃ τὴν ζωὴν τῷ γέροντι Τουλλίῳ, ἐπὶ τῷ ὄρω τοῦ νὰ συντάξῃ οὗτος ἀμέσως τὴν διαθήκην του καὶ νὰ καταστήσῃ ἐν αὐτῇ ἀπόλυτον κληρονόμον τῆς περιουσίας του αὐτὸν τὸν Καῖσαρα. Τούτου γενομένου, ἀθετήσας ὁ Βιτέλλιος τὴν ὑπόσχεσίν του, ἐθανάτωσε τὸν Πραιτορα. Μετὰ δὲ τὴν κατοχὴν τῆς περιουσίας του ἀνεκάλυψε μετ' οὐ πολὺ ὅτι ἐν τῷ παλατίῳ τοῦ Πραιτορος ἔλλειπον πολὺτιμὰ τινα σκεύη. Διέταξε λοιπὸν νὰ βασανισθῶσιν οἱ δούλοι καὶ ὁ μᾶλλον ἐνοχὸς νὰ καταδικασθῆ εἰς θάνατον. Εἰς τὴν ἀφίξιν λοιπὸν τῶν Γερουσιαστῶν, ἐνόμισαν οἱ δούλοι ὅτι ἤθελον καὶ πάλιν βασανισθῆ καὶ παρεδόθησαν εἰς ὀλίφιν καὶ ἀπελπισίαν. Βεβαιωθέντες ὁμοῦ ὑπὸ τῷ Αὐλοῦ Φλαβίου, ὅτι ὁ Λούκιος δὲν ἦτο δῆμιος ἀλλ' ὁ νέος αὐτῶν αὐθέντης, ἐγονυπέτησαν προθύμως καὶ ἀνέμενον ταπεινῶς τὰς διαταγὰς του.

« Ἐπιθυμῶ ἐν μεγαλοπρεπέσι δειπνον, λέγει οὗτος πρὸς αὐτοὺς, «διότι ἔχω δύο προσκεκλημένους, τὸν Γερουσιαστὴν τοῦτον καὶ ἕνα φίλον μου. Θέλω νὰ ὑπάρχῃ ἀφθονία φαγητῶν ἐξαιρέτων, οἶνων ἐκλεκτῶν, μουσικὸν χορεύεται καὶ αὐλητρίδες. Ἀπέλθετε καὶ μετὰ δύο ὥρας τὰ πάντα νὰ ὦσιν ἔτοιμα, ἄλλως διὰ τῆς μαστιγώσεως θὰ διδαχθῆτε τὸν τρόπον τῆς πειθαρχίας καὶ ὑπακοῆς πρὸς τὸν νέον σας Κύριον ».

Μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν δούλων, ὁ Αὐλὸς Φλάβιος καὶ ὁ Λούκιος ἤρχισαν νὰ συνδιαλέγωνται περὶ πολιτικῶν ὑποθέσεων. Μεγάλως ἐξεπλήρησεν ὁ Γερουσιαστῆς. Ὁ Λούκιος, ὅστις, κατὰ ἐνομίκετον, κατήγετο ἐκ τῆς ὑποστάσεως τοῦ λαοῦ, ὁ νεογεροῦσιαστῆς οὗτος τῆς Καισαρίνης, ἐξεφράζετο περὶ τῶν σπουδαιωτέρων πραγμάτων μετὰ τὸσαύτης ἀγγινοίας καὶ τὸσαύτης συγχρόνως ἐλπίδας καὶ ἀφελείας, ἀνέπτυσσε δὲ καὶ τὰς σκέψεις του τοσοῦτον ὀρθῶς ὥστε ὁ γέρον πολιτικὸς ἀνὴρ Φλάβιος, ἀκουσίως αὐτοῦ ἐνέδιδεν εἰς τὰς κρίσεις του ἐπιδοκιμάζων αὐτάς. Εἶτα πάλιν μεταβαίνων εἰς τὴν συζήτησιν τῶν ἐποουσιωσέων ἢ μηδαμινῶν πραγμάτων, καθίστατο τοσοῦτον κοινός ἢ εὐτράπελος ἐν ἀσειότησι καὶ περιπτολογίαις, καὶ μετὰ τοιαύτης ἐπιδειξιότητος μετέτρεπε τὴν προτέραν σοβαρότητα τοῦ ἦθους του ἐπὶ τὸ κωμικώτερον, ὥστε ὁ καλὸς γέρον περιέπιπτε πάλιν εἰς ἀπορίαν, οὐδεμίαν δυνάμενος νὰ ἐκφέρῃ κρίσιν περὶ τοῦ χα-

ρακτῆρος καὶ τῆς πραγματικῆς ἀξίας τοῦ συνδιαλεγόμενου· Ἴν τούτοις εἰς δούλος ἀνήγγειλε τὴν ἀφίξιν περιμενομένου ξένου καὶ ὁ Σαμουὴλ εἰσῆλθε. Μετ' ὀλίγας δὲ στιγμὰς ἐσήμανε καὶ ἡ ὥρα τοῦ δείπνου καὶ μετέβησαν ἅπαντες εἰς τὸ ἐστιατόριον.

Νομίζομεν περιττὸν νὰ περιγράψωμεν ἐνταῦθα τὰ καθέκαστα μεγαλοπρεποῦς δείπνου τῆς ἐποχῆς ἐκεῖνης. Ἀρκεῖ νὰ εἰπώμεν ὅτι ὁ γέρον γεροῦσιαστῆς, καὶ τοὶ κεκοσμημένοι τὴν κεφαλὴν μὲ ρόδα κατὰ τὸ τῶν ἀρχαίων ἔθιμον ἐν τοῖς συμποσίοις, ἐτράπη εἰς ὑπνον ἀμέσως μετὰ τὸ δείπνον ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου του (α). Ὁ Λούκιος ὠσαύτως καὶ ὁ Σαμουὴλ ὀλίγην ἐδίδον προσοχὴν εἰς τὴν μουσικὴν καὶ τὸν χορὸν, παραδεδομένοι ὄντες εἰς βαθεῖς συλλογισμούς. Αἶφνης ποιεῖ σημεῖον ὁ Λούκιος, μουσικὸν καὶ χορευτὰ καὶ χορευτρίαι ἀπέρχονται, οἱ δούλοι ἀποσύρονται καὶ μένουσι μόνοι οἱ δύο ξένοι ἐν τῷ ἐστιατορίῳ μετὰ τοῦ κοιμωμένου Γερουσιαστοῦ.

« Ἀκουσον Σαμουὴλ, εἶπε τότε ὁ Λούκιος χαμηλῇ τῇ φωνῇ προσεγγίσας τὸ προσκεφάλαιόν του εἰς τὸ ἐκείνου. Γινώσκω τὸ μυστικόν σου: Εἶσαι χριστιανός.

« Ἐἵμαι χριστιανός » ἀπεκρίθη ὁ Σαμουὴλ ἐπίσης χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ἀλλ' εὐσταθῶς.

« Ἀκουσον λοιπὸν τώρα καὶ τὸ μυστικόν ἐμοῦ: Ἡ ἐν Ρώμῃ παρουσία μου, ὁ μεταμφιεσμός μου, ἡ προσπάθειά μου τοῦ νὰ κερδίσω τὴν εὐνοίαν τῆς Καισαρίνης, ταῦτα πάντα σοὶ ἀναγγέλλουσιν ὅτι μέγαλα σχέδια μὲ ἀπασχολοῦσι. Μετ' οὐ πολὺ ὁ Βιτέλλιος θὰ ὑποστῇ τὴν μοῖραν τοῦ Γάλβα, καὶ ὁ Βεσπασιανός ἔσεται Καῖσαρ ἐν Ρώμῃ ὡς καὶ ἐσχάτως ἀνηγορεύθη ἐν Ἰουδαίᾳ. Ἦδη ἡ Ἀγαθὴ καὶ ἡ Μοισία ὑπετάχθησαν αὐτῷ. Ὁ δ' Ἀντώνιος Πρίμος ἀσπασθεῖς ἤδη τὸ μέρος τοῦ νέου Καίσαρος, εἰσώρμησεν εἰς Ἰταλίαν μετὰ τῶν λεγεῶνων τῶν ἐν Παννονίᾳ καὶ Ἰλλυρίᾳ ἐστρατοπεδεύμενων. Τὸ Πατάβιον καὶ ἡ Ἀκυληία εἰσὶ πολιτοκρημένα. Ὁ ἐν Ραβέννην στόλος τοῦ Καίσαρος ὑπετάχθη τῷ τοποτηρητῇ (legat) τοῦ Βεσπασιανοῦ, Καικίνα. Ἀλλ' ὁμοῦ μετ' ὅλα ταῦτα τὰ κατορθώματα δὲν ἐγενόμεθα εἰσέτι κύριοι τῆς Ρώμης, τῆς μητροπόλεως ταύτης τοῦ Κράτους τῶν Καισάρων. Ὁ λαὸς ἀγαπᾷ τὸν Βιτέλλιον, διότι τὸν διασκεδάζει μὲ θεά-

(α) Οἱ ἀρχαῖοι, ὡς γνωστὰν, ἐκάθηντο περὶ τὴν τράπεζαν ἐπὶ ἀνακλιντρῶν (σοφάδων) ἢ μᾶλλον εἶπεν κλινῶν μετὰ προσκεφαλαίων.

ματα καὶ ἐπιδαψιλεύει αὐτῷ τὰ χρήματα τῶν πλουσίων. Ἴνα νικήσῃ τις τὸν Βιτέλλιον, δέον νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ τὴν δημοτικότητα τοῦ λαοῦ καὶ τῶν Πραιτωριανῶν σωματοφυλάκων του. Σὺ μόνος δύνασαι νὰ μὲ συνδράμῃς εἰς τοῦτο. Σὺ λέγω, Χριστιανέ, ἀρχηγέ τῆς νεοφανοῦς πίστεως, ἦν ἤδη πρεσβεῖς τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ κοινῷ λαοῦ. Μὴ τὸ ὑποκρύπτῃς πλέον, Σαμουὴλ. Σὺ εἶσαι ὁ ἀρχηγὸς αὐτῆς. Ἀναμφιβόλως, ὁ Σαμουὴλ Ἀνανίας οὐδόλως ἤθελεν ἀποποιηθῆ τὸ στέμμα τῆς Ἰερουσαλήμ, τὸ πρὸ τῶν ποδῶν του τοσοῦτον ἐγγὺς προσκείμενον, ἂν δὲν ἐθεώρει ἐν τῇ χριστιανικῇ λατρείᾳ ὁδὸν ἀσφαλεστέραν πρὸς τὸ μεγαλεῖον καὶ τὴν δόξαν. Ἄς συνάψωμεν λοιπὸν ἀμοιβαίαν μεταξὺ ἡμῶν ἀμφότερων συνθήκην. Ἐρέθισον τοὺς ὀπαδοὺς σου κατὰ τοῦ Καίσαρος. Ἐστῶσαν οὗτοι ἔτοιμοι νὰ ἐπαναστήσωσιν εἰς τὴν διαταγὴν σου. Καὶ τότε, ναί τότε, σὺ θὰ κατασταθῆς ὁ ἰσχυρότερος ἀνὴρ ἐν Ρώμῃ μετὰ τὸν Καῖσαρα ».

« Ὅτε τὸ πρῶτον μ' ἐγνώρισας τῷ ἀπῆντησεν ὁ Σαμουὴλ, οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἦσαν ἐπι κλειστοὶ τῷ φωτὶ τῆς ἀληθείας. Οὐδένα ἕτερον κανόνα διαγωγῆς ἐγίνωσκον τότε εἰμὴ τὸν τῆς φιλοδοξίας. Ἀλλὰ οἱ χρόνοι νῦν ὄλωσ μετεβλήθησαν. Ἐγὼ εἶμαι τῶρα εὐτελής δούλος τοῦ ἀληθοῦς Θεοῦ, ταπεινὸς μαθητῆς τοῦ Ἰωάννου. Ἰεράν μου καθῆκαν θεωρῶ νὰ φέρω τὸν ζυγὸν τοῦ σταυροῦ, ὃν ὁ Τρισάγιος ἐπέβαλεν ἡμῖν. Κατὰ δὲ τὸ λόγιον τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος μου: « Ἀπόδοτε τὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι » πᾶσα ἀπόπειρα ἢ ἐπιπορκία ἢ συνομωσία κατὰ τοῦ Καίσαρος Βιτελλίου εἶναι ἀμάρτημα δι' ἐμέ ».

« Ἄλλ' αὐτὰς οὐ μόνον καταδικαίει τοὺς χριστιανούς, ἀλλ' ἐπιρίπτει αὐτοὺς βορὰν τῶν ἀγγίων θηρίων ἐν τῷ Ἀμφιθεάτρῳ ».

« Οὐχί. Ἀλλὰ προσνέμει αὐταῖς τὸν στέφανον τοῦ μαρτυρίου! »

« Βαβαί! Σὺ ὁ Σαμουὴλ Ἀνανίας νὰ ἐκφέρῃς τοιαύτας χαμερπεῖς καὶ δουλικὰς λέξεις ἐκ τοῦ στόματός σου; Σὺ ὅστις, ὅτε τὸ πρῶτον σὲ ἐγνώρισας, ἐνεφορεῖτο ἐπαξίως ὑπὸ αἰσθημάτων δόξης, μεγαλείων καὶ τιμῶν;

« Τὰ ἀγαθὰ τοῦ κόσμου τούτου εἰσὶν οὐδὲν πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Ἀπαντες οἱ λογισμοί μου τείνουσι πρὸς τὸν οὐρανόν ».

Ὁ Λούκιος ἐθεώρησεν αὐτὸν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς σιωπηλῶς, εἶτα προσέθηκεν. « Ἄς μὴ ἀναφέρωμεν πλέον περὶ τῶν σχεδίων καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπι-

χειρήσεώς μου. Καίτοι φρονῶν ἅτι ἡ ἀρετὴ κενὴ ἐστὶ λέξις, πιστεύω ὅτι δὲν θὰ προδώσῃς τὸ μυστικόν μου. Πρὶν λοιπὸν ἀποχωρισθῶμεν ἐνευθεν, σοὶ ἐπιβάλλω τὴν ἐχεμύθειαν, καὶ πρὸς ἀνταμοιβὴν αὐτῆς σοὶ ἐπιτρέπω νὰ ζητήσῃς οἰανδήποτε χάριν ἐπιθυμῆς παρ' ἐμοῦ.

« Ζητῶ μόνον νὰ μοὶ δοθῇ παρὰ σοῦ ἄδεια διατάττουσα τὸν ἐπιστάτην τοῦ Ἀμφιθεάτρου νὰ μοὶ παραχωρήσῃ τὴν ἐσπέραν ταύτην ἐλευθέραν τὴν εἰς αὐτὸ εἰσοδον ».

« Καὶ τί προτίθεται νὰ ποιήσῃς ἐν αὐτῷ; »

« Θέλω νὰ συλλέξω τὰ ἅγια λείψανα τῶν ἀδελφῶν μου τῶν σήμερον κατασπαρχθέντων ἐκεῖσε ἕνεκεν τῆς θείας τοῦ Χριστοῦ διδασκαλίας καὶ μετενέγκω αὐτὰ εἰς τὰς ὑπογείους στοᾶς (catacombes) ἕνθα οἱ χριστιανοὶ ἐν τῷ κρυπτῷ συνεκκλησιαζόμενοι, λειτουργοῦμεν καὶ πρὸς τὸν Κύριον καὶ Σωτῆρα ἡμῶν ἀναπέμπομεν τὰς προσευχὰς καὶ δεήσεις μας ».

Ὁ Λούκιος τότε ἐνέγραψεν εἰς δελτίον τὴν αἰτηθεῖσαν ἄδειαν, καὶ σφραγίσας αὐτὴν διὰ τοῦ δακτυλίου ὄνπερ ἔσυρεν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ κοιμωμένου Γερουσιαστοῦ τὴν ἐνεχείρισε τῷ Σαμουὴλ. Ὁ Σαμουὴλ ἀνεχώρησεν.

« Ὁ μωρός! » εἶπεν ὁ Λούκιος, ἀκολουθῶν αὐτὸν διὰ τοῦ βλέμματός, « ὁ μωρός, ἀπέρχεται τώρα νὰ σπυράξῃ καὶ ἐνταφιάσῃ ὅσα. Κρατεῖ εἰς χεῖρας του τὴν δύναμιν τοῦ καταστρέψαι τὸν ὄρον τοῦ Καίσαρος καὶ φροντίζει μόνον περὶ προσευχῶν καὶ δεήσεων. Ἔστω. Ὁφείλω λοιπὸν ἐγὼ μόνος, ἄνευ ξένης βοήθειας νὰ ἐκτελέσω τὸ ἔργον μου ».

« Ὁ ἀπεσταλμένος τοῦ Καίσαρος » ἀνέκραξεν εἰς δούλος εἰσελθὼν αἴφνης ἐν τῷ ἐστιατορίῳ.

« Τῆς Καισαρίνης θέλεις νὰ εἶπῃς ».

« Οὐχί! Αὐθέντα, αὐτοῦ τοῦ Καίσαρος ».

Μόλις ἐτελείωσεν τὰς λέξεις ταύτας ὁ δούλος, καὶ λίκτορες (α) ὀδηγούμενοι ὑπὸ ἀξιωματικοῦ τοῦ παλατίου, εἰσελθόντες, συλλαμβάνουσι τὸν Λούκιον, χωρὶς νὰ καταδεχθῶσι κἄν νὰ τῷ ἐξηγήσωσι τὴν αἰτίαν, τὸν δένουσι καὶ τὸν ἀπάγουσι μετ' ἑαυτῶν.

Καθ' ὁδὸν ἡ καρδία τοῦ Λουκίου κατείχετο ὑπὸ ὀδυνηρῶν αἰσθημάτων ἀγω-

(α) Λίκτορες· Ραβδούχοι προπορευόμενοι τῶν ὑπάτων κ. λ. καὶ φέροντες πέλκεν ἐνηρμοσμένον εἰς δέσμην ράβδων, τιμῆς σύμβολον καὶ ἐξουσίας. Διετάσσοντο δὲ οἱ λίκτορες καὶ εἰς ἐκτέλεσιν ποινῶν.

νίας καὶ ἀπορίας περὶ τῆς μελλούσης τύχης του. Μήπως ταῦτα ἦν τιμωρία τῆς ἐξαιρετικῆς εὐνοίας, ἣν ἐξεδήλωσεν αὐτῷ ἡ ὠραία Καισαρίνη, Μήτοι ἄρά γε ἀνεκαλύφθησαν τὰ σχέδιά του; Μὴ ὁ Σαμουὴλ προῦδωκεν αὐτόν; Ὡ! Ἄν τοῦτο, — ἐκδίκησις! Ἐκδίκησις! — Ἄλλ' ὅποιαν ἐκδίκησιν ἠδύνατο νὰ λάβῃ εἰς σιδηροδέσμιος, μέλλων μετὰ τινὰς στιγμὰς πιθανῶς νὰ ἐκπνεύσῃ ὑπὸ τὸν λιπτορικὸν πέλεκυν;

Ν' ἀποθάνῃ! Ν' ἀποθάνῃ εἰκοσαετῆς ἐν στιγμῇ καθ' ἣν ἠλπίζε νὰ βασιλεύσῃ! Ν' ἀποθάνῃ ἀτίμω καὶ ἀδόξω θανάτῳ! Νὰ σφαγῇ ὡς πρόβατον ὑπὸ τὴν χεῖρα τοῦ δημίου, χωρὶς νὰ δύναται νὰ ὑπερασπίσῃ ἑαυτόν! Ὡ συμφορὰ ἀξιοδάκρυτος! Ὡ σκληρὰ εἰμαρμένη!

Ἄμα ὁ Λούκιος ἔφθασεν εἰς τὸ παλάτιον τοῦ Καίσαρος, ἐρρίφθη εἰς σκοτεινὸν τι δωμάτιον, ἕνθα ὤρειλε νὰ περιμένη ἐπὶ πολλὰς ὥρας μέχρις οὗ παρουσιασθῆ ἐνώπιον τοῦ Καίσαρος. Ὁ Βιτέλλιος ἐνησχολεῖτο τότε εἰς ὑπόθεσιν σπουδαιωτάτην, μὴ ἐπιτρέπουσαν αὐτῷ νὰ κρίνῃ καὶ ἀποφασίσῃ περὶ ζωῆς καὶ θανάτου ἐνός κακούργου. Ἐκάθητο εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ γεύματος.

Τέλος εἰσῆλθη ὁ Λούκιος ἐνώπιον τοῦ Καίσαρος, ἐτι καθήμενος καὶ γευματίζοντος μετὰ τῆς συζύγου του Γαλερίας.

Εἰς τὴν θεωρίαν αὐτοῦ δὲν ἠδυνήθη ἡ Καισαρίνη ν' ἀναστειλῇ φωνὴν θαυμασμοῦ καὶ ἀπορίας.

« Πῶς; Γινώσκεις καὶ σὺ αὐτὸν τὸν προδότην; » τῇ λέγει ὁ Βιτέλλιος μὲ βλέμμα δυσαρεσκείας· « Ποῦ καὶ πῶς ἐγνωρίσθησ μετ' αὐτοῦ; »

« Ποῦ καὶ πῶς; Ὑπέλαθεν ἡ Γαλερία μειδιῶσα, « γθὲς ἐν τῷ Ἀμφιθεάτρῳ, ἕνθα προσωνόμασα αὐτόν καὶ Γερουσιαστὴν ἕνεκεν τῆς ἐπιστήμης καὶ ἰκανότητος, ἣν κέκτηται τοῦ νὰ δένη τοὺς κοθόρνους διὰ τοῦ Τυρρηνικοῦ τρόπου ».

« Νέα καὶ τοῦτο πάλιν φαντασιοτροπία σου! Εὐγε! ἕνα κακούργον, ἕνα συνωμότην ν' ἀναγορεύσῃς Γερουσιαστὴν! Εἰς ἐκ τῶν κατασκόπων μου ἤκουσε χθὲς αὐτὸν συνδιαλεγόμενον ἰδιαιτέρως μετ' ἐνός ἐτέρου περὶ μεταμφιεσμοῦ καὶ ἄλλων σχεδίων ἐπὶ βλάβῃ βεβαίως καὶ ἀνατροπῇ τῶν καθεστώτων καὶ τῆς κυβερνήσεως τοῦ Κράτους ».

« Ἄν τεκταινεται τις μυστικὰς μηχανορραφίας πρὸς ἀνατροπὴν τῶν καθεστώτων καὶ κατὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ Κράτους, ἀγνωῶ· ἐγὼ εἶμαι ἀθῶος » ἀπήντησε θαρραλέως ὁ Λούκιος, πλησιά-

σας εις την τράπεζαν ενθα συνέτρωγε τὸ καισάριον ζεύγος.

«Ποῖος εἶναι λοιπὸν; Λέγε· ἢ ἄλλως ἢ μαστίγωσις καὶ ἢ βάσανος θὰ ἀνοίξωσι τὸ στόμα σου».

«Ἄφες τὰς περιττὰς ταύτας ἀπειλάς; Βιτέλλιε, Καῖσαρ, Αὐγούστε. Ἀνακαλύπτω τὴν στιγμήν ταύτην φρικτὴν συνωμοσίαν κατὰ τοῦ ἀτόμου σου».

«Τίς ὁ πρωταίτιος αὐτῆς καὶ τίνας οἱ συνένοχοί του;» ῥώτησεν ἐκθαμβος ὁ Καῖσαρ.

«Ὁ ἀρχηγὸς τῆς συνωμοσίας ταύτης ἐστὶν ὁ μάγειρός σου, ὁ κατασκευάσας τὸ ἄθλιον τοῦτο καρύκευμα καὶ ἀποτολήσας νὰ κενώσῃ αὐτὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ Καίσαρος Βιτέλλιου. Συνένοχοι δ' αὐτοῦ εἰσὶν οἱ δούλοι, οἵτινες ὤφειλον νὰ σοὶ γνωστοποιήσωσι τὸ ἐγκλήμα του».

«Πῶς! Σὺ τολμᾷς νὰ κατηγορήσῃς τὸ καρύκευμα τοῦτο, ὅπερ ἐστοίχισε δώδεκα χιλιάδας σηστερίων (α) προπαρασκευασθέν ἐκ τοῦ ἥπατος διαφόρων πτηνῶν, ἐκ τοῦ γάλακτος διαφόρων ἰχθύων καὶ τοῦ μυελοῦ τῆς κεφαλῆς μικρῶν θηρίων; Καρύκευμα, οὐτινος τὰ συστατικὰ μέρη, τὰ μὲν, ἐκ τῶν στηλῶν τοῦ Ἡρακλέους, τὰ δὲ, ἐκ τοῦ Περσικοῦ κόλπου, ὤφειλον νὰ μετενεχθῶσι, καὶ προσηκόντως φημιζόμενον ὑπὸ τὸ ὄνομα· Ἄσπις τῆς Ἀθηναῖς».

«Τὸ ὄνομα καὶ ἡ τιμὴ του οὐδὲν σημαίνουσιν ἀπέναντι τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ ἀξίας. Ἡ κατασκευὴ του εἶναι ἄθλια, ἐλεεινῆ».

«Δοκίμασον αὐτὸ, ἀναίδῃ συκοφάντᾳ ἀνέκραξε μετ' ὀργῆς ὁ Βιτέλλιος, γεύθητι ὀλίγον καὶ αἰσχύνηθι διὰ τὴν αὐθάδειάν σου».

«Πῶς δύναμαι νὰ δοκιμάσω αὐτὸ, ἐνῶ αἱ χεῖρές μου εἰσὶ δεδεμέναι;»

Ἡ Καισαρίνη ἔνευσε τότε πρὸς τοὺς λίκτορας καὶ ἔλυσαν ἀμέσως τὸν Λούκιον. Λαμβάνει οὗτος τότε μετὰ τὴν ἀκραν κοχλιαρίου ὀλίγον τι ἐκ τῆς ἀσπίδος τῆς Ἀθηναῖς φέρει αὐτὸ εἰς τὰ χεῖλη του, καὶ παρευθὺς τὸ ρίπτει μακρὰν αὐτοῦ μετὰ ἤθος ἀποστροφῆς, καὶ λέγει πρὸς τοὺς λίκτορας: «Δέσατέ με καὶ πάλιν καὶ ἀπάγετέ με ἐντεῦθεν εἰς τὴν καταδίκην μου. Ἐγὼ ἤμην ἡδὴ ἑτοιμος νὰ προσφέρω τῷ Καίσαρι τὰς ὑπηρεσίας μου ὡς μάγειρός του ἱκανός, ἱκανώτατος ἵνα εὐχαριστήσω τὰς δόξεις του. Ἄλλ' ἄφου οὗτος τὰ ἄθλια ταῦτα ἐδέσματα θεωρεῖ ἀπαράμιλλα καὶ ἐξαισία πρὸς Καίσαριον γεῦμα, δὲν εἶναι ἄξιός νὰ τῷ

(α) Σηστερίος (Sestericius) ἀρχαῖον νόμισμα Ῥωμαίων ἰσοδυναμοῦν τῇ δραχμῇ.

προσφέρῃ τις τὰς ἐπιστημονικὰς τῆς μαγειρικῆς ἐκδουλεύσεις του. Ἀπάγετέ με ἐντεῦθεν».

Ὁ Βιτέλλιος καὶ ἡ Γαλερία ἐξέβαλον εἰς τὰς λέξεις ταύτας μέγαν καγχασμόν.

«Ἄλλὰ μεγάλως ἐπιθυμῶ, εἶπεν ὁ Βιτέλλιος νὰ θέσω εἰς δοκιμασίαν τὸν ἀξιολόγιστον τοῦτον κατήγγoron τοῦ καρυκεύματός μου. Ὁδηγήσατέ τον ἀμέσως εἰς τὸ μαγειρεῖον διὰ νὰ κατασκευάσῃ τὴν ἐσπέραν ταύτην τὸ δεῖπνόν μου. Ποῖαν δ' ἀντιμισθίαν ἀπαιτεῖς διὰ τὴν τέχνην σου;»

Ἡ Καισαρίνη μετέστησεν ἤδη Γερουσιαστὴν καὶ μοι ἐχάρισε μεγαλοπρεπῆς παλάτιον, διότι ἠδυνήθη νὰ περιδέσῃ τὸν κόθορον τοῦ ποδὸς αὐτῆς κατὰ τὴν εὐαρέσκειάν της. Γενναϊόδωρος ἐπίσης καὶ ὁ Καῖσαρ ὀφείλει νὰ φανῇ πρὸς ἐμέ».

«Ναί, ἂν εὐχαριστηθῶ μετὰ τὸ ἐσπερινὸν καρύκευμα τῆς ἐπιστήμης σου, ἐπικυρώνω τὰ πρὸς σὲ δωρήματα τῆς Καισαρίνης. Ἄν ὅμως δὲν ἐπιτύχῃς θὰ ὑποστῇς μαρτυρικὸν θάνατον».

Ἡ Γερουσιαστὴς καὶ εἰδήμων συγχρόνως τῆς μαγειρικῆς, ὡς ἐγὼ, δὲν ἐξασκεῖ τὴν τέχνην του ἐν κοινῷ μαγειρείῳ. Διάταξον νὰ μοι παραχωρηθῇ ἡ αἴθουσα ἣν θὰ ἐκλέξω καὶ νὰ μοι προμηθεύσωσι πᾶν ὅ,τι μοι ἀναγκαῖοι πρὸς τοῦτο».

«Τὸ διατάττω. Ἄλλ' ὀπόσῃν χαρὰν θὰ αἰσθανθῇ ἡ καρδιά μου ἐπὶ τῇ ἀποτυχίᾳ καὶ καταισχύνῃ σου!» εἶπεν ὁ Καῖσαρ γελῶν καὶ τριβῶν τὰς χεῖρας καὶ ὅλως λησμονήσας τὰς πρὸ ὀλίγου ἀνακαλύψεις τῶν κατασκόπων του. «Ἄλλὰ τίς τολμᾷ προσέθηκε «νὰ εἰσέλθῃ ἄνευ τῆς ἀδείας μου εἰς τὸ ἐστιατόριον.—Σὺ εἶσαι Ἀσιατικὸς; Τί νέα φέρεις;»

«Συνελάδομεν καὶ τὸν συνένοχον αὐτοῦ τοῦ κακούργου. Εὐρέθη συλλέγων τὰ ὅσα τῶν χριστιανῶν τῶν ριφθέντων χθὲς εἰς βορὰν τῶν ἀγρίων θηρίων ἐν τῷ Ἀμφιθεάτρῳ. Ἐγγραφὸς διατχῆ τοῦ Γερουσιαστοῦ Λευκίου ἠνέφξεν αὐτῷ τὰς θύρας τῆς παλαίστρας».

«Φέρετέ τον ἐδῶ» διέταξεν ὁ Καῖσαρ.

Ὁ Σαμουήλ Ἀνανίας εἰσήχη. Ὁ Λούκιος παντὶ σθένει προσεπάθησε νὰ ὑποκρύψῃ τὴν καταλαβοῦσαν αὐτὸν ἐκπληξίν προσποιούμενος ἀδιαφορίαν ἄλλ' ἢ ὠχρότης τοῦ προσώπου του καθίστανε καταφανῆ τὴν ταραχὴν τῆς καρδίας του.

(ἀκολουθεῖ.)

ἹΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΨΥΧΗΣ ΚΑΤΑ ΤΟΝ CAMILLE FLAMARION

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φυλλ.)

Ἀποσύρας τὰ βλέμματά μου, ἀπὸ τῶν αἰματηρῶν σκηνῶν τῆς πλατείας τῆς ἐπαναστάσεως, ἠσθάνθην ἑμαυτὸν φερόμενον πρὸς οἰκῆμά τι ἀρχαίου ρυθμοῦ, ἀπέναντι τοῦ ναοῦ τῆς Παναγίας κείμενον. Πρὸ τῆς θύρας εἶδον πέντε ἀνθρώπους ἦσαν ἡμιεκλιμμένοι ἐπὶ ξυλίνων θρανίων, ἀσκεπεῖς καὶ ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν ἥλιον. Ἄμα ἠγέρθησαν ἀνεγνώρισα ἐν ἐνὶ τούτων τὸν πατέρα μου νεώτερον παρά ποτε, τὴν μητέρα μου ἐτι νεωτέραν καὶ ἕνα τῶν ἐξαδελφῶν μου ἀποθανόντα πρὸ τσσαράκοντα ἐτῶν ἦτο τὸ αὐτὸ ἔτος μετὰ τοῦ πατρός μου.

Μεγάλως ἐξεπλάγη ἐπὶ τῇ συναντήσει ταύτη. Ἐνθυμήθη τότε, ὅτι εἶχον ἀκούσει κατὰ τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν νὰ λέγωσιν ὅτι οἱ γονεῖς μου πρὸ τῆς γεννήσεώς μου κατώκουν ἐν τῇ ὁδῷ τῆς Παναγίας.

Ἐνεκεν τῆς μεγάλης ἐκπλήξεώς μου, ἐπαυσάμην νὰ διακρίνω τὰ ἀντικείμενα, ὡς ἐάν νῆρη ἐπεκάλυπτον τοὺς Παρισίους. Ἐνόμισα πρὸς στιγμήν ὅτι παρεφθέρην ὑπὸ ἀνεμοστροβίλου ἄλλως τε ὡς προεῖπον δὲν εἶχον γνῶσιν τοῦ χρόνου. Ὅταν ἐπανεῖδον τὰ ἀντικείμενα καθαρῶς, παρετήρησα σύμπλεγμα παιδίων τρεχόντων ἀνὰ τὴν πλατείαν τοῦ Παρθέου. Οἱ μαθηταὶ οὗτοι, ἐφαίνοντο ἐξερχόμενοι τοῦ σχολείου, διότι πάντες ἔφερον ὑπὸ μάλῃς τὰ βιβλία των, μετέβαινον δὲ εἰς τὰς οἰκίας των πεδῶντες καὶ χειρονομούντες. Ἰδίως δύο τούτων προσήλυσαν τὴν προσοχήν μου, καθὸ εἰθόντες εἰς χεῖρας. Τρίτος τις ἐπλησίασε νὰ τοὺς ἠσυχάσῃ ἄλλ' ἔλαβε ράπισμα τοσοῦτον σφοδρὸν, ὥστε ἔπεσε κατὰ γῆς. Τὴν αὐτὴν στιγμήν εἶδον γυναῖκα τινα τρέχουσαν πρὸς τὸ παιδίον. ἦτο ἡ μήτηρ μου!

Ὁ! οὐδέποτε! ὄχι, οὐδέποτε κατὰ τὴν ἐβδόμηκονταετῆ ἐπὶ τῆς γῆς ὑπαρξίν μου, ἐν τῷ μέσῳ τοσοῦτων περιπετειῶν, τοσοῦτων ἐκπλήξεων, τοσοῦτων ἀπροόπτων συμβαμάτων, τοσοῦτων τῆς τύχης μεταβολῶν, οὐδέποτε λέγω, ἐδοκίμασα τοιαύτην συγκίνησιν ὡς ἂν καθ' ἡν στιγμήν ἐν τῷ παιδίῳ ἐκείνῳ ἀνεγνώρισα. . . . ἐμὲ αὐτόν!

Ἐμὲ αὐτόν! ἔξεκῆ, μετὰ τὴν ὥραιαν ξανθὴν κόμην μου, μετὰ τὸ περιλάμιόν μου, ὅπερ αἱ χεῖρες τῆς μητρός ἐκείνης ἐκέντησαν, μετὰ τὸ μικρὸν κυανόχρου ἐπανωφόριόν μου καὶ τὰς πάντοτε λευκοτάτας χεῖριδάς μου.

Ἡ μήτηρ μου λαβοῦσα με εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς μετ' ἐπανεφθέρην εἰς τὴν οἰκίαν μας κειμένην τότε ἐν τῇ ὁδῷ τῆς Ὀβ.Ιμης. Μετὰ ταῦτα εὐρέθη μετὰ τῆς μητρός μου ἐν τινὶ κήπῳ ἐνθα ἦσαν καὶ πολλοὶ συγγενεῖς καὶ φίλοι τῆς οἰκογενείας μου. Βυκόλως δύνασθε νὰ φαντασθῆτε ὅποιαν ἐκπληξίν ἠσθάνθην βλέπων τὸ παράδοξον τοῦτο θέαμα.

Τὸ παιδίον ἐκείνο ἤμην ἐγὼ ὁ ἴδιος. Ἡμῖν ἐγὼ ἐν ἡλικίᾳ ἔξ ἐτῶν. Ἐβλεπον ἑμαυτὸν ἐπίσης καλῶς, ὅπως καὶ οἱ ἐν τῷ κήπῳ εὐρισκόμενοι.

Δὲν ἦτο οὔτε ἀντικατοπτρισμός, οὔτε ὀπτασία, οὔτε φᾶσμα, οὔτε ἀνάμνησις, οὔτε φαντασία ἦτο ἢ πραγματικότης αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, ἦτο πράγματι τὸ πρόσωπόν μου, ὁ λογισμός μου, τὸ σῶμα μου. Ἡμῖν ἐκεῖ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου. Ἄν αἱ ἄλλαι αἰσθήσεις μου εἶχον τὴν τελειότητα τῆς ὁράσεώς μου, μοι φαίνεται ὅτι ἤθελον δυνηθῆ νὰ ψάσω καὶ ἀκούσω ἑμαυτόν. Ἐπῆδον καὶ ἔτρεχον ἐν τῷ κήπῳ πῆριξ μικρῶν δρυρράκτου λίμνης. Μετ' ὀλίγον ὁ πάππος μου λαβὼν με εἰς τὰ γόνατά του, μοι ἔδωκε μέγα τι βιβλίον ν' ἀνυχνώσω.

Ὅχι! ἀποφεύγω τοῦ νὰ ἐκθέσω τὰς ἐντυπώσεις ταύτας. Ἀφίνω ἡμῖν τὴν φροντίδα νὰ τὰς δοκιμάσῃτε ἐν ἑαυτοῖς ἂν καλῶς ἠνηύσατε τὴν φυσικὴν ἀλήθειαν τοῦ φαινομένου τούτου, καὶ περιορίζομαι νὰ δηλώσω ὅτι οὐδέποτε τοιαύτη ἐκπληξίς ἐκυρίευσεν τὴν ψυχὴν μου.

Μία σκέψις πρὸ πάντων, μετ' ἐβασάνιζεν. Ἐλεγον κατ' ἑμαυτόν: τὸ παιδίον τοῦτο εἶμαι ἐγὼ· τὸ παιδίον τοῦτο ζῆ, αὐξάνει καὶ θὰ ζῆσῃ ἀκόμη 62 ἔτη. Εἶναι ἀληθὲς καὶ ἀδιαφιλονεικῆτως ἐγὼ ὁ ἴδιος. Ἐξ ἄλλου ἐγὼ ὅστις εἶμαι ἐδῶ ἐν ἡλικίᾳ 72 γῆτων ἐτῶν, καὶ σκέπτομαι καὶ βλέπω τὰ πράγματα ταῦτα, ὑπάρχω ἐπίσης ἐδῶ. Ἰδοὺ με λοιπὸν εἰς δύο. Ἐκεῖ κάτω εἰς τὴν γῆν καὶ ἐδῶ ἐν τῇ ἐκτάσει. Δύο τέλεια ἄτομα καὶ ὅμως ὅλως διάφορα. Ἄλλοι παρατηρηταὶ εὐρισκόμενοι ἐν ταῦτα, θὰ ἔβλεπον τὸ παιδίον τοῦτο ἐν τῷ κήπῳ, ὅπως ἐγὼ τὸ βλέπω· καὶ θὰ με ἔβλεπον ἐπίσης ἐδῶ. Ἰδοὺ με λοιπὸν δύο. Εἶναι ἐκτὸς πάσης ἀμφισβόλιας ἢ ψυχῆ μου εἶναι ἐν τῷ παιδίῳ ἐκείνῳ ὑπάρχει ἐπίσης ἐνταῦθα· καὶ ἐν τούτοις ζωογονεῖ τὰ δύο ταῦτα ὄντα. Ὅποια παράδοξος ἀλήθεια! Δὲν δύναμαι νὰ εἶπω, ὅτι ἀπατώμαι, ὅτι εἶμαι ὄμμα ὀπτικῆς ἀπάτης. Καὶ φυσικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς βλέπω ἑμαυτὸν συγχρόνως καὶ παιδίον καὶ γέροντα· ἐκεῖ καὶ ἐδῶ. Ἐκεῖ ἀφρόντιδα καὶ εὐθυμῶν ἐδῶ σκεπτικὸν καὶ συγκεκινημένον.

Ἐπὶ τῆς λοιπῆς ἐν τῇ πλάσει δολοκλήρῳ φαινόμενον παραδοξώτερον τούτου;

Ἡκολούθησα ἑμαυτὸν αὐξανόμενον ἐν τῇ ἔκτεινι τῶν Παρισίων πόλει. Εἶδον ἑμαυτόν κατὰ τὸ 1804 εἰσερχόμενον ἐν τῇ σχολῇ, καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ πρῶτος ὑπάτος ἐστέφετο διὰ τοῦ αυτοκρατορικοῦ ἀξιώματος. Ἀνεγνώρισα τὸ σπουδαῖον καὶ σκεπτικὸν ἐκεῖνο μέτωπον τοῦ Ναπολέοντος, ἐνῶ ἐπθεθεῖρις ἡμέρας τινα τὸν στρατὸν εἰς τὸ πεδῖον τοῦ Ἄρως.— Δὲν ἐνθυμοῦμαι ἂν τὸν εἶδον ποτὲ διαρκούσης τῆς ζωῆς μου καὶ νύχταρσθῃν σφόδρα βλέπων αὐτὸν διερχόμενον πρὸ ἐμοῦ.

Τῷ 1810 εἰσερχόμενος εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον καὶ παρετήρησα ἑμαυτὸν συνομιλοῦντα μετὰ τοῦ καλλίστου τῶν φίλων μου, Φραγκίσκου Ἀραγῶ. Ὁ νέος οὗτος ἦτο ἡδὴ μέλος τῆς Ἀκαδημίας καὶ ἀνεπλήρου ἐν τῇ σχολῇ τὸν

Μόνυ. Εὐρέθη κατὰ συνέπειαν εἰς τὰ ὄλβια ἔτη τῆς νεότητός μου, ὅτε προσθέμην νὰ ταξιδεύσω δι' ἐπιστημονικὰς ἐρεῦνας μετὰ τοῦ Ἀραγῶ καὶ Χουμβόλτ, ὅστις μόνος ἐπεχείρησε τὴν ἐκδρομήν. Μετὰ ταῦτα παρετήρησα ἑμαυτὸν διερχόμενον ἐν σπουδῇ τὸ δάσος τοῦ ἀρχαίου Λουξεμβούργου, τὴν ἀνατολικὴν ὁδὸν καὶ τὸν κήπον τῆς ὁδοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου, ἐνθα ἡ πολυπόθητός μοι Ἐρασμία ἀνέμενε νὰ με δεχθῇ ὑπὸ τὰ ἀνοῦντα δένδρα.

Ἡδονικαὶ στιγμαὶ! μόνος μετ' ἐκείνης ἠνοιγον αὐτῇ τὴν καρδίαν μου, ἐξάλλος ἐκ τοῦ ἔρωτος ὃ στιγμαὶ γλυκεῖαι καὶ θελκτικαὶ, ἐφάνητε εἰς τὴν ἐκπληκτικὴν ὄρασί μου, οὐχὶ πλέον ὡς σκοτεινὴ ἀνάμνησις, ἀλλ' ἐν ὄλβι ὁμῶν τῇ ἀπολύτῳ πραγματικότητι!

Παρευρέθην εἰς τὴν μάχην τῶν συμμάχων ἐπὶ τοῦ λόφου τοῦ Μοντμάρτρ, εἰς τὴν κάθοδον αὐτῶν εἰς τὴν πρωτεύουσάν, εἰς τὴν κατὰ πτωσιν τοῦ ἀνδριάντος τῆς πλατείας τῆς Βανδόμης, συρρόμενον ἐν ταῖς ὁδοῖς μετ' ἀλαλαγμῶν χαρᾶς εἰς τὸ στρατόπεδον τῶν Ἀγγλῶν καὶ τῶν Πρώσων· παρευρέθην εἰς τὴν ἐρήμωσιν τοῦ Λούβρου καὶ εἰς τὴν ἐπάνοδον τοῦ Λουδοβίκου δεκάτου ὀγδόου. Ἡ σημαία τῆς νήσου τῆς Ἐλβης ἐκυμάτιζε πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου καὶ ἀργώτερον ἀναζητῶν ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ τὴν μονήρην νῆσον ἐνθα ὁ ἀστός ἦτο δέσμιος μετ' ἐθραυσμένης τῆς πέρυγας, ἢ στρόφῃ τῆς σφαίρας ἔφερον εἰς τοὺς ὀφθαλμούς μου τὴν Ἁγίαν Ἐλένην, ἐνθα παρετήρησα τὸν αυτοκράτορα μελαγχολικὸν καὶ σύνουον ὑπὸ συκομορέαν τινα.

Ὅτω διεῖλθον πρὸ ἐμοῦ τὰ ἔτη. Ἀκολουθῶν ἑμαυτόν κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ γάμου μου, τῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν σχέσεών μου, τῶν ταξιδιῶν καὶ τῶν σπουδῶν μου, παρευρέθην εἰς τὴν ἐκτύλιξιν τῆς συγχρόνου ἱστορίας. Τὴν ἀνόρθωσιν τοῦ Φιλίππου 18^{ου} διεδέχθη ἡ ἐφήμερος κυβέρνησις τοῦ Καρόλου 10^{ου}. Μετὰ ταῦτα εἶδον ἑμαυτόν εἰς τὸ Λουξεμβούργον, καθ' ἣν ἐποχὴν ἠγοίγετο ἢ λαμπρὰ ἐκείνη καὶ δεινρόφωτος ὁδὸς, ἣν τοσοῦτον ἠγάπησα. Ἐπανεῖδον τὸν Ἀραγῶ ἐπὶ τοῦ Ἀστεροσκοπεῖου καὶ τὸ συνηγμένον πλήθος, ὅπερ συνωθεῖτο πρὸ τῆς θύρας τοῦ ἀμφιθεάτρου.

Μετὰ ταῦτα ἡ καρδιά μου συνετίθει ἰδόντος τὴν κηδείαν τῆς μητρός μου, γυνῆς ὀλίγον ἴσως αὐστηρᾶς εἰς τὰς κρίσεις της, ἀλλ' ἣν πάντοτε περιπαθῶς ἠγάπησα. Ἡσθάνθην τὴν αὐτὴν ἐκπληξίν ἰδὼν τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 48, ὡς καὶ ὅτε ἐγενόμην αὐτόπτης μάρτυρος. Δὲν δύναμαι νὰ εἶπω πόσος χρόνος περῆλθεν, ἐνῶ τὸ πανόραμα τοῦτο ἐξετυλίσαστο πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου· ἀλλὰ βεβαίως δὲν θὰ διήρκεσε πλέον τῆς ἡμέρας καὶ ἴσως ὥρας μόνον τινάς.

Ἄλλὰ πῶς ἠδυνήθη ἐν διαστήματι μιᾶς καὶ μόνης ἡμέρας νὰ ἴδω συμβάντα ἐβδόμηκον· ἀδύ ὄλων ἐτῶν· ἐνῶ ἡ ἐκτύλιξις ὄλου αὐτοῦ τοῦ πανοράματος θὰ ἀπῆιτι 72 ἐπίσης ἔτη ὅπως διέβη πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου; Ἐὰν δὲ τὸ ἔτος 1793 ἔβλεπον κατὰ τὸ 1864, κατὰ φυσικὸν λόγον τὸ 1864 ὤφειλον νὰ ἴδω κατὰ τὸ 1933.

Ὅθεν, θέλω ἐξηγήσει πῶς δὲν ἐγένετο χρεῖα 79 νέων ἐτῶν, ὅπως ἐπανίδω τὸν βίον μου καὶ πῶς ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν ἀγνώστου δυνάμεως τὸν εἶδον πραγματικῶς ἐν χρόνῳ ἦτον τῆς ἡμέρας. Ἀκολουθῶν τὸν βίον μου, ἐφθασα εἰς τὰ τελευταῖα ἔτη, ἀξιοσημείωτα διὰ τὴν ριζικὴν μεταβολήν, ἣν ὑπέστησαν οἱ Παρισίοι· εἶδον τοὺς τελευταίους φίλους μου τὴν θυγατέρα μου μετὰ τῶν θελκτικῶν τέκνων της· τὴν οἰκογενεῖάν μου καὶ τοῦ, σχετικῶς μου καὶ τέλος—ἐφθασεν ἡ στιγμή καθ' ἣν εἶδον ἑμαυτόν ἐπὶ τῆς ἐπιθανατίου κλίνης, καὶ εἶδον—τὴν τελευταίαν στιγμήν μου. Τοῦτέστι ἐπανῆλθον εἰς τὴν γῆν..

Ἡ ψυχὴ μου, ἔνεκεν τοῦ θεάματος ὅπερ παρετήρη, ἐλησμονήσεν ταχέως τὸ ὄρος τῶν γερόντων καὶ τὸ ἄστρον τῆς Αἰγῆς. Ὅπως ἐν ταῖς ὄνειροις βλέπει τις ὅτι ἐπιθυμεῖ, οὕτω καὶ ἡ ψυχὴ μου ἐφέρετο πρὸς τὸ ἀντικείμενον τῶν παρατηρήσεών της.

Δὲν δύναμαι νὰ εἶπω διὰ ποίου νόμου οὔτε διὰ ποίας δυνάμεως αἱ ψυχαὶ δύνανται νὰ μετασβῶνσι τόσῳ ταχέως ἀπὸ τόπου εἰς τόπον· τὸ ἀληθὲς εἶναι ὅτι ἐπανήλθον εἰς τὴν γῆν, ἐν ἣττονι τῆς ἡμέρας χρόνῳ καὶ ὅτι εἰσέδυσσα εἰς τὸν θάλαμόν μου καθ' ἣν στιγμήν ἐγένετο ἡ ἐκπορά μου... Ἡ ὑλόγουν τὴν εἰλικρινῆ θλίψιν τῆς οἰκογενείας μου καὶ προσεπάθουν νὰ παρηγορήσω τὰ τέκνα μου, ἐνσπείρων αὐτοῖς τὴν πεποίθησιν, ὅτι τὸ ἐκ σαρκὸς τοῦτο περιβάλλμμα δὲν ἤμην πλέον ἐγὼ καὶ ὅτι κατώκουν τὴν σφαίραν τῶν πνευμάτων, τὰς οὐρανίας καὶ ἀπείρους ἐχτάσεις. Ἡκολούθησα τὴν ἐκποράν μου καὶ παρετήρησα ὅτι τινὲς λεγόμενοι φίλοι μου, δι' ἀσάμηντον ἐνασχόλησιν δὲν ἔλαβον τὸν κόπον νὰ ὁδηγήσωσι τὸν νεκρὸν μου εἰς τὴν τελευταίαν αὐτοῦ κατοικίαν. Ἡκούον τὰς διαφόρους συνομιλίας τῶν ἀκολουθούντων τὴν κηδείαν μου, καίτοι δὲ ἐν τῇ γῶρᾳ ἐκείνῃ τῆς εἰρήνης δὲν φροντίζομεν περὶ ἐπαίνων, ἠσθάνομην ἑμαυτὸν εὐτυχῆ ὀπωδητότε ἀκούων ὅτι κατὰ τὴν ἐπιγῆς διαμονήν μου εὐάρεστον ἀνάμνησιν κατέλιπον ἐν τῇ μνήμῃ τῶν ἀνθρώπων.— Ὅταν ἡ πλᾶξ τοῦ τάφου ἐκάλυψε καὶ διεχώρισε τὴν γῆν τῶν νεκρῶν ἀπὸ τῆς γῆς τῶν ζώντων ἀπεχαιρέτησα τὸ τελευταῖον, τὸ κοιμηθὲν σῶμα μου καὶ ἐμεινον ἐν τῇ ἀτμοσφαιρᾷ μέχρι τοῦ τέλους τῆς νυκτός, θαυμάζων τὸ ὠραῖον θέαμα, ὅπερ ἐξευλίσαστο ἐν ταῖς ἐναεραῖς χώροις.— Ἡρξάμην τότε νὰ λησιμονῶ ἐκ νέου τὴν γῆν, τὴν σελήνην καὶ τὸ πλανητικὸν σύστημα, ἵνα ὅλος παραδοθῶ εἰς τὴν θελκτικὴν θίαν τῆς Αἰγῆς καὶ ἠσθάνθην φερόμενος πρὸς αὐτὴν διὰ τῆς ἐνεργείας τῆς ἐπιθυμίας μετὰ ταχύτητα· συλλογισμοῦ.

Μετὰ χρόνον, οὐτινος τὴν διάρκειαν δὲν δύναμαι νὰ ὀρίσω ἐφθασα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὄρους, ἐνθα εἶδον τοὺς γέροντας ἐξακολουθοῦντας ἐτι τὰς παρατηρήσεις των ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς γῆς πρὸ 71 ἐτῶν καὶ 8 μηνῶν. Παρετήρησα τὰ συμβάντα τοῦ Λυὸν κατὰ τὴν 23 Ἰανουαρίου 1793.

Τὴν ἐσπέραν τῆς δευτέρας ταύτης ἡμέρας

εύρεθην ἐν ἀπομεινωμένῃ τινι δενδροφυτῷ δὴ περιπατοῦν ἐκεῖ πρό τιων στιγμῶν ρεμβάζων, ὅτε εἶδον ἐρχομένην πρός με... τὴν ὡραίαν καὶ τόσον ἀγαπητὴν μου σύζυγον. Εἶχε τὴν ὡριμὸν ἠλικίαν τοῦ θανάτου της καὶ παρὰ τῆς καινοφανῆ ὄψιν της, ἀνεγνώριζε τις ἐν αὐτῇ τὰ σημεῖα τῆς θελκτικότητος καὶ τῆς ἀγαθότητος, ἅτινα ζωὴ πλήρης αἰσθημάτων ἐνεχάρων ἐπὶ τοῦ προσώπου της. Δὲν θέλω ἀποσιωπήσει τὴν χαρὰν τῆς ἐνώσεώς μας. Πάραυτα ἐζητήσαμεν ἄλλο ἐν τῷ οὐρανῷ τὴν γῆν, τὴν θετὴν πατρίδα μας, ἐνθα διήλομεν ἐν εἰρήνῃ τοσαύτας εὐτυχεῖς ἡμέρας. Ἐρεσκον ἡμῖν νὰ συζεύξωμεν τὸ παρελθὸν τῆς μνήμης μας μετὰ τοῦ παρόντος, ὅπερ ἤρξατο πρός ἡμᾶς μετὰ τῶν περὶ τὸν φῶτος. Καὶ ἐν τῇ ἐκστάσει ἐν ἣ ἡμᾶς ἐρίπτειν ἡ τοσοῦτο παράδοξο, αὐτὴ σκηνὴ ἐζητούσαμεν, νὰ ἴδωμεν ἐπαναινόμενα πρό ἡμῶν τὰ συμβάντα τῆς νεότητός μας. Ἰδομεν τὰ εὐτυχεῖ ἔτη τῶν πρώτων ἐρώτων μας, τὴν σημαίαν τῆς σκηνῆς, τὸν ἀνθοῦντα κήπον, τοὺς περίξ τῶν Παρισίων περιπάτους, ἐνθα μόνοι τοσαύτας ἡδονικὰς στιγμὰς ἐγεύθημεν....

Ἦδη ἡ αὐγὴ ὑποφώσκει... ἀπέρομαι εἰς τὰς οὐρανίας ἐκτάσεις... τὰ ἀστρα με καλοῦσι... θὰ σὰς ἐπανιδῶ, χαίροιτε!

ΠΕΡΙ ΑΤΜΟΣΦΑΙΡΙΚΟΥ ΑΕΡΟΣ ΥΠΟ ΥΓΙΕΙΝΗΝ ΕΠΟΨΙΝ

Τὴν Κυριακὴν 3)15 Φεβρουαρίου περὶ ὧραν ἑνδεκάτην τῆς πρωίας, ἐδιδάχθη ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Συλλόγου «Σεραπίου» ὑπὸ τοῦ προέδρου αὐτοῦ κυρίου Α. Σταμέλη ἰατροῦ ὑγιεινῆς μάθημα ἐν μέτρῳ πολυπληθῆς ἀκροατηρίου, μετὰ τῆς χαρακτηριστικῆς τὸν διακεκριμένον ἐπιστήμονα καλλιτείας καὶ χάριτος.

Καίτοι τὸ ὀφελιμώτατον τοῦτο μάθημα προωρισμένον πρὸς διδασκαλίαν καὶ οὐχὶ πρὸς δημοσίευσιν, κατ' αἴτησιν τῶν ἀκροατῶν δημοσιεύομεν σήμερον, ὅδ' ἐπελάχιστο ἀμφιβάλλοντες εἰ προσφέρομεν αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἡμετέροις συνδρομηταῖς τερπνὸν καὶ ὀφελιμὸν ἀνάγνωσμα. Ἦν δημοσίευσιν τοῦτο ὀφείλομεν ἰδίως εἰς τὰς ὑπερ τοῦ περιοδικοῦ ἡμῶν εὐγενεῖς τοῦ διδάξαντος διαθέσεις ἐκ τοῦ καλῶς τοῦ ὁποῦτο πλεῖστον ἐν τῷ μέλλοντι ἐλπίζομεν.

Τὸ παράδειγμα τοῦ ἀξιόμου κ. Σταμέλη, εὐχόμεθα ὅπως καὶ ἄλλοι τῶν παρ' ἡμῖν ἐπιστημόνων μμηθῶσι πρὸς ὀφελειαν τῶν πολλῶν καὶ πρὸς ἀνθρώπων τῆς παρ' ἡμῖν ἡμελημένης πνευματικῆς ἐνασχολήσεως.

Μόνον διὰ τῆς συγχῆς διδασκαλίας τοιοῦτων μαθημάτων συνεισφέρουσιν τῷ σπουδαίῳ τῷ ὀφελιμῶν καὶ τερπνῶν, δύναται ὁ καθ' ἡμῖν Ἑλλ. Σύλλογος νὰ φηνηρηθῆ καὶ ἐπιτελέσῃ τὸν σκοπὸν ὃν προέθετο.

Φιλόμονος ὀμήγυρις.

Ἐν τῇ ἐμπορικῇ ταύτῃ πόλει, ἐν ἣ οἱ μὲν πλεῖστοι περὶ τὰ ἔργα τοῦ Κερδώου ἔργου ἀσχολοῦνται, οἱ δὲ ἕτεροι περὶ τὴν θεραπεία τῶν βιωτικῶν ἀναγκῶν μεριμνῶσιν, ἦτο πλεόν ἡ ἀναγκαία ἡ σύστασις πνευματικοῦ κέντρου, κέντρου ἑλληνικοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ τὸ μὲν πνεῦμα νὰ εὐρίσκη πνευματικὴν τροφήν, ἡ δὲ νεολαία διατριβὴν ὀφελιμὸν καὶ εὐάρεστον. Τοιοῦτον δὲ κέντρον εἶνε σήμερον καὶ πρέπει νὰ ᾖ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι, ὁ Ἑλληνικὸς Σύλλογος «Σεραπίου».

Ἡ ὑπαρξὶς τοιαύτης, ἐν ζῆνῃ γῆ, ἑλληνικῆς ἐστίας, εἶνε καὶ ὑπὸ ἄλλας ἐπόψεις καλὴ δὲν εἶνε τοῦλάχιστον σικρὰ ἢ εὐχαρίστησις νὰ βλέπη τις νεολαίαν ἑλληνικὴν ἐν ἑλληνικῷ ἀναγνωστικῷ συνηρημένῃ καὶ σπουδάζουσαν μετὰ τὰ κοπιώδη τῆς ἡμέρας ἔργα.

Προεδρεύον τοῦ Συλλόγου, κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, ἐσκέφθη, ὅτι ἐκτὸς τῶν λόγων τῶν ἀπαγγελομένων ἐν τῷ διδασκτικῷ αὐτοῦ πρὸς πνευματικὴν ὀφελειαν τῶν ἀκροαμένων, θὰ ἦτον ἴσως ὀφελιμώτερον νὰ διδάσκωνται καὶ μαθήματα δημόσια πρὸς διδασκαλίαν τῶν ἐν αὐτῷ φοιτῶντων.

Ἐπόμενος τῇ ἰδέᾳ ταύτῃ, ἀνήγγειλον ὅτι θὰ ἀμιλήσω σήμερον «Περί ἀτμοσφ. ἀέρος» ὑπὸ ὑγιεινῆς ἔποψιν ἐξελεξάμενη τὸ θέμα τοῦτο, διότι ὡς θὰ ἴδωτε ἐν τῇ ἀναπτύξει αὐτοῦ, περιλαμβάνει στοιχειώδεις γνώσεις, σπουδαίας καὶ παντὶ ἀνθρώπῳ χραισμίμου· τὸ θέμα τοῦτο κατὰ τὸ φαινόμενον ἀπλοῦν, ἔχει ἀντικειμένον οὐ μόνον τὴν ὑγίαν, ἀλλὰ κατ' οὐσίαν καὶ αὐτὴν ἡμῶν τὴν ὑπαρξίν· τί δὲ τιμαλφέστερον τῆς ὑγείας ὑπάρχει; ὑγεία εἶνε τὸ ἀκρον τῆς ἡμετέρας ὑπάρξεως· ἀγαθὸν, εἶνε αὐτὴ ἡμῶν ἡ ὑπαρξὶς ἐν τῇ ἀκμαιοτέρᾳ καὶ ἐπιζηλοτέρᾳ αὐτῆς ὄψει.

Ἀλλὰ λόγον ποιούμενος περὶ τοῦ ἀναγκαιοτάτου διὰ τὴν ὑπαρξίν ἡμῶν στοιχείου — τοῦ ἀέρος, ἀναγκάζομαι ἐκὼν ἄκων νὰ ρίψω πρῶτον παροδικὸν τοῦλάχιστον βλέμμα ἐπὶ τῆς ἀτμοσφαιρας, κατοπτεύσω δ' ἔπειτα ἐπὶ μικρὸν τὴν ἀρμονίαν ἧτις ἀδιασπᾶστος ὑπάρχει μετὰ τῶν ζωϊκῶν ὄντων καὶ τῆς ὅλης φύσεως.

I

Ἡ ἀτμοσφαῖρα εἶνε ἀερώδης μάζα περιβάλουσα τὴν γῆν, ἐν τῇ ὁποίᾳ συζῶσι κατ' ἀνάγκην καὶ συνπαρῶσιν σήμερον δύο βασίλεια, ὁ γὰρ Ζωϊκὸν καὶ τὸ φυτικὸν ἢ ἀτμοσφαῖρα ἔχει ὕψος 60,000 μέτρων καὶ κατ' ἄλλους μεγαλειότερον, καὶ βάρος τὸ ὁποῖον ἢ μεγαλύονια τοῦ Ἀριστοτέλους ὑπόπτειται, ἢ δὲ πρακτικῶς τοῦ Τορικέλη ἀπέδειξεν· εἶνε δὲ σήμερον γνωστὴ ἢ ἐπὶ τῶν διαφόρων σωμάτων καὶ ἢ ἐπὶ τῆς πίσεως τῆς ἀτμοσφαιρας ἐλαττωμένη καθ' ὅσον ἀνερχόμεθα ἐπὶ τὰ ὕψη ἢ πίσεως αὐτὴ εἶνε σφοδρῶς λιπολιμμένη καὶ συμφώνως μετὰ τὴν ὑπαρξίν ἡμῶν· διότι ἄλλως, οὔτε τὰ φαινόμενα τῆς ἀναπνοῆς, οὔτε τῶν ἄλλων λειτουργιῶν τοῦ σώματος ἡμῶν θὰ ἐκτελῶντο, ἐπομένως θὰ ἦτον ἀναγκαία νὰ εὐρεθῆ τοιαύτη ἀτμοσφαῖρα, οἷα ὑπάρχει, ἐν ἐπρόκειτο νὰ ᾖ, ὡς εἶνε ὁ ἡμέτερος ὀργανισμός. διὰ ταῦτα ἡ περιβάλουσα τὴν γῆν ἀερώδης μάζα, καὶ περὶ ὅλα τὰ ἀερία ἔχει τάσιν πρὸς διαστολήν, ἐπομένως τάσιν νὰ δραπέτυσθαι εἰς τὴν ἐκτάσει τοῦ διαστήματος, κρατεῖται εἰς ἡν ἐτάχθη θέσιν ὑπὸ τοῦ βάρους αὐτῆς καὶ τῆς ἑλκτικῆς δυνάμεως τῆς γῆς.

Ἀλλ' ἐὰν τῆς ἀτμοσφαιρας τὰ ὄρια εἰσὶ κεκαρκαγμένα, τὰ τοῦ ἀνθρώπου ἐν αὐτῇ ζῶντος δὲν εἶνε ἀόριστα. δὲν δύναμεθα ν' ἀνέλθωμεν ἀνευ κινδύνου εἰς μεγάλα ὕψη· ἀδυνατοῦμεν δὲ νὰ φθάσωμεν εἰς τὰ ἀνώτατα στρώματα τῆς ἀτμοσφαιρας· καὶ ἰδοῦ διατί· διατελοῦμεν ὑπὸ 15,495 χιλιογράμμων ἀτμοσφαιρι-

κῆν πίσειν κατὰ τῆς ὁποίας πρὸς ἰσορροπίαν ἀντιτάσσομεν ἐκ τῶν ἔσω πρὸς τὰ ἔξω τῆν ἐλαστικὴν δύναμιν τῶν ἐντὸς τοῦ σώματος ἡμῶν ἀερίων ἢ δυνάμεις αὐτῆς πλάσει κατὰ τῆς ἐξωτερικῆς ἀτμοσφαιρικῆς πίσεως διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς ἰσορροπίαν, ἐξ οὗ ἡ κόπωση καὶ ἡ δύσπνοια δταν ἀναβαίνομεν, μάλιστα ἐσπευσμένως, εἰς ἀνωφερῆ καὶ ὕψη μέρη νικᾶται δὲ καὶ μὴ ἐνρίζεται ἡ δύναμις ἡμῶν αὐτῆ, δταν δὲν ἔργεται καὶ δὲν δύναται νὰ ἔλθῃ εἰς ἰσορροπίαν πρὸς τὰ ἀνώτερα στρώματα τῆς ἀτμοσφαιρας ἐχούσης καθ' ὅλα αὐτῆς τὰ ὕψη ἀνίσον καὶ ἀκανόνιστον πυκνότητα· τοῦτο δὲ συμβαίνει κατὰ φυσικὸν λόγον εἰς τὸν ἀεροπόρον τὸν ἀνερχόμενον εἰς μὴ ἐπιτετραμμένα εἰς τὴν ὑπαρξίν αὐτοῦ ὕψη· εἰς αὐτὸν ἐπέρχονται αἰμορραγία, λειποθυμία, συγκοπή, θάνατος, διότι, λέγομεν, παύει ἡ ἰσορροπία τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πίσεως μετὰ τῆς ἐλαστικῆς δυνάμεως τῶν ἀερίων τῶν ἐντὸς τοῦ σώματος τοῦ ἀεροπόρου.

Ἐν τούτοις ἀναπνεόμεν ἐλευθέρως καὶ ἔχομεν καλῶς μὴ αἰσθανόμενοι τὴν καταπληκτικὴν ἐφ' ἡμᾶς πίσειν τῆς ἀτμοσφαιρας ἀντιτάσσοντες κατ' αὐτῆς, ὡς εἶπομεν, τὴν ἐλαστικὴν δύναμιν τῶν ἐν τῷ σώματι ἡμῶν ἀερίων· ἀλλὰ, ἡ ἀτμοσφαιρικὴ πίσειν ποικίλεται (ἐννοεῖται ἐντὸς ὁρίων) ἀναλόγως τῆς ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως τῆς προσερχομένης ἐξ ἡλεκτρικῶν μετεωρολογικῶν καὶ ἄλλων αἰτίων, ὡς καὶ τόσα ἄλλα φαινόμενα ἐκ τῆς σχέσεως τῆς μετὰ τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ τῆς ἐπιρροίας τοῦ ἡλίου παράγονται· διὰ ταῦτα ἔχομεν ὕψωσιν καὶ κατάπτωσιν τοῦ βαρομέτρου καὶ θερμομέτρου, ὅτε μὲν εὐδίων, καὶ ἄλλοτε ὀμιχλώδη, θελιώδη καὶ βροχερὰν καιρὸν. Ἐκ τῶν διαφορῶν δμως τούτων ἀτμοσφαιρικῶν μεταβολῶν καὶ καταστάσεων τὸ σῶμα ἡμῶν διατίθεται εὐάρεστος ἢ δυσάρεστος, καὶ τοῦτο ἐκφράζομεν λέγοντες προσαλλήλοι· τί βαρὺς; καίρος; πόσον εἶνε θερμὸς καὶ ὑγρὸς; πραγματικῶς δὲ, ὅτε μὲν αἰσθανόμεθα δυσκινησίαν καὶ κόπωση τῶν μελῶν τοῦ σώματος, ἀθυμίαν τῆς ψυχῆς, ἄλλοτε δὲ ἰσχυρὴν αἰσθητικὴν ἐνεργείαν, ζωρητότητα καὶ εὐθυμία. Ἡ διάφορος ἐπιρροία τῆς ἀτμοσφαιρας ἐπὶ τοῦ βίου ἡμῶν εἶνε διαφόρως ποικίλη καὶ κατὰ τὴν ἰδιοσυγκρασίαν ἐνὸς ἐκάστου· ἐκ τούτου παρατηρεῖ τις αἰσθήματα καὶ διαθέσεις ὅλων ἀντιθέτους· εἰς ἕν καὶ τὸ αὐτὸ ἀτομον ἀνθρώπου; παεῖς καὶ ἐλεήμονας πρὸς στιγμὴν ὀργίλους καὶ μισανθρώπους· ἀνθρώπου; σιωπηλοῦς καὶ μελαγχολικοῦς, εὐθύμου καὶ λάλου· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς διανοίας ἐπενεργεῖ τοιαῦτα ἢ τοιαῦτα ἀτμοσφαιρικὰ κατὰστασις, αὐτὴ ἢ ἐκείνη ὦρα τοῦ ἔτους· ἀπάρχουσιν ἡμέραι, λέγει ὁ Rambosson, καθ' ἃς ἡ διάνοια δὲν σκέπτεται ὀρθῶς· αἱ σκέψεις ἐνίοτε πρόχειροι καὶ ἀρθροὶ κωλύονται αἰφνης· ἢ γονιμότης τῆς φαντασίας ἀναπτύσσεται καὶ ἐξαντλεῖται κατὰ τὸν βαθμὸν τοῦ βαρομέτρου καὶ θερμομέτρου· αἱ διάφοροι ὦραι τοῦ ἔτους, καὶ ἡ γεωγραφικὴ θέσις, τὸ κλίμα ἐνὸς τόπου ἐπενεργοῦσι πολὺ πλεόν ἢ ὅτι νομίζει τις ἐπὶ

τῶν ἀριστουργημάτων τῶν τεχνῶν ἐπὶ τῶν φυσικῶν διαθέσεων, τῶν περιπετειῶν τοῦ βίου καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀκόμη τῶν πολιτικῶν καταστροφῶν· ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχουσι δὲν εἶνε ζήτημα, ἢ μάλλον εἶναι ζήτημα λελυμένον ὑπὸ τῆς ἱστορίας τῆς ἀνθρωπότητος· δὲν ἐκτείνονται δ' ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου, διότι ἢ ἀπομακρυνθῶ πολλὸ τοῦ θέματος μου· λέγω μόνον ὅτι, τὸ ὑπερ πάν ἄλλο ὑγιεινὸν καὶ εὐκράες κλίμα τῆς Ἑλλάδος ἐπέδρα εὐτυχῶς ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ καὶ διανοητικοῦ βίου τῶν ἀθανάτων ἡμῶν προγόνων· ὑπὸ τὸν γλυκὺ καὶ γεῶντα τῆς Ἑλλάδος οὐρανὸν ἔζων Μούσαι καὶ Χάριτες· καὶ πᾶσα τερπνὴ καὶ μεγαλόφρων τοῦ βίου ἰδέα! διὰ δὲ τῆς διαγωγῆς ἐκείνης ἀτμοσφαιρας διέβλεπον ὁ θεὸς Πλάτων τὸν ἰδανικὸν αὐτοῦ κόσμον, οὗ τὰ ἀπεικονίσματα ἀπερ εἶπὶ τὸ κελὸν καὶ ὠραῖον, παρέστησαν οἱ μεγάλοι τῆς Ἑλλάδος οἰοὶ πρὸς θαυμασμόν τοῦ κόσμου ὀπίδον.

Ἐν τῷ φαινοῦ ἐκείνῳ ὀρίζοντι ἀνεκέρυζεν ὁ οὐρανοβάμων Παῦλος τὸν ἀγνωστον Θεόν! ὅστις διὰ τῆς φορᾶς τῶν χρόνων καὶ τῶν καταστροφῶν διέσωσε τὴν Ἑλλάδα, ἧτις πρῶτὴ ἡσπᾶσθη τὸ φῶς τοῦ χριστιανισμοῦ τὸ ἀληθινὸν καὶ διὰ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης ἐνεργαφεν ἐν τῇ καρδίᾳ της· τὰ θεῖα τοῦ ἐνανθρωπήσαντος ρήματα ἀναθέσασα εἰς τὸν ζῶντα Θεὸν τὴν ἀνεξαρτησίαν αὐτῆς, ἧτις καὶ ἐγένετο, τὴν ὑπαρξίν αὐτῆς καὶ τὸ μεγαλεῖον.

II

Ἄλλ' ὅπερ ἐνδιαφέρει ἡμᾶς οὐσιωδῶς νὰ γνωρίσωμεν κύριοι ἀμέσως εἶνε τὰ κυρίως τῆς ἀτμοσφαιρας συστατικά· διότι ἡ σύνθεσις τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, ὡς ἔχει σήμερον, συνισταμένη ἐξ 20,93 μερῶν ὀξυγόνου καὶ 79,07 ἀζώτου εἶνε ἡ μόνη ἢ ἐπιτρέπουσα τὴν ὑπαρξίν τῆς ζωῆς, ἀληθῶς δὲ κύριοι ὑπῆρξεν ἐποχὴ καθ' ἣν ἐν τῇ γῇ δὲν ὑπῆρχεν, ἀλλ' οὔτε ἡδύνατο νὰ ὑπάρξῃ ζωικὴ πλάσις, διότι ὁ ἀῆρ δὲν ἦτο συνθεσιμῶς, ὡς εἶναι σήμερον κανονικῶς ἐξ ὀξυγόνου καὶ ἀζώτου, ἀλλ' ἐξ ἀνθρακικοῦ ὀξέως· ἀρθρόνους δυναμένου μόνον φυτικὴν πλάσιν νὰ ὀρίψῃ ἢ φυτικὴ πλάσις ἐγεννηθῆ πρώτη καὶ πρὸ ἡμῶν, ἀλλὰ καὶ ἐτάφη ἀνευρισκομένη σήμερον ἐν τοῖς ἀνθρακορυχίοις καὶ ἀνορυσσομένη ὑπὸ τοῦ τὰ πάντα ἐκμεταλλουμένου ἀνθρώπου, ὡς προῖόντα καὶ λείψανα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀποψυγείας τῆς γῆς καὶ ἀποκαταστήσεως οἰκησίου, τότε ἐνεφανίσθη ἡ ζωικὴ πλάσις, καὶ ἀπεκατεστάθη μετὰ τῆς ζωῆς τῶν φυτῶν καὶ τῆς τῶν ζωϊκῶν ὄντων. νέα τάξις καὶ ἀρμονία, ἧτις δὲν δύναται νὰ διαταραχθῆ ἀνευ τῆς καταστροφῆς ἀμφοτέρων· δηλαδὴ ὡς ἔχει σήμερον ἢ ἀτμοσφαῖρα, ἢ φυτικὴ πλάσις συζῶσα μετ' ἡμῶν ὀρεῖται μετ' ἡμῶν νὰ συναποθάνῃ.

Καὶ ἄνθρωποι καὶ φυτὰ καὶ ζῶα ζῶσιν ἐν περιβλήματι αἰθερίῳ, ὅπερ καλεῖται ἀτμοσφαῖρα· ὁ ἀτμ. ἀῆρ συνίσταται, ὡς εἶπομεν ἐξ ὀξυγόνου καὶ ἀζώτου (τὸ ὁποῖον κατὰ τοὺς χημικοὺς συντίθενται μετὰ τοῦ ὀξυγόνου διὰ νὰ συγκερᾷ τὴν καυστικὴν αὐτοῦ δύναμιν). Τὰ ζωικὰ ὄντα ἀναπνεύουσι μόνον τὸ ὀξυ-

γόνον. ἐκπνεύουσι δὲ εἰς ἴσπν ποσότητα ἀνθρακικοῦ ὀξῦς τὸ ὁποῖον συνίσταται ἀπὸ ἀνθρακκα καὶ ὀξυγόνου καὶ τὸ ὁποῖον σχηματίζεται διὰ τῆς ἐντὸς τῶν πνευμόνων συναντήσεως τοῦ ὀξυγόνου μετὰ τῶν ἀνθρακικῶν οὐσιῶν τοῦ αἵματος τῶν προερχομένων ἐκ τῶν τροφῶν, καὶ ἐλλείπει ἢ ἀνεπικραῖα τούτων μετὰ τῶν ὀργατικῶν ἰσθῶν, (ὡς συμβαίνει εἰς τοὺς ἐκουσίως ἢ ἀκουσίως ὑποβαλομένους εἰς δίαιταν, οἷτινες γίνονται ἰσχυροὶ διαπανθῶντες ἐαυτοῦ;) ἢ δὲ συναντήσεως αὐτῆ τοῦ ὀξυγόνου μετὰ τῶν ἀνθρακικῶν οὐσιῶν παρᾶς εἰς τοὺς πνευμονας καῦσιν, τούτεστι θερμότητα, τὴν λεγομένην ζωικὴν, ὀξυγόνωσιν—χρηστοποιήσιν τοῦ αἵματος πρὸς θρέψιν, καὶ ἀνάπτυξιν τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέως· τὸ ὁποῖον ἀπολυόμενον διὰ τῆς ἐκπνοῆς εἰς τὴν ἀτμοσφαῖραν, παραλαμβάνεται, ἀναπνέεται ὑπὸ τῆς φυτικῆς πλάσεως, ἧτις κρατοῦσα πρὸς ἰδίαν συντήρησιν τὸν ἀνθρακκα, ἀπολύει τὸ ὀξυγόνον τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέως διὰ τὰ ζωικὰ ὄντα. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν λοιπὸν ἢ φυτικὴ πλάσις, τὰ ζωικὰ ὄντα δὲν ἡδύνατο νὰ ζήσωσιν ἐπὶ μακρὸν, διότι ἡθελον ἴσως ἐξαντλήσει τὸ ὀξυγόνον τοῦ αἵρος τὸ ἀπολύτως ἀναγκαῖον διὰ τὴν ὑπαρξίν των, ἐνῶ τώρα παραλαμβάνει καὶ τὸ ὀξυγόνον τὸ ὁποῖον ἀπολύουσι τὰ φυτὰ. Ἀλλὰ καὶ ἡ φυτικὴ πλάσις δὲν ἡδύνατο νὰ ζῆσῃ μόνη ἀνευ τῶν ζωϊκῶν ὄντων, διότι δὲν θὰ εὐρίσκειν ἐν τῇ ἀτμοσφαῖρα ἀνθρακικὸν ὀξῦς, ἀλλὰ μόνον ὀξυγόνον τὸ ὁποῖον εἶνε ἀχρηστον διὰ τὴν ζῶην αὐτῆς· λοιπὸν ὑπάρχει τὸ Φυτικὸν Βασίλειον, διότι ὑπάρχει τὸ Ζωϊκὸν τοῦτο ἐπαναλαμβάνομεν λέγοντες, ἀναπνέει τὸ ὀξυγόνον τῆς ἀτμοσφαιρας, καὶ μετὰ τὴν ἐπιτέλεισιν τῶν ζωϊκῶν λειτουργιῶν, ἀπολύει διὰ τῆς ἐκπνοῆς τὸν ἀνθρακκα ὑπὸ τὴν μορφήν ἀνθρακικοῦ ὀξέως· τοῦτο ἀναπνέει τὸ Φυτικὸν Βασίλειον, χωνεύει πρὸς ἰδίαν διατήρησιν τὸν ἀνθρακκα καὶ ἀπολύει τὸ ὀξυγόνον τὸ ἀχρηστον αὐτῷ καὶ χρῆσιμον τῷ Ζωϊκῷ Βασίλειῳ.

Ἦρξεν ἐποχὴ, ὡς εἶπομεν, καθ' ἣν τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα δὲν εἶχον ἀνάγκην ἀνθρακικοῦ ὀξέως τοῦ ἀπολυμένου ἐκ τῶν πνευμάτων τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζῶων, ἀλλ' εὐρίσκον τὸ ἀνθρακικὸν ὀξῦς ἀρθρον ἐν τῇ ἀτμοσφαῖρα κατὰ χειμάρρους ἐξερευγόμενον ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς, καὶ ἐτόρφουν τότε, καὶ κολοσσαίως ἐμεγαλύνοντο, ὅπερ δὲν συμβαίνει σήμερον· ἀλλ' ἡ εὐδαίμων ἐκείνη ἐποχὴ τῆς φυτικῆς πλάσεως ἀνεπιστρέπτει δι' αὐτὴν παρῆλθῃ, ταχέως νὰ ζῆσῃ ἐν ἀρμονίᾳ μετὰ τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς ζωϊκῆς πλάσεως, καίτοι τὰ συμμέροντα αὐτῶν εἶνε ὄλω· ἀντίθετα.

Ὅτι ταῦτα οὕτως ἔχουσι κύριοι, ὅτι δηλαδὴ τὰ δένδρα καὶ τὰ φυτὰ ἀναπνεύουσι τὸ ἀνθρακικὸν ὀξῦς, καὶ οἱ ἄνθρωποι τὸ ὀξυγόνον, ἀποδεικνύεται διὰ τῶν ἐξῆς.

Τὰ φυτὰ καὶ τὰ δένδρα ἀσθενοῦσι, μαρταίνονται ἔνθα ὑπάρχει ἀρθρον ὀξυγόνον, ἐκεῖ ὅπου δὲν εὐρίσκουσι ἀρθρον ἀνθρακικὸν ὀξῦς διὰ νὰ παραλάβωσι τὸν ἀνθρακκα πρὸς τροφήν των· ἀναλαμβάνουσι δὲ, βλαστάνουσι, καὶ δίδουσιν ἄνθη, καρποὺς, δταν κορηγηθῇ αὐ-

τοῖς ἀνθραξ· τοῦτο δὲ πράττουσιν καλλιεργούντες· καὶ πένοντες τοὺς ἀγρούς, ἀνασκαλεύοντες· τὸ χῶμα περὶ τὴν εἰζαν τῶν φυτῶν καὶ τῶν δένδρων, ποτίζοντες αὐτὰ ὅπως προσεβρωμεν εἰς τὴν εἰζαν αὐτῶν νέας ἀνθρακικὰς οὐσίας διαλελυμένας, ἃς ἀπορροφῶσι καὶ τρέφονται.

Ἐὰν ἐντὸς χώρου κεκλεισμένου (δωματίου) ἀναπνέωμεν ἀνθρακικὸν ὀξῦς, ἢ ὀξειδιον τοῦ ἀνθρακος, καίοντες ἀνθρακκα καὶ ἐγγλείσωμεν ἐκεῖ ἄνθρωπον, αὐτὸς ἀφοῦ ἐξαντλήσει ἀναπνέων τὸ ὑπάρχον ὀξυγόνον τοῦ ἐν τῷ χῶρῳ ἀέρος, θ' ἀναπνεύσῃ κατ' ἀνάγκην τὸ ἀναπτυσσόμενον ὑπὸ τῶν πνευμόνων ἀνθρακικὸν ὀξῦς, τὸ ὁποῖον, ὡς εἶπομεν ἤδη, εἶνε ἀνεπιτήδειον πρὸς ἀναπνοὴν καὶ διατήρησιν τῶν φαινομένων τῆς ζωῆς, ἐπομένως ὁ ἄνθρωπος θ' ἀποθάνῃ, καὶ θ' ἀποθάνῃ συνεπεία τοῦ ἀνθρακικοῦ ὀξέως, μετὰ τὸ ὁποῖον τὸ φυτὸν ἡδύνατο νὰ ζῆσῃ.

Θέσατε πτηνὸν, ἢ κηρὸν ἀνημμένον ὑπὸ ὑάλινον κώδωνα· τὸ πτηνὸν θ' ἀποθάνῃ καὶ τὸ φῶς θὰ σβύσῃ ὁπότεν ἐξαντλήθῃ τὸ ὀξυγόνον, καὶ ἀντ' αὐτοῦ πληρωθῆ ὁ κώδων ἀνθρακικῷ ὀξέως τὸ ὁποῖον, τὸ μὲν πτηνὸν διὰ τῆς ἀναπνοῆς, ὁ δὲ κηρὸς διὰ τῆς καύσεως ἀναδίδει.

Ἦπάρχουσι σπήλαια, ἢ ὅπαι γῆς· ἐκ τῶν ὁποίων ἐξέρχεται ἀνθρακικὸν ὀξῦς, καὶ ἀζῶτον προσερχόμενα ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς· δυστυχῆς ὁ ἄνθρωπος δταν ἐν ἀγνοίᾳ ἐκεῖ εἰσέλθῃ, πίπτει ἐν ἀκαρεῖ νεκρός.

Διατί αἰσθανόμεθα κεραλαλίαν, δύσπνοιαν, ἀθυμίαν καὶ παθαίνομεν λειποθυμίαν ἀναλόγως τῆς διατριβῆς ἡμῶν εἰς μέρη περιορισμένα καὶ πεπληρωμένα ἀνθρώπων· διότι ὅλοι ἀναπνεόμεν τὸ ὀξυγόνον τοῦ ἀέρος τοῦ ὑπάρχοντος ἐκεῖ καὶ ἐκπνεόμεν ἀνθρακικὸν ὀξῦς τὸ ὁποῖον ἀναπνεόμεν κατ' ἀνάγκην μετὰ πολλῶν ἄλλων τοῦ σώματος ἀναθυμιάσεων, ἐξαντληθέντος τοῦ ὀξυγόνου· διὰ ταῦτα δὲν εἶνε ὑγιεινὸν, εἶνε μάλιστα ἐπιβλαβές· νὰ διατριβώμεν ἐπὶ πολὺ εἰς μέρη ὅπου ὑπάρχει μεγάλη ἀνθρώπων συρροή, καὶ ἐπιβλαβέστερον ἐν καιρῷ ἐπιδημιῶν· διὰ ταῦτα εἶνε ὑγιεινὸν καὶ εὐάρεστον νὰ διατριβώμεν ἐν τῇ ἐξοχῇ, διότι ἐκτὸς τοῦ καθροῦ ἀέρος ἀναπνεόμεν καὶ τὸ ὀξυγόνον τὸ ἀπολυόμενον ἐκ τῶν φυτῶν καὶ δένδρων.

Τούτων οὕτως ἔχοντων κύριοι ὁ ἀμέτρα γῆς στήσας ἐστάθμησεν ἀκρθῶς τὰ τῆς ἀτμοσφαιρας καὶ τὰ ἀφορώμενα τὸ συμμέρον τῆς ἐπὶ γῆς ἐμφανισθείσης ζωῆς Φυτικῆς καὶ ζωϊκῆς, ἐξασφαλίσας τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν δι' ἀσαλεύτου ἀρμονίας.

III

μονας, διαπτύσει τὰ κυψελίδας αὐτῶν, ὡθεὶ τὴν καρδίαν εἰς κίνησιν, καὶ ἀμέσως λαμβάνουσι γῶραν αἰ φυσικὰ καὶ χημικὰ ἀνταλλαγαὶ τοῦ ὀργανισμοῦ μετὰ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος πρὸς διατήρησιν τῆς ζωῆς· ἡ καρδία λαβοῦσα τὴν πρώτην ὥθησιν πρέπει νὰ κινήται διὰ τὴν ὑπάρχη καὶ ἐνόσχη ὑπάρχει ζωὴ μία ἐφήμερος· αὐτῆς σῆσις, φέρεται μίαν συγκοπήν· μία ἀκίνησις, ἕνα θάνατον· καὶ μόλα ταῦτα κατὰ σοφὴν πρόνοιαν τῆς φύσεως δὲν αἰσθανόμεθα τὴν ἀδιάκοπον κίνησιν τῆς καρδίας· τότε μόνον αἰσθανόμεθα τοὺς παλμούς αὐτῆς, ὅταν ἡ καρδία ἐχῇ νοσηρῶς· ἢ ὅταν πρόκειται νὰ αἰσθανθῶμεν, ἐὰν ἔχωμεν καρδίαν.

Λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀτελῶς ἀναπνεύσας καὶ ἀναπνέων, ἐκτὸς τῆς ἄλλης διαταράξεως, τῆς ἐπερχομένης ἐν τῷ ὀργανισμῷ αὐτοῦ, ὑποκαίεται εἰς φθίσειν τῶν πνευμόνων· πρὸς ἀποφυγὴν τούτου διευκολύνουσαν τὴν πρώτην ἀναπνοὴν τῶν νεογνῶν, ἐὰν ἦνε ὀψωσθῆναι κεκλυμένη, ἢ ἐμψυῶμεν διὰ τοῦ στόματος εἰς τοὺς πνεύμονας αὐτῶν ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα, ὅταν τὰ νεογνά γεννῶνται ἀσφυκτικὰ· πολλὰ δὲ τούτων εὐρισκόμενα εἰς πλήρη νεοφράνειαν, ἐπανερχονται ἐν τῇ ζωῇ ἀνάγκη λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος γενόμενος νὰ ἀναπνεύσῃ βαθέως· ὅπως ἐπαναφέρουσαν Κύριος ἐν τῇ ζωῇ τοὺς δηλητηριασθέντας ὑπὸ τοῦ ἀθρακικοῦ ὀξέως τῶν ἀνθρώπων, τοὺς χλωροφορμηθέντας πρὸς οὐ· φαίνεται ὅτι ἡ ζωὴ ἀποσβέννεται, καὶ ἐν γένει ἐκείνους ὅσων ἡ ἀναπνοὴ διεκόπη ἐπὶ τινα λεπτά, μεταχειρίζομεθα σήμερον ἐπιτυχῶς τὴν τεχνικὴν εἰσπνοὴν τοῦ δευτέρου, δηλ. τοῦ οὐσιώδους δι' ἡμᾶς συστατικοῦ τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος. Πρὸ δύο περὶπου μηνῶν Κύριος ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Νοσοκομείῳ ἄνθρωπος τις ἐνεκεν παθήσεως τοῦ λάρυγγος ἀπλῆς, δηλαδή ἐνεκα μηχανικοῦ ἐμποδίου τῆς εἰσπνοῆς τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, ἀπέθανεν· λέγω ἀπέθανεν, διότι ἔπαυσεν ἡ ἀναπνοὴ, διεκόπησαν αἱ κινήσεις τῆς καρδίας, τὰ φαινόμενα τῆς ζωῆς ἐπεσχέθησαν· ἡ χεὶρ ὅμως τοῦ ἱατροῦ παρόντος, διεπειλονείκησε τὸ θῆμα τοῦτο τοῦ αἰρηνδίου θανάτου διὰ μαχαίρου ἀνοίξασα εἰσοδὸν τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος εἰς τοὺς πνεύμονας διὰ τοῦ λάρυγγος· δηλαδή διὰ τρυχειοτομίας, ἐνίκησε· καὶ δι, ὁ πρότινος λεπτῶν τελευθῶς ἀνέπνευσεν, ἀνέζησε, καὶ ζῆ σήμερον πρὸς χαρὰν τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ καὶ πρὸς δόξαν τῆς φιλανθρωπῶν τοῦ Ἀσκληπιοῦ τέχνης!

Ἐνοεῖτε ἤδη Κύριοι τί ἐστὶ ἀτμοσφαιρικός ἀήρ· εἶνε ἡ πνοὴ τοῦ Δηγιουργοῦ διακεχυμένη ἐν τῇ ἀτμοσφαιρῇ τῆς Γῆς.

IV

Ἄλλ' ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀήρ ὡς μέχρι τοῦδε ἐνοήσαμεν αὐτὸν, δὲν ὑπάρχει πανταχοῦ καὶ πάντοτε καθαρὸς καὶ οἷος ἀπαιτεῖται πρὸς φυσιολογικὴν ἐπιτελεσιν τῶν φαινομένων τῆς ζωῆς. Ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ καταναλίσκει καὶ καταναλίσκεται· ἐκ τούτου δὲ παράγονται ἀποτελέσματα φθορᾶς τὰ ὅποια εἰσι τὸ ἀθρακικὸν ὀξὺ καὶ ἄλλα ἀέρια ἀναδιδόμε-

να εἰς τὴν ἀτμοσφαιρὰν τοῦ δωματίου, τοῦ οἴκου, τῶν πόλεων· τὰ ἀέρια ταῦτα δὲν εἶνε χρήσιμα πρὸς ἀναπνοὴν τῶν ἀνθρώπων, ὡς ἤδη γνωρίζομεν, εἰσι μάλιστα βλαβερὰ εἰς τὴν ὑγίαν.

Εἰς τὰ Νοσοκομεία, τοὺς στρατώνας, τὰ θέατρα, τὰ Σχολεῖα, τὰς οἰκίας ἐνθα συρρέουσι καὶ συνδιαίτνυται πολλοὶ ἄνθρωποι εἰς τὰς μεγάλας πόλεις ἐνθα ὁ ἀήρ δὲν κυκλοφορεῖ ἐλευθέρως, καὶ παραλαμβάνει ἐκτὸς τῶν προϊόντων τῆς ἐκπνοῆς μεγάλου πληθυσμοῦ, καὶ τὰ προϊόντα τῆς καύσεως τῶν σωμάτων ὡς ξύλων, ἀνθρώπων κτλ. καὶ τὰ τοῦ φωτισμοῦ, τὰ ὅποια εἶνε ἀθρακικὸν ὀξὺ καὶ ἄζωτον, καὶ προσέτι πολλὰς ἀναθυμιάσεις τοῦ ἐδάφους, ὁ ἀήρ εἶνε διεφθαρμένος καὶ ἀποβαίνει νοσηρὸς. Διὰ ταῦτα πολλὴ καὶ σπουδαία λόγος γίνεται σήμερον περὶ τοῦ ἀερισμοῦ τῶν ρηθέντων μέρων ὡς ἀπαραίτητου διὰ τὴν ὑγίαν διατήρησιν τῶν ἐν αὐτοῖς φοιτῶντων ἢ βιοῦντων. Ἄλλ' ὅποιος λόγος πρέπει νὰ γίνηται σήμερον διὰ τὰς οἰκίας τῶν πόλεων καὶ ἰδίως δι' ἐκείνας εἰς τὰς ὁποίας ἡ ἐλευθέρη εἰσοδὸς τοῦ ἀέρος δὲν ἐπιτρέπεται; ἡ συνήθεια τοῦ νὰ κρατῶμεν τὰ δωμάτια κεκλεισμένα εἶνε ἐπιβλαβὲς· τί ἀρελοῦν τὰ πολυτελῆ ἐπιπλα καὶ τὰ περικαλῆ ἀνάκλιτρα, αἱ περίχρους κλιναι καὶ τὰ πολυτίμα παραπετάσματα τῶν Μεγάρων καὶ τῶν οἰκιῶν ὧν ὀλίγα παράθυρα ἀνοίγονται κάποτε ὅπως εἰσέλθῃ τὸ φῶς τῆς ἡμέρας διὰ νὰ κλεισθῶσιν ἔπειτα καὶ περικλείωσιν ἐν τοῖς δωματίοις ἰστάμενον καὶ εὐρωτιῶντα ἀέρα; ἡ ὑγίαι καὶ εὐεξία Κύριοι εἶνε κοινὸν τοῖς ἀνθρώποις χρέμα, καὶ δὲν ἀλλοιοῦται μήτε ἀγοράζεται διὰ τοῦ χρυσοῦ καὶ τῆς πολυτελείας· ἀπαντανίας συμβιβάζεται, οὐζῆ μᾶλλον μετὰ τῆς ἀνεχειρίας καὶ ἀπλότητος τοῦ βίου· ὀλιγώτερον ἀσθενεῖ καὶ σπανιότερον πλευριτῶναι ὁ ἐνδεὴς καὶ χωρικός· εἰς ὧν τὴν οἰκίαν εὐρίσκει ἀσυλὸν ὁ ἀήρ, εἰσερχόμενος ἐλευθέρως καὶ ἐξερχόμενος ἀκωλύτως, ἢ ὁ πολίτης καὶ μεγαλόπλουτος εἰς τῶν ὁποίων τὴν οἰκίαν καλύπτεται ἢ διαφθείρεται παντοιοτρόπως ὁ καθαρὸς καὶ ψυχρὸς ἀήρ, ὅστις, ὡς εἶπομεν εἶνε ἀναγκασιότατος διὰ τὴν ὑγίαν. Ὡ! πόσους εἶδον παῖδια κεκλεισμένα εἰς δωμάτια, διὰ νὰ μὴ κρυολογήσωσι δὴθεν, δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ἀναπνέοντα τὸν ἀέρα, ὃν ἐξεπνευσαν δι' ὅλης τῆς νυκτὸς οἱ γονεῖς των, δηλ. ἀθρακικὸν ὀξὺ καὶ ἄλλα δηλητηριώδη ἀέρια, ἀποροῦντες· ὑστερον, διατὶ τὰ παρὰ αὐτῶν εἶνε ἰσχνὰ, λυμπατικά καὶ φιλάσθηνα, ὡς νὰ ἐτρέφοντο με ἀκρίδας, κατὰ τὴν ἰδίαν αὐτῶν ἔκφρασιν, ἐνῶ οὐδενὸς μέσου πρὸς θρέψιν καὶ εὐφροσιν στεροῦνται, — ἐκτὸς βεβαίως τοῦ ἀναγκασιότατου καὶ ἀφρονοτάτου—τοῦ ἀτμοσφ. ἀέρος· ἐνῶ τὰ πτωχό-παιδα στερούμενα πολλῶν περιθάλψεων—ἐκ τὸς τοῦ ἀτμοσφ. ἀέρος δι' ὅλης τῆς ἡμέρας παίζοντα ἐν ὑπαίθρῳ, εἶνε ζωηρὰ καὶ ροδόκκινα. Ἐὰν ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην ἀέρος, ὁ τρυφερὸς τῶν παιδῶν ὀργανισμὸς ὁ εὐρισκόμενος εἰς πλάσιν καὶ ζωηρὰν θρέψιν ἀδικεῖται σπουδαίως στερούμενος τὸν καθαρὸν ἀέρα.

Δὲν πρέπει νὰ γίνῃ λόγος διὰ τοῦ δυστυχῆς ἀσθενεῖς· αὐτοὶ ὑπὸ πυρετοῦ καὶ πόνων κατατρυχόμενοι ἀνάγκη νὰ ὑποφέρωσι τὰ δεινὰ τῶν ἐν δωματίῳ ἐν τῷ ὀποίῳ ἡ εἰσοδὸς πολλῶν μὲν ἀνθρώπων ἐπιτρέπεται, ἡ δὲ τοῦ ἀέρος ἀπαγορεύεται· ὅλοι δὲ γνωρίζομεν μετὰ πόνου ἐπιμελείας καὶ προσοχῆς ἀπορράσσουσιν οἱ πολλοὶ καὶ τὴν ἐλαχίστην θυρίδα καὶ χαραγμὴν τοῦ δωματίου ὅπως ἐμποδίσωσιν τὴν εἰσοδὸν τοῦ καθαροῦ ἀέρος ὡς ἐπιβλαβῆ, ἐνῶ εἶνε σωτήριος, περικλείωσι δι' ἐκεῖ ἀέρα πολλὰκις ἀναπνευσθέντα καὶ ἐκπνευσθέντα τούτεστιν ἐπιβλαβῆ. Διὰ νὰ ἐνοήσῃ τις ὁποῖου πολυτίμου φαρμάκου οἱ τοιοῦτοι στεροῦσι τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ ποίου κακοῦ γίνονται αἰτίαι, ἀκούσῃ τὰς παρατηρήσεις τοῦ κ. Benet, αἰσπνέομεν, λέγει, καὶ ἐκπνέομεν εἰκοσάκις κατὰ πᾶν λεπτόν τῆς ὥρας· 1.200 καθ' ὥραν, ἢ 28.000 κατὰ τὸ ἡμεροῦν· ἢ 28.000 ἀτομα κοιμώμενα 10 ὥρας ἐν τινι δωματίῳ ποιοῦσιν 24.000 εἰσπνοὰς καὶ ἐκπνοὰς· λοιπὸν εἰς ἐκάστην ἀναπνοὴν 1/2 λίτρα ἀέρος εἰσερχεται εἰς τοὺς πνεύμονας καὶ ἐκβάλλεται εἰς πᾶσαν εἰσπνοὴν παραλαμβάνομεν μέρος τοῦ ἀέρος τοῦ εἰσελθόντος εἰς τοὺς πνεύμονας· ἐκείθεν ἀπολούμεν ἀνθρ. ὀξὺ, ὡς καὶ ἄλλα δηλητηριώδη προϊόντα προσερχόμενα ἐκ τῆς φθορᾶς τῶν ἡμετέρων ἰσθῶν στερεῶν τε καὶ ὑγρῶν ὡς σκερθῆ τις λοιπὸν, λέγει ὁ κ. Benet, εἰς ποίαν εὐρίσκειται κατάστασιν μετρία χωριτικότητος δωματίου, ἐν τῷ ὀποίῳ διανυκτερεύουσι δύο ἄτομα μεθ' ἄλλη καὶ παράθυρα κεκλεισμένα, ὡς τοῦτο συμβαίνει σχεδὸν πάντοτε, μετὰ ταῦτα τὰς 24.000 ἀναπνοὰς, μετὰ τὰς 888 λίτρας δηλητηριώδους ἀερίου, ἀληθοῦς ἰοῦ τὰς ἀπολυθείσας (διὰ τῆς ἐκπνοῆς καὶ διαπνοῆς) ἐν τῇ ἀτμοσφαιρῇ αὐτοῦ τοῦ δωματίου. »

Τῷ ὄντι Κύριοι, σήμερον εἶνε μαθηματικῶς λελογισμένη ἡ ποσότης τοῦ ἀνθρ. ὀξέως τοῦ ἐκπνεόμενου διὰ τῶν πνευμόνων καὶ τῶν ἄλλων ἀερίων τῶν διαπνεομένων διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σώματος καὶ δὲν εἶνε ἡ μεγάλη χωρητικότης τῶν οἴκων καὶ δωματίων ἡ παρουσάζουσα σπουδαίαν ὑγιεινὴν συνθήκην ἀλλ' ὁ ἀερισμὸς—ἡ συχνὴ ἀνακαίνισις τοῦ ἐν αὐτοῖς ἀέρος, ὅστις διαφθειρόμενος οὐ μόνον εἶνε ἀκατάλληλος—ἀνεπιτήδειος πρὸς ἀναπνοὴν, ἀλλὰ καὶ φρεῦς· διαφόρων μισμάτων τὰ ὅποια ἀναπτύσσονται καὶ πολλαπλασιάζονται ἐνθα ὑπάρχει ἰστάμενος καὶ διεφθαρμένος ἀήρ καὶ τῶν ὁποίων τὴν βλαβερὰν καὶ δηλητηριώδη ἐνέργειαν αἰσθάνεται καθεκάστην ἡ κοινωνία.

Ἐὰν διὰ τοῦς ὑγίαι, καὶ ἀσθενεῖς εἶνε ἀναγκαῖος ὁ καθαρὸς ἀήρ, δὲν εἶνε ὀλιγώτερον ἀναγκαῖος διὰ τοῦς ἀδυνάτους καὶ τοὺς δυσκράτους· βλέπομεν τοὺς ἀναιμικούς, τοὺς λυμπατικούς καὶ ἐν γένει τοὺς παντοδαπῶς πάσχοντας νὰ λαμβάνωσι θρέψιν καὶ χροῶμα καὶ δύναμιν ἐν τῇ ἐξοχῇ· διατὶ· διότι ἐκεῖ ζῶσιν ἐν ὑπαίθρῳ μᾶλλον ἢ ἐν οἰκίᾳ, τοῦναντίον πάλιν ἐλέπομεν νέας καὶ νέους ζήσαν-

τας καὶ ἀνατρεφέντας ἐν τῇ ἐξοχῇ, κλεισθέντας ὅμως ἐν Λυκείοις καὶ Παρθενωγαγείοις τῶν πόλεων νὰ γίνωσι φθισικοί. Ὁ ἐν ὑπαίθρῳ βίος συστήεται σήμερον ὑπὸ μεγάλων θεραπευτῶν καὶ μετὰ πολλῆς ὠφελείας εἰς τοὺς φυματιώνας καὶ στηθικούς, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ τῶς ὑπάρχουσα θεραπευτικὴ ἀγωγή δὲν ἦτο ὀλιγώτερον τοῦ πάθους ὀλεθρία· τούτεστιν ἡ ἀγωγή τοῦ περιορισμοῦ τῶν πασχόντων ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ ὀποῖου ἡ ἀτμοσφαιρὰ οὐ μόνον δὲν περιεῖχεν ἀέρα καθαρὸν πρὸς ἀναπνοὴν, ἀλλὰ καὶ ὅλα τὰ δηλητηριώδη προϊόντα τῆς ἐκπνοῆς ἐπιταχύνοντα διὰ φθοροποιῦ αὐτῶν ἐπιρροῆς τῶν πασχόντων τὸν ὀλεθρον! Τί χειρὸν διὰ τὸν ὀλίγον (ἐνεκα τοπικῆς θλάθης) ἀναπνέοντα πνεύμονα, καὶ διὰ τὸν καθόλου ὀργανισμὸν ἀποστεροῦμεν τὸν ἀέρα; καὶ τί εἶτι χειρὸν λέγει ὁ καθηγητῆς Peter διὰ τοῦς πνεύμονας καὶ τὸν φθίνοντα ὀργανισμὸν τοῦ ἄνθρωπου ἀναπνέοντα τὸν πολλὰκις ἀναπνευσθέντα καὶ ἐκπνευσθέντα (l'air ruminé) ἀέρα τοῦ δωματίου τὸν περιλαμβάοντα καὶ τὰς ἐκ τῶν ἐκκρίσεων καὶ ἀπεκκρίσεων τοῦ πάσχοντος ναυτιώδεις καὶ ἀηδεις ἀναθυμιάσεις; ἐκ τῶν νεωτάτων παρατηρήσεων καταφαίνεται ὅτι ἐν τῷ σπουδαιότερῳ αἰτίῳ τῆς φυματώσεως καὶ φθίσεως, εἶνε ἡ ἀεπαρκῆς διὰ τῶν πνευμόνων παραλαβὴ τοῦ ἀτμοσφ. ἀέρος, καὶ ἡ ἀναπνοὴ ἀέρος μὴ καθαρῶ.

Πρὸ τινῶν ἐτῶν, λέγει ὁ κύριος Peter ἐρωτηθεὶς παρὰ τινος ὑψηλὴν κοινωνικὴν περιωπὴν ἔχοντος, τί νὰ πράξῃ περὶ τοῦ υἱοῦ του σαθρὰν ὑγίαν καὶ συμπτώματα στηθικῆς παθήσεως ἔχοντος; εἶπεν αὐτῷ, νὰ τὸν κάμῃ ἀγρότην—χωρικόν. Ἀληθῶς δὲ, ὁ ἀγρότης ζῆ σήμερον ὑγιῆς καὶ ζωηρὸς, ἐνῶ ὁ εὐγενὴς μένων ἐν τοῖς μεγάροις αὐτοῦ, θά ἦτο ἀνμφιβόλως πρὸ πολλοῦ τελευθῶς.

Εἶπε τις ποτὲ ὅτι ἀσπυ δὲν εἰσερχεται ὁ ἥλιος, εἰσερχεται ὁ ἱατρός· ἐγὼ λέγω, ὅτι ὁσπου δὲν εἰσερχεται καὶ δὲν κυκλοφορεῖ ὁ ἀήρ, εἰσερχεται ἡ ἀσθένεια. Ἀληθῶς δὲ κύριοι, τὸ νοσηρότερον μέρος τῶν μεγάλων πόλεων ὑπάρχει, ἐνθα ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀήρ δὲ, κυκλοφορεῖ, ἐνθα πολυάριθμοι κάτοικοι συμπυκνωμένους οἰκίῶν ἀκαθάρτων μὴ ἐπαρκῶς φωτιζομένων καὶ ἀεριζομένων, ἐν γνοσφῶδι καὶ σαπρᾷ ἀτμοσφαιρῇ συζῶσιν· ἐκεῖ ἀναπτύσσονται διάφοροι μισματικαὶ ἀσθένειαι, ἐκείθεν δὲ ὡς ἀπὸ πηγῆς μεταδίδονται διὰ τοῦ ἀέρος ἡ εὐλογία, ὁ τυρός, καὶ ἄλλαι ἐπιδημικαὶ νόσοι καθ' ἄσπασαν τὴν πόλιν καὶ τὰ πέριξ.

V

Ἐπάρχει μέρος ἐνθα ὁ ἀήρ εἶνε καθαρὸς, καὶ πνέει ἐλευθέρως· — ἐν τῇ ἐξοχῇ· ἐν αὐτῇ ἐὰν δὲν ὑπάρχη τῶν πόλεων ἡ τρυφὴ καὶ αἱ παντοδαπαὶ ἀπολαύσεις, ὑπάρχει ὅμως καθαρὸς ἀήρ, γαλήνη τῆς ψυχῆς, καὶ ἡ ἀληθὴς παιδρότης· παρατηρήσατε τὸν ἐξκονοταστῆ κάτοικον μεγάλων πόλεων πῶς βαδίζει πλησίοντος πρὸς τὸ ἔσχατον γῆρας φέρων ἐπ' ὤμων, ἐν οὐχὶ ὅλας, πολλὰς τοὐλάχιστον τοῦ γῆρατος καὶ τοῦ ὄστυκοῦ τοῦ βίου τὰς ἐνοχλήσεις, ἐνῶ ὁ βυλιεῖ αὐτοῦ ἀγρότης διατελεῖ ὑπάρχων ἐν

πλήρει εὐεξίᾳ καὶ ἐνεργείᾳ ἀπολαμβάνων τὰ ἀγαθὰ τῆς φύσεως, καὶ σκεπτόμενος οὐχὶ περὶ σωματικῶν ἐνοχλήσεων ἀγνώστων αὐτῷ, ἀλλὰ περὶ ἐργασίας — ἧτις ἐστὶν ἡ ζωὴ, καὶ περὶ ἐπιχειρήσεων, αἵτινες εἰσι τὸ μέλλον. Δὲν βλέπετε τὸν ναύτην ζῶντα ἐπὶ σκιδῶν μεταξὺ κυμάτων καὶ ἀέρος, ὅσων εἶνε τὸ σθεθερὸν ἐνδοιαίτημα τοῦ βίου ἡμῶν, τὸν οἶκον πρέπει νὰ διατηρῶμεν ἀνοικτόν, καθαρὸν καὶ εὐάερον, καὶ ἰδίως τὰ πρὸς ὑπνον δωμάτια. Ἐὰν ἡ εὐπορία προτρέφῃ εἰς τὰ παῖδια ὅλα τὰ μέσα πρὸς εὐζωίαν, καὶ μάλιστα ἐν πολυτελείᾳ, διατὶ νὰ μὴ προσφέρῃ ἀφρονον καὶ τὸ ἀπλοῦστατον καὶ ἀναγκασιότατον τῶν μέσων—τὸν καθαρὸν ἀέρα; Ἐνοεῖται κύριοι ὅτι ἀποτεινομαι πρὸς τοὺς ἀεροφόβους καὶ πρὸς ἐκείνους οἵτινες καίπερ πολὺ μεριμνῶσι περὶ τῆς ὑγείας τῶν τέκνων των, ἀρροτιστοῦσι περὶ τὰ οὐσιώδη· τούτο δὲ πρέπει νὰ ὀμολογήσω πολλὰκις πράττουσιν ἐξ ἀγνοίας καὶ προλήψεων, εἴτε καὶ ἐκ τυροῦ αἰσθημάτων ἀγάπης. Πρὸς αὐτοὺς, τέλος· λέγω, ἀνοίξατε τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα τῶν οἰκιῶν σας διὰ νὰ εἰσερχεται καὶ κυκλοφορεῖ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀήρ—ἡ ζωογόνος αὐτῆ ἀῦρα! Ἐπιτρέψατε ἡ μᾶλλον προτρέψατε τὰ τέκνα σας νὰ ἐξέρχωνται καὶ παίζωσιν εἰς τὸ ὑπαίθρον, ἐὰν θέλητε νὰ μὴ βλέπητε συνεχῶς τὴν σκυθρωπὴν τοῦ ἱατροῦ μορφήν, ἐὰν ἐπιθυμῆτε νὰ βλέπητε τὰ τέκνα σας ζωηρὰ, ὑγιᾶ, καὶ ἀπὸ ἀσθενειῶν δυσπρόβλητα· ἡ κίνησις εἶνε καὶ πραγματικὴ ἀνάγκη, πρὸ πάντων εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν· εἰς τὰ παῖδια ἡ φύσις, φαίνεται, ὅτι ἐνερῶσθη τὸ ἐνστικτικὸν τῆς κινήσεως ἀναγκαῖα· οὕτως πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν τρυφερῶν αὐτῶν μιλῶν καὶ δυνάμεων· ἄλλως τε ἡ κίνησις οἰλάται ἀροαταὶ εἶνε ὁσρος ἀπαραίτητος τῆς ζωῆς! Ἐκάστη πράξις, πᾶσα ἀπόλαυσις ἔχει τὸν κίνδυνόν της ἐπὶ τῆς Γῆς, ἔλεγεν ὁ Εὐγένειος Paz· ἐκάστη ἀπόλαυσις εἶνε ἀπγορευμένη, ἢ πρέπει ν' ἀγορασθῇ διὰ τινος δυνάμεως· πρέπει ν' ἀγοραζώμεν τὴν ὑγίαν διὰ τοῦ κόπου, τὴν εὐθυμίαν διὰ τῆς ἐργασίας, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς διανοίας διὰ τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τοῦ σώματος.

XII

Ἐν τῇ ἐξοχῇ ὅλοι ἐνστικτικῶς πῶς πορευόμεθα, ὅπως ἀνακουρῶμεν (καὶ πολλὰκις διὰ κόπου) τὸ σῶμα ἡμῶν καὶ διασκεδάσωμεν τὴν ἀνάγκη τῆς ψυχῆς μας· οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων κολυμβοῦμεν, κωπηλατοῦμεν, ἱππεύομεν, κρηνοῦμεν, ἀσκούμεθα εὐρίσκοντες ἐν τούτοις τέρψιν· ἀλλ' ἐν τούτοις δὲν εἶνε μόνον ἡ μηχανικὴ ἀσκήσις· ἡ κίνησις τοῦ σώματος ἢ παρὰ γούσα τὰ καλὰ διὰ τὸν ὀργανισμὸν ἀποτελέσματα, εἶνε ἡ λαθραία μὲν, ἀλλὰ καὶ πραγματικὴ ἐνέργεια τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος ἀναπνεομένου ἐν ὑπαίθρῳ καὶ δι' ὅλων τῶν πνευμόνων, καὶ κατὰ μίζονα μάλιστα ὄγκον. Κωπηλατεῖ τραγοῦδων ὁ ναύτης, ἀλλὰ κωπηλατῶν ὠθεῖ τὴν λέμβον πρὸς τὰ πρόσω, τούτεστι ὠθεῖ τὸν ἀέρα ὅστις ἐν μεγαλειτέρῳ ὄγκῳ προσφέρεται εἰς τὴν ἀναπνοὴν· πολλὰκις μάλιστα ἀρπυνίζει οὕτω· εἶπεν τὴν ἀταραξίαν τοῦ ἀέρος διὰ τῆς ὄψεως καὶ σχηματίζει ρεύμα ἀέρος πρὸς ἀναπνοὴν· τοῦτ' αὐτὸ πράττει καὶ ὁ ἱππεύς· καὶ ὁ κολυμβητῆς· μήπως κατὰ τὴν πάλην, τὸ πῆδημα καὶ τὰς ἄλλας ἐν ὑπαίθρῳ ἀσκήσεις δὲν συμβαίνει τὸ ἴδιον; καθ' ὅλα ταῦτα ἐπιταχύνεται ἡ ἀναπνοὴ καὶ μεγαλιέτερος ὄγκος ἀέρος προσφέρεται εἰς τοὺς πνεύμονας· ἄλλως τε κύριοι ὁ ἐν ὑπαίθρῳ βίος, εἶνε ὁ φυσικὸς βίος τοῦ ἀνθρώπου· ὁ ἄνθρωπος ἀπομακρυνθεὶς τοῦτοῦ θελήσας δηλονότι κατὰ κοινωνικὴν ἀνάγκην νὰ οἰκοδομητῇ πόλεις, οἰκίας· καὶ μέγαρον, νὰ κλεισθῇ ἐν αὐτοῖς μετὰ τῶν ἐλαττωμάτων τοῦ μαλθακοῦ βίου, χωρὶς νὰ θεραπεύῃ καὶ τὰς δεούσας φυσικὰς τοῦ σώματος αὐτοῦ ἀνάγκας, κατέστησε ἑαυτὸν ἀσθενῆ καὶ βροχύθιον, ὅτι δι' ἀληθῶς, ἀγαθὸν ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ ὁ ἄνθρωπος ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ εἶνε οἷος ἀκροατὴς ἢ ὄρεα! ἡ ὑγεία εἶνε ἡ καλὴ ὄψις τοῦ βίου καὶ ἡ εὐδαίμων, ἐδῶ κἄτω, ἐποχῇ τοῦ ἀνθρώπου.

XI

Μετὰ τὰ ἤδη ρηθέντα εἶνε ἀνάγκη νὰ εἰπω πόσον εἶνε τῇ ὑγείᾳ βλαβερὸς καὶ πόσον ἐνοχλήσεων γίνεται εἰς τὰς κυρίας παρτίτας ὁ ἐδραῖος καὶ περιορισμένος ἐν κατακλείστοις οἰκίαις βίος; τὸ χλωρὸν τῆς μορφῆς, τὸ μελαγχολικὸν τοῦ ἤθους, τὸ ὀξύχολον τοῦ συνήθους εὐτραπέλου χαρακτῆρος αὐτῶν, εἶνε τὰ ἐλάχιστα, αἵτινα δύναται ὁ ἱατρός νὰ παρατηρήσῃ· ὡ! εἶνε πολὺ βλαβερὰ δι' ὅλους ἡ αὐχμηρὰ ἀτμοσφαιρὰ τῆς οἰκίας, καὶ πολὺ περισσότερον ἡ ὁμοιάζουσα μετὰ τὰ ἰστάμενα νερά,

ὡς λέγει ὁ κύριος Peter, τούτεστιν ἡ μὴ ἀνακαταζομένη ἀτμοσφαιρὰ· αἱ κατὰ καιροὺς εἰς τὴν ἐξοχὴν ἐκδρομαὶ καὶ τὰ τοξείδια ὠφελίμα εἰσι τῇ ὑγείᾳ, ἀλλὰ μόνον ὅταν γίνωνται· πολλὰκις δὲ γίνονται πρὸς ἀνάφροσιν τοῦ ὀργανισμοῦ παθόντος· ὁ οἶκος εἶνε τὸ σταθερὸν ἐνδοιαίτημα τοῦ βίου ἡμῶν, τὸν οἶκον πρέπει νὰ διατηρῶμεν ἀνοικτόν, καθαρὸν καὶ εὐάερον, καὶ ἰδίως τὰ πρὸς ὑπνον δωμάτια. Ἐὰν ἡ εὐπορία προτρέφῃ εἰς τὰ παῖδια ὅλα τὰ μέσα πρὸς εὐζωίαν, καὶ μάλιστα ἐν πολυτελείᾳ, διατὶ νὰ μὴ προσφέρῃ ἀφρονον καὶ τὸ ἀπλοῦστατον καὶ ἀναγκασιότατον τῶν μέσων—τὸν καθαρὸν ἀέρα; Ἐνοεῖται κύριοι ὅτι ἀποτεινομαι πρὸς τοὺς ἀεροφόβους καὶ πρὸς ἐκείνους οἵτινες καίπερ πολὺ μεριμνῶσι περὶ τῆς ὑγείας τῶν τέκνων των, ἀρροτιστοῦσι περὶ τὰ οὐσιώδη· τούτο δὲ πρέπει νὰ ὀμολογήσω πολλὰκις πράττουσιν ἐξ ἀγνοίας καὶ προλήψεων, εἴτε καὶ ἐκ τυροῦ αἰσθημάτων ἀγάπης. Πρὸς αὐτοὺς, τέλος· λέγω, ἀνοίξατε τὰς θύρας καὶ τὰ παράθυρα τῶν οἰκιῶν σας διὰ νὰ εἰσερχεται καὶ κυκλοφορεῖ δι' ὅλης τῆς ἡμέρας ὁ ἀτμοσφαιρικός ἀήρ—ἡ ζωογόνος αὐτῆ ἀῦρα! Ἐπιτρέψατε ἡ μᾶλλον προτρέψατε τὰ τέκνα σας νὰ ἐξέρχωνται καὶ παίζωσιν εἰς τὸ ὑπαίθρον, ἐὰν θέλητε νὰ μὴ βλέπητε συνεχῶς τὴν σκυθρωπὴν τοῦ ἱατροῦ μορφήν, ἐὰν ἐπιθυμῆτε νὰ βλέπητε τὰ τέκνα σας ζωηρὰ, ὑγιᾶ, καὶ ἀπὸ ἀσθενειῶν δυσπρόβλητα· ἡ κίνησις εἶνε καὶ πραγματικὴ ἀνάγκη, πρὸ πάντων εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν· εἰς τὰ παῖδια ἡ φύσις, φαίνεται, ὅτι ἐνερῶσθη τὸ ἐνστικτικὸν τῆς κινήσεως ἀναγκαῖα· οὕτως πρὸς τὴν ἀνάπτυξιν τῶν τρυφερῶν αὐτῶν μιλῶν καὶ δυνάμεων· ἄλλως τε ἡ κίνησις οἰλάται ἀροαταὶ εἶνε ὁσρος ἀπαραίτητος τῆς ζωῆς! Ἐκάστη πράξις, πᾶσα ἀπόλαυσις ἔχει τὸν κίνδυνόν της ἐπὶ τῆς Γῆς, ἔλεγεν ὁ Εὐγένειος Paz· ἐκάστη ἀπόλαυσις εἶνε ἀπγορευμένη, ἢ πρέπει ν' ἀγορασθῇ διὰ τινος δυνάμεως· πρέπει ν' ἀγοραζώμεν τὴν ὑγίαν διὰ τοῦ κόπου, τὴν εὐθυμίαν διὰ τῆς ἐργασίας, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς διανοίας διὰ τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τοῦ σώματος.

Ταῦτα ἐκ πολλῶν ὀλίγα λέγω σήμερον περὶ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος· παρατηρῶ ὅτι παράδοξος συγκοινωνία ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων ἀπ' ἧς ἐποχῆς κατοικοῦσιν ἐπὶ τῆς Γῆς· ὁ αὐτὸς ἀήρ, λέγει συγγραφεὺς τις, ζωογονεῖ ὅλα τὰ στήθη τῆς ἀνθρωπότητος μεταβαίνων ἐκ τῶν μὲν εἰς τὰ ἔσπερα· τοῦτο δὲ ἀποδεικνύει ὅτι

καὶ μακροβιότητα αὐτοῦ ἐν τῇ φύσει, ἐν τῇ ἐξοχῇ ὅπου ὁ ἄνθρωπος εἶνε καθαρὸς, ἔνθα ὁ οὐρανὸς ἀπὸ εὐθείας ἀποστέλει εἰς τὴν Γῆν τὴν αὐρανὴν καὶ τὴν δρόσον του.

Ἀλεξάνδρεια 13 Φεβρουαρίου 1880

A. ΣΤΑΜΒΑΘΣ.

ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗ

Ἐν ταῖς εἰδοποιήσεσι τοῦ «Σεραπείου» οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν θὰ ἴδωσι σήμερον εἰδοποιήσιν Σχολείου Γυμναστικῆς τοῦ ἀξιοτίμου δημογενοῦς καὶ συμπολίτου ἡμῶν κυρίου Καλλίδου.

Πρὸ πενταετίας ἰδρυθὲν τὸ ἐν λόγῳ σχολεῖον τῆς γυμναστικῆς, καὶ διευθυνόμενον ὑπὸ ἀνδρὸς ἐμπειροτάτου, ὡς τοῦτο μαρτυροῦσιν οἱ κατὰ καιρὸν ἐν αὐτῷ φοιτήσαντες, δὲν εὐρίσκεται σήμερον εἰς ἀνθηρὰν κατάστασιν μὴ τυχόν τῆς ἀπαιτουμένης ἐνθαρρύνσεως ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων.

Καίτοι τὰ ἐκ τῆς γυμναστικῆς καλὰ εἰσὶ πασιγνώστα, οὐχ ἦττον τὸ «Σεράπειον» συμφώνως πρὸς τὴν ἀποστολὴν του, δὲν θέλει παύσει συνεχῶς δημοσιεύον πραγματείας ἀφορώσας εἰς ἐν τῶν σπουδαιοτάτων μέσων τῶν συντελούντων εἰς τὴν σωματικὴν εὐεξίαν καὶ ἀπαραιτήτων πρὸς μόρφωσιν καὶ ἀνατροφὴν τοῦ ἀνθρώπου.

«Ὅστις θέλει, λέγει ἄγγλος συγγραφεὺς νὰ μορφώσῃ τέλειον ἄνθρωπον πρέπει νὰ ἐπιδιώξῃ μετὰ προσοχῆς τὴν κατ' ἀναλογίαν ἀνάπτυξιν τῶν εἰς τρεῖς τάξεις ἀναγομένων δυνάμεων αὐτοῦ· διότι ἐὰν καλλιεργηθῇ ἐν αὐτῷ μόνον ἡ ἠθικὴ δύναμις μορφωθήσεται παράφρων ἢ φαντασιοσκόπος, ἐὰν μόνον ἡ διανοητικὴ, θέλει καταντήσῃ ἐξησθενημένος ἰδιότροπος· καὶ ἐὰν μόνον ἡ φυσικὴ αὐτοῦ ρώμη τότε γενήσεται ἀθλητὴς ἢ ἄγριος· παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ἢ ἐκπαιδευτοῖς εἶχε σκοπὸν τὸν ὑγιᾶ νοῦν εἰς ὑγιᾶ σώμα, ἀξίωμα ἐν ᾧ συγκεφαλαιοῦνται πάντα τὰ λοιπὰ σχετικᾶ».

Κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν ἡ ἐκπαιδευσις παρ' ἡμῖν γίνεται μόνον διανοητικὴ, ἡ δὲ τοῦ σώματος ὑγεία παρημελήθη καὶ ἡ ἀνάπτυξις τοῦ νοῦς θυσιάζει τὸ σῶμα· ὡς ἐκ τοῦ πλημμελοῦς δὲ τούτου συστήματος οὐ μόνον ἡ ὑγεία πάσχει ἀλλὰ καὶ αὐτὸ πνεῦμα ἐμπίπτει εἰς κατὰστασιν μαρασμοῦ, ἐξ ἧς καὶ ἡ πρὸς τὸν πρακτικὸν βίον περιφρόνησις καὶ ἀδεξιότης.

Ἡ γυμναστικὴ λέγει ὁ Εὐγένειος Πάζ, ἀποτελεῖ μέρος τῆς ἀνατροφῆς, τῆς πολιτικῆς, τῆς ὑγεινῆς, καὶ θεραπευτικῆς, τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρουσα τὸν οἰκογενειάρχην, ὅστις φροντίζει περὶ τῆς εὐεξίας καὶ τῆς διανοητικῆς καὶ φυσικῆς προόδου τῆς γενεᾶς του. Εἴτα προσθέτει :

«Νεοὶ καὶ γέροντες, μεγάλοι καὶ μικροὶ, ἀδύνατοι καὶ δυνατοὶ, πάντες οἱ κάτοικοι, τῶν πολυπληθῶν πόλεων, οἱ μετερχόμενοι ἐπάγγελμα καθεστηκός, γραμματεῖς, δικηγόροι, ἔμποροι καὶ ὑπάλληλοι πορεύεσθε εἰς τὴν γυμναστικὴν, διότι δι' ὑμᾶς εἶναι ἀναπόρρευτος. Αὕτη δύναται νὰ σᾶς διατηρήσῃ ἐν πληρεστάτῃ ὑγείᾳ, νὰ σᾶς δωρήσῃ εὐθυμίαν, ἀνδρίαν καὶ μακροβιότητα.»

Διὰ τῶν ὀλίγων τούτων δὲν σκοποῦμεν νὰ παροτρύνωμεν ἡμεῖς τοὺς ἡμετέρους συμπολίτας, διότι καὶ ἡλικίαν ἔχουσι καὶ γνώσεις ἵνα ἐκτιμήσωσι τὴν ἀνάγκην τῆς γυμναστικῆς, βεβαίως ἐκκίνηται. Καθῆκον ὅμως ἡμέτερον εἶναι νὰ ὑπενθυμίσωμεν προπάντων, τοῖς γονεῦσι καὶ διδασκάλοις τὴν ἀνάγκην τῆς σωματικῆς ἀσκήσεως, ἥ; ἀνευ οὐδέποτε θὰ ἴδωσι τὰ τέκνα αὐτῶν σωματικῶς, ἠθικῶς καὶ διανοητικῶς ἀνερχόμενα τὰς βαθμίδας τῆς προόδου καὶ βελτιώσεως.

Ἐν τῷ προσεχῇ τεύχει τοῦ «Σεραπείου» δημοσιευθήσεται μετὰφράσις σπουδαίας περὶ γυμναστικῆς πραγματείας τοῦ Γάλλου συγγραφέως Debay, ἣν πάνυ εὐγενῶς προσέφερον ἡμῖν ὁ εὐπαιδευτος κύριος Α. Παππαδάκης ὁ ὅτινος ὁ κάλαμος ἐξετιμήθη ἐπαξίως ἢ ἢ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας.

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ.

Τὴν 7/19 Φεβρουαρίου ἑ.ἑ. ἡ ἐν Ἀλεξάνδρεια ἑλληνικὴ παροικία προέπεμψεν εἰς τὸν τάφον, τὸν Γ. ΒΙΤΑΛΗΝ, πατέρα φιλόστοργον, περιλημμένον σύζυγον, τίμιον συμπολίτην καὶ διακεκριμένον νομομαθῆ.

Ὅλιγας πρὸ τοῦ αἰρνηθῆναι θανάτου τοῦ ἡμέρας, πρεκαλέσαμεν τὸν πάντοτε πρόθυμον Βιτάλην, ἵνα διὰ τοῦ πολυτίμου καὶ γλαφυροῦ του καλάμου κοσμήσῃ τὰς σελίδας τοῦ ἡμετέρου συγγράμματος ὅπως καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος. Τὸ ὑπεσχέθη ἡμῖν. . . Πλὴν φεῦ! ἀντ' αὐτοῦ, σήμερον ἡμεῖς λαμβάνομεν τὸν κάλαμον ὅπως τὰς ὀλίγας ταῦτας νεκρωσίμους λέξεις εἰς μνήμην αὐτοῦ χαράζωμεν, ὡς φόρον εὐγνωμοσύνης καὶ ἐκτιμήσεως.

Ἀντὶ παντὸς ἄλλου ἐγκωμίου, δημοσιεύομεν σημειώσεσι τινὰς ἐπὶ τοῦ βίου τοῦ πολυκλαύστου ἀνδρὸς, ὃς φίλος ἀκραϊφνῆς καὶ συσπουδαστῆς τοῦ μεταστάτου προσέφερον ἡμῖν, ἔχοντες τὴν πεποιθησιν, ὅτι τὰ αἰσθήματα καὶ τὰ προτερήματα τοῦ ἀγαθοῦ ἡμῶν φίλου κατὰδὴλα γίνονται ἐκ τῶν περιπετειῶν τοῦ βίου του.

Ὁ Γ. Βιτάλης ἐγεννήθη κατὰ τὸν Μάρτιον τοῦ 1837. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἱερεὺς, δὲν ἠπόρει ὅπως τὸν ἐκπαιδεύσῃ· ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐμπόδισεν ὅπως τὸν ἀποστείλῃ εἰς Ἀθήνας· παρὰ τῷ ἑτέρῳ υἱῷ του Ἀναστασίῳ ἐπίσης μὴ εὐποροῦντι. Ὁ Γεώργιος οὐχ ἦττον κατετάχθη εἰς τὸ Ἑλληνικὸν Σχολεῖον, ταυτοχρόνως δὲ καὶ εἰς τὸ Πολυτεχνεῖον ὅπου ἐλάμβανε μαθήματα ζωγραφικῆς καὶ ξυλογραφίας. Εἰς τὸ τελευταῖον μάθημα ἰδίως εὐδοκίμησε καὶ ἐποποιήζετο τὰ πρὸς τὸ ζῆν διὰ τῆς ξυλογραφίας. Ἄμα φθάσας εἰς τὸ Γυμνάσιον ἤρχισε νὰ παραδίδῃ καὶ μαθήματα ὡς προγυμναστῆς. Οὕτω ἠδυνήθη μόνος καὶ διὰ τῶν ἰδίων του δυνάμεων νὰ περαιώσῃ τὰς σπουδὰς του καὶ τυχῆ διδακτορικῷ διπλώματι εἰς τὴν Νομικὴν ἐν ἔτει 1859. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην ἤρχισεν ὁ ὄργανός τῆς νεολαίας καὶ ἡ ἀνάμιξις αὐτῆς εἰς τὰς κατὰ τοῦ Ὀθωνος συνωμοσίας. Ὁ Γ. Βιτάλης ἦν ἐκ τῶν πρώτων. Ἰ-

δρυσεν τὸ φύλλον «Μέλλον τῆς Πατρίδος» ὅπερ ἀντεπροσώπευε τὰς ἰδέας τῆς νεολαίας. Ἐξετέθη εἰς μυρία καταδιώξεις. Ἀρθρον τι ἰδίᾳ γεγραμμένον μετὰ δεικτικότητος εἰρωνείας ἐν εἴδει ἐπιστολῆς ἀγωνιστοῦ ἐκ Ναυπλίου κατὰ τῆς ἰδέας τῆς ἀνεγέρσεως ἀνδριάντος τοῦ Ὀθωνος ἐν τῇ Πλατείᾳ τῆς Ὀμοιοίας, ἐπήνεγκε τὴν προφυλάκισιν καὶ τὴν καταδιώξιν του ἐπὶ ἐξυβρίσει τοῦ ἱεροῦ προσώπου τοῦ Βασιλέως. Οἱ ἔνορκοι ἀπήλλαξαν αὐτὸν τῆς κατηγορίας μετὰ πολὺμηνον φυλάκισιν. Ἐπῆλθεν κατόπιν ἡ ἀνακάλυψις τῆς συνωμοσίας κατὰ τοῦ Ὀθωνος καὶ ἡ σύλληψις πολλῶν συνωμοτῶν. Ὁ Γ. Βιτάλης εὐρέθη τότε εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ ἐγκαταλίπη κρύφα τὰς Ἀθήνας καὶ μετέβη εἰς Παρισίους. Ἐκεῖ ὑπεβλήθη εἰς νέας στερητήεις. Ὁ σκοπὸς του ἦτο ν' αὐξήσῃ τὰς γνώσεις του· ἀλλ' ὄφειλε συνάμα νὰ ζήσῃ. Κατέφυγεν λοιπὸν εὐθύς ἐξ ἀρχῆς εἰς τὴν ξυλογραφίαν, ἣν ἐγκατέλιπε ταχέως προσληθῆς εἰς τι κατὰσσημα τῶν Παρισίων, ὅπερ ἐξέδιδε τοὺς Ἑλληνας Ἐκκλησιαστικοῦς συγγραφεῖς, ὡς διορθωτῆς. Κάτοχος τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γλώσσης καὶ πρὸς τὸ ἔργον τοῦτο ἐφάνη κατάλληλος καὶ παραδόσεις τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης εἶρε καὶ οὕτω ἠδυνήθη νὰ διατηρηθῇ χρόνον ἱκανὸν μόνος πάλιν καὶ ἐκ τῶν ἰδίων μέσων. Ἐπῆλθεν ἡ μεταπολίτευσις. ἦλθεν εἰς Ἀθήνας. Δὲν ἠθέλησε πλέον νὰ συμμετάσχῃ εἰς τὴν νέαν τάξιν τῶν πραγμάτων, ἥτις παρεῖχε κατὰ τὰς τότε ἰδέας ἀσφαλεῖς ἐγγυήσεις διὰ τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ ἐτρέπη εἰς τὸν ἰδιωτικὸν βίον κατελθὼν εἰς Αἴγυπτον καὶ μετερχόμενος τὸν δικηγόρον.

Νοήμων, δραστήριος, θαρραλέος, ἐγκρατῆστατος τῆς νομικῆς ἠδδοκίμησεν. Ὑπερασπίζετο δωρεὰν τοὺς πάσχοντας καὶ ἀδικουμένους χωρὶς ποτὲ νὰ κολακεύσῃ οὔτε ἀρχὰς οὔτε ἰσχυροὺς ἀλλὰ λέγων πάντοτε τὴν ἀλήθειαν. Ἀποκατασταθῆς εἰς τὸν συζυγικὸν βίον ἀνεδέιχθη ἀριστος οἰκογενειάρχης καὶ ἡ κοινωνία ὀλόκληρος ἐθρήνησε τὴν ἀπώλειαν τοιοῦτου ἀνθρώπου.

ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΙΣ ΣΕΡΑΠΕΙΟΥ.

—ο—

Κ. Χ. Νάδερ. Κ. Σ. Ἀβού Σουκούκ Κ. Ε. Δ. Τέλα, Κ. Δ. Κάβρον, ἐλήφθησαν, σὰς εὐχαριστοῦμεν. Κ. Α. Α. Ἀβού-Χαμάτ. Προτιμώτερον ἦθελεν εἶσθαι ἂν ἡμεῖς ἐπεφορτίζετο τινὰ τῶν ἐν Ζαγαζίκ φιλῶν σας· Κοῖς Δ. Κ. καὶ ἀδ. Ἀγγ. Ταρία· εὐχαρίστως θέλομεν πέμψαι ὑμῖν τὰ φυλλάδια Ἰανουαρίου καὶ Φεβρουαρίου. Γράψετε ἂν ἐπιθυμῆτε νὰ λάβητε καὶ τὸν 1ον τόμον τοῦ Σεραπείου, —Κ. Σ. Ζαγαζίκ. Μὲτ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ μεταβῇ αὐτὸς ὁ εἰσπράκτωρ πρὸς ὃν δίδετε τὰς εἰσπραχθεῖσας συνδρομὰς. Κ. Κ. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Τὸ ποιήμα σας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ δημοσιευθῇ· ἀλλάξατε γνώμην· παρατηρήτε τῆς ποιήσεως διὰ νὰ μὴ πάθητε.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

—ο—

Ἰουλίῳ Βέρν· οἱ ἐκδασταὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ (συνέχεια). — Ἱστορία τῶν φυλακῶν τῆς Γαλλίας (συνέχεια). — Οἱ πρώτοι χριστιανοὶ ἐν Ρώμῃ (συνέχεια). — Ἱστορία μιᾶς ψυχῆς κατὰ τὸν C. Flammarion. (συνέχεια). — Περὶ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος, ὑπὸ ὑγεινῆν ἔποψιν. — Γυμναστικὴ. — Νεκρολογία. — Ἀνταπόκρισις Σεραπείου.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ:

ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ ΕΝΔΥΜΑΤΩΝ, δι' ἄνδρας καὶ παιδιά A. Mayer et C'. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, Πλατεία Μοχάμετ Ἄλη, παρὰ τῆ Ἰσκέλλα Νιουνα καὶ ἐν Καῖρῳ ὁδὸς Μούσκη. Ἐν τῷ ἀξιοσυστάτῳ τούτῳ καταστήματι εὐρίσκουσιν οἱ ἀξιότιμοι ἀγορασταὶ ἐνδυμασίας ἀρίστης ποιότητος εἰς τιμὰς μετριωτάτας, πῖλους δι' ἄνδρας, γυναῖκας καὶ παιδιά, ὑποδήματα, ἀσπρόρουχα λινὰ καὶ πάντα τὰ ἀπαιτούμενα εἶδη διὰ ταξείδια.

ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΦΑΡΜΑΚΕΙΟΝ, A. Μανδᾶ Χημικὰ καὶ Φαρμακευτικὰ προϊόντα. Εἰδικὰ φάρμακα Γαλλίας, Ἀγγλίας καὶ Ἰταλίας. Ἐπίδεσμοι καὶ κλυστήρια, καὶ παντὸς εἶδους ἐργαλεῖα ἐξ ἐλαστικοῦ κόμμωσι. Μεταλλικὰ ὕδατα. Πώλησις χονδρική καὶ λιανική.

ΜΕΓΑΛΗ ΑΠΟΘΗΚΗ ΚΑΠΝΩΝ, Ἀγριασουλόκ καὶ Ἐργοστάσιον Σιγαροχάρτων Ἰωάν. Λαγουδάκη. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παρὰ τῆ Γαλλικῆ Ἰσκέλλα. Ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τούτῳ κατασκευάζονται σιγαροχάρτα πάσης ποιότητος καὶ παντὸς μεγέθους εἰς τιμὰς μετρία.

Πωλοῦνται κατὰ χονδρικῶς ποιότητος ἀρίστης Ἀγριασουλόκ.

LANCASHIRE,— Fire and Life insurance Company. Κεφάλαιον 2,000,000 λίραι, Manchester

Ἡράκτωρες ἐν Ἀλεξανδρείᾳ Χωρέμη Μπενάκη καὶ Σα.

LA CENTRALE.— Ἀνώνυμος ἀσφαλιστικὴ εἰταιρία. κατὰ τοῦ πυρός. Κεφάλαιον 5,000,000 φράγκων. Παρίσιος ὁδὸς Richelieu ἀριθμὸς 108. Γενικὸς κατὰ τὴν Αἴγυπτον πρᾶκτωρ, Ἰωάν. Κ. Σεβαστόπουλος. Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὁδὸς Ἀδίπ οἰκία Ζηροῦ.

Ἐν τῇ πλατείᾳ καὶ ἀπέναντι ἀκριβῶς τοῦ [κίριου, ἔνθα παίζει ἡ Μουσική, ἤνοιξεν ὁ κύριος Χαρακόπος Ἑλληνικὸν Βιβλιοπωλεῖον, ἐν τῷ πωλοῦνται εἰς μετριωτάτας τιμὰς πάντα τὰ εἶδη τῶν βιβλίων. Οἱ προσερχόμενοι θέλουσι κατὰ πάντα μένει εὐχαριστημένοι. Δέχεται καὶ παραγγελίας διὰ πᾶν εἶδος βιβλίου.

ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΓΥΜΝΑΣΤΙΚΗΣ.— Ὁδὸς περιπάτου, ἰδιοκτησία Τουσοῦμ Πατσᾶ. Τὸ σχολεῖον τοῦτο, διανύον ἤδη τὸ πέμπτον ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ ἔτος χωρὶς νὰ συμβῆ οὐδὲ τὸ ἐλάχιστον δυσάρεστον, παρέχει ἀρκούσαν ἐγγύησιν πᾶσιν, οὐ μόνον περὶ τῆς εὐμεθοῦς διδασκαλίας ἀλλὰ καὶ τῆς μετ' ἐπιστασίας διευθύνσεως αὐτοῦ.

Πλὴν τῆς ἐλευθέρως καὶ τῆς ἐπὶ τῶν γυμναστηρίων γυμναστικῆς διδάσκειται ἡ σπαθαστική καὶ ραβδομαχία.

Ἐπίσης ὑπάρχει ἐν τῷ σχολείῳ καὶ λουτρὸν ἐπιβρόχιον.

Πληροφορία περισσώτεραι δίδονται παρὰ τοῦ διευθύνοντος κ. Καλλίδου.

ΒΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ.— Αἱ χώραι τῶν Μηλωτῶν, μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ. Τὸ ρηθὲν σύγγραμμα μετὰ φιλοκαλίας ἐκτετυπωμένον καὶ μετ' εἰκονογραφῶν τιμᾶται ἡμίσεως φράγκου τὸ τεύχος καὶ πωλεῖται ἐν τῷ Ἑλλ. Βιβλιοπωλεῖῳ ὁ «Φοίνιξ» τοῦ κ. Σαράντη.

Ἐἰς τὸ τυπογραφεῖον μας πωλοῦνται τὰ ἐξῆς βιβλία

Ὁ πρῶτος τόμος τοῦ «Σεραπείῳ» ἀντὶ φράγκων 20. Ὁ «Ρωσοτουρκικὸς πόλεμος» εἰς 12 τεύχη φρ. 12. — Διάφορα ποιήματα Ἀχιλ. Παράσχου φρ. 2. — Ονειροκρίτης φρ. 1. — Παν. Σούτζου «Ὁ Ἄγνωτος», ποίημα λυρικὸν εἰς πράξεις 5 φρ. 1. — Τὰ «Φάσματα τῆς Αἰγύπτου», τεύχη δύο φρ. 2

(Ὅσοι ἐκ τῶν κ. κ. Συνοδηγητῶν τοῦ ΣΕΡΑΠΕΙΟΥ ἀπώλεσαν φυλλάδια τοῦ πρώτου ἔτους, θέλουσι δὲ, νὰ συμπληρώσωσι τὸ ὅλον σῶμα, ἀποτανήτωσαν εἰς τὸ τυπογραφεῖον μας.)

ΒΜΗΘΡΑΝΤΙΚΟΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑ, Ν. Γ. Ματσούκη. Ἀπέναντι τοῦ Χρηματιστηρίου, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Συνδέσας σχέσεις ἀπ' εὐθείας μετὰ τῶν καλλιτέρων ἐργοστασιῶν τῆς Εὐρώπης ὁ κ. Ν. Γ. Ματσούκης εἰδοποιεῖ τὸ φιλόκλον κοινὸν τῆς Αἰγύπτου ὅτι ἐν τῷ καταστήματι αὐτοῦ ὑπάρχουσιν ὑφάσματα ἀρίστης ποιότητος ἐξ Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας.

Ἰ ἐν τῷ ἐπιτελικῷ εὐρισκόμενοι δύνανται ἀπ' εὐθείας συνεννοούμενοι μετὰ τοῦ ὡς ἄνω καταστήματος, νὰ ἔχωσιν ἀκριβῆν καὶ ταχεῖαν ἐκτέλεσιν τῶν παραγγελῶν των.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΕΓΓΡΑΦΟΝΤΑΙ.

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ παρὰ τῆ Διευθύνσει τοῦ Περιδικοῦ.
 » Ζαχαρὶκ παρὰ τῷ κ.κ. Μ. Δ. Λύδδῃ.
 » Μιντε-ελ-Γκάμ παρὰ τοῖς κ.κ. Α. Λύδδῃ καὶ Σα.
 » Σιμπὴν-ελ Ἀράτερ παρὰ τῷ κ.κ. Κ. Βερκετέτῃ.
 » Σαμανοῦτ παρὰ τῷ κ.κ. Ἄλ. Ἐμμανουήλ.
 » Ζίφτα τοῖς κ.κ. Ἀδελ. Ἀσημακοπούλοις καὶ Χ. Μανιουδάκη.
 » Μανσοῦρα παρὰ τῷ κ.κ. Σ. Ἀσημακοπούλῳ.
 » Λαμανχοῦρ παρὰ τῷ κ.κ. Κ. Μανωλοπούλῳ.

Ἐν Τάντζα παρὰ τῷ κ.κ. M. Vincentelli.
 » Κάδρ Ζαγιάτ παρὰ τῷ κ.κ. Μ. Ψύχα.
 » Καῖρῳ παρὰ τῷ κ.κ. Ἀθινασάκη δικηγόρῳ.
 » Βέρχα παρὰ τῷ κ.κ. Μ. Περικιάδῃ.
 » Γοδάβχ παρὰ τῷ κ.κ. Κηπουρῷ.
 » Σιμπὴν-ελ κόμ παρὰ τῷ κ.κ. Σ. Γιαννοπούλῳ.
 » Μιντεχ (ἄνω Αἰγύπτου) παρὰ τῷ κ.κ. Ἰ. Ἀλφιέρῃ.
 » Σμύρνη παρὰ τῷ κ.κ. Ἰ. Τσακίρογλου.

Τὰ συμβάντα τριῶν Ἀγγλῶν καὶ τριῶν Ρώσων εἰς τὴν Νότιον Ἀφρικήν. — Ἀπὸ τοῦ προσεχῆς μηνὸς ἀρξόμεθα τῆς δημοσιεύσεως ἐν τῷ «Σεραπείῳ» τοῦ ὑπὸ τὸν ἄνωθι τίτλον ἔργου τοῦ διασημοῦ μυθιστοριογράφου Ἰουλίου Βέρν.

Λυπούμεθα μὴ δυνάμενοι κατὰ τὴν ἐν ἀγγελίᾳ ἡμῶν ἐκφρασθεῖσαν εὐχὴν, νὰ κοσμήσωμεν τὸ «Σεράπειον» δι' εἰκονογραφῶν, καθότι εἰσὶ γνωσταὶ οἱ πρός τοῦτο ἀπαιτούμενοι δαπάναι ἀτυχῶς δὲ ὀρίθμοι τῶν συνοδηγητῶν ἡμῶν ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐ μόνον τοῦτο δὲν ἐπιτρέπεται ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς δαπάνας τῆς ἐκτυπώσεως μόλις δύνανται νὰ ἐπαρκέσῃ.

Ἱστορικὴ Γεωγραφία τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδος. — Τῆς ὑπὸ τὴν ἄνωθι ἐπιγραφὴν πραγματείας τοῦ ἐν Σμύρνη εὐπαιδέυτου κ. Ἐμ. Γιαννακοπούλου, οὗτινος ὁ γλαφυρὸς κάλαμος τυγχάνει γνωστὸς τοῖς ἡμετέροις ἀναγνώστταις, μὴ ἐκδοθείσης ὀλοκλήρου ἐν τῷ ἐν Σμύρνη ἤδη παυθέντι περιοδικῷ «Ὁμήρῳ» θεωροῦντες ἀξίον λόγου τὴν ἀνάγκησιν καὶ ἰδίῳ, πρὸς τοὺς Ἑλληνας, ἀναδημοσιεῖσθαι αὐτὴν προσεχῶς ἐν τῷ «Σεραπείῳ» ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους.